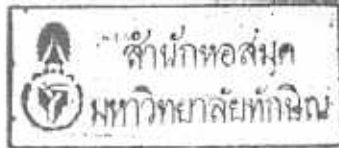

๑ ๗.๕. ๒๕๔๑

104049

เพลงกล่อมเด็กไทยมลายู : มรดกทางภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชนมลายู
Lullabies for Thai Children of Malay Descent : Language and Cultural
Heritage of the Malay Ethnic Group

Nureeyan Saleh

หนังสือนี้เป็นสมบัติของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ
หากถูกยืมกับผิดโดยไม่ขออนุญาต
ผู้พบเห็น กรุณานำส่งสำนักหอสมุดด้วย ชัยเป็นกุศลสุดแล้ว

The Department of Thai and Oriental Languages
Faculty of Humanities and Social Sciences
Thaksin University
September 1998

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความเอื้อเฟื้อจากวิทยากรทุกท่านที่ได้ขับร้องบทเพลง
กล่อมเด็กให้ฟังพร้อมกับให้คำอธิบายเกี่ยวกับรายละเอียดทางวัฒนธรรมลายในอดีตรับเป็น
ประโยชน์ต่อการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา เกียรติกรเพ็ชร แห่ง
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้คอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการจัดตั้ง
เอกสารเกี่ยวกับบทเพลงกล่อมเด็กให้เป็นแนวทางในการวิจัย รองศาสตราจารย์ ยุธจักร บุญสนิท
มิตรและผู้ร่วมงานที่ให้การสนับสนุนและให้คำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย อาจารย์จำเริญ
แสงดวงแข ที่ได้ตรวจทานภาษาไทย และอาจารย์พรทิพย์ บดีพงศ์ มิตรผู้กรุณาตรวจทานและ
แก้ไขบทความภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง และงานพิมพ์ครั้งนี้สำเร็จด้วยดีเพราะความช่วยเหลือของ
คุณอัมพร นกเทศ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยทักษิณที่พิจารณาให้ได้รับทุนวิจัยจากงบประมาณรายได้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2540

นุริยัน ลาและ

บทคัดย่อ

ชาวไทยเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มที่โดดเด่นและน่าสนใจ เป็นกลุ่มที่มีภาษาและวรรณกรรมที่เป็นของตนเอง โดยเฉพาะวรรณกรรมพื้นบ้านประเภทเพลงกล่อมเด็ก จากการสำรวจผลงานการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การศึกษาวรรณกรรมประเภทนี้ยังมีอยู่น้อยมาก ทั้งๆที่เป็นวรรณกรรมที่น่าสนใจและมีมากพอที่จะศึกษาได้ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมและเผยแพร่บทเพลงกล่อมเด็กของชาวไทยเชื้อสายมลายูที่พบในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส การศึกษานี้มุ่งวิเคราะห์บทเพลงในด้านกำเนิดและการแพร่กระจายของบทเพลง ซึ่งพบว่าเพลงกล่อมเด็กไทยเชื้อสายมลายูมีกำเนิดมาจากชนชั้นชาวนาหรือชาวบ้านเช่นเดียวกับความคิดเห็นของคอมมิวนิสต์ เป็นการถ่ายทอดความรักจากแม่สู่ลูกโดยใช้บทเพลงเป็นสื่อ เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูมีการแพร่กระจายอยู่ทั่วไปภายในสังคมทุกชนชั้นและเกือบทุกครัวเรือน เป็นที่น่าสังเกตว่า บทเพลงกล่อมเด็กจะแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วภายในสังคมที่มีวัฒนธรรมทางภาษาและสืบเชื้อสายเดียวกัน จึงทำให้บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูส่วนหนึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับเพลงกล่อมเด็กมลายูในมาเลเซีย อินโดนีเซีย และของเชื้อมลายูจามปาในเวียดนามจนไม่อาจจะระบุได้ว่าใครเป็นเจ้าของ นอกจากนั้น เพลงกล่อมเด็กยังเป็นต้นกำเนิดของเพลงขึ้นอู้ การแพร่กระจายของบทเพลงกล่อมเด็กนี้เกิดขึ้น โดยมิสาเหตุจากการโยกย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยที่เกิดจากการแต่งงานหรือการประกอบอาชีพ การใช้ตำราการศึกษาภาษามลายูและตำราการศึกษาทางศาสนาอิสลามที่ผลิตในประเทศมาเลเซีย การศึกษาในด้านศิลปะการประพันธ์และความงามในด้านวรรณศิลป์พบว่า เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูมีลักษณะการประพันธ์เป็นไปตามฉันทลักษณ์ป็นดุน ซาอิว และนาซิม ซึ่งเป็นฉันทลักษณ์ของการประพันธ์บทร้อยกรองมลายูดั้งเดิมที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในดินแดนมลายู โดยเฉพาะในประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย มีเทคนิคในการซ้ำคำ ซ้ำความ และซ้ำเสียง ทำให้เกิดความงามในด้านเสียงที่เป็นคุณสมบัติของการดนตรี มีการใช้ภาพพจน์ทำให้เกิดความงามในด้านวรรณศิลป์ เช่น คำอุปมา อุปลักษณะ บุคลาธิษฐาน อติพจน์ ปฏิพจน์ การเลียนเสียงธรรมชาติ และนัยประหวัด มีการใช้สัญลักษณ์ และจินตภาพ การศึกษาบทเพลงกล่อมเด็กในเชิงวรรณศิลป์นี้ทำให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมการประพันธ์ร้อยกรองมลายูอย่างชัดเจน การศึกษาบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยมลายูพบว่า เพลงกล่อมเด็กสามารถศึกษาได้ในสองประเด็นสำคัญ คือ หนึ่ง เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมภายในครอบครัว ซึ่งพบว่าเพลงกล่อมเด็กได้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะครอบครัวไทยมลายูที่เป็นครอบครัวขยาย ครอบครัวมีหน้าที่เลี้ยงดูให้การอบรม และให้การศึกษาแก่ลูก สมาชิกในครอบครัวมีบทบาทและหน้าที่ทุกคนขึ้นอยู่กับเพศและวัย และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การหย่าร้าง การถูกทอดทิ้ง หรือความยากจนนั้นคน

ไทยเชื้อสายมลายูถือเป็นเรื่องของชะตาชีวิต ประเด็นที่สองคือ การศึกษาเพลงกล่อมเด็กไทยมลายู
ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมกลุ่มชนโคยรวม พบว่าเพลงกล่อมเด็กมีส่วนช่วยให้เด็กได้
เรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติ เด็กได้ร่วมรับรู้ถึงสภาพทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางสังคมและ
วัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาต่างๆที่ตนในสังคมต้องประสบ เพื่อที่เด็กจะได้เติบโตและปฏิบัติตนได้
ถูกต้องตามความต้องการของสังคม เพลงกล่อมเด็กทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนสังคม เป็นเครื่องมือ
มือในการปลูกฝังศีลธรรมและจริยธรรมให้สมาชิกในครอบครัวและคนในสังคม เป็นเครื่องมือใน
การเผยแพร่ความรู้และความเชื่อในศาสนาอิสลามและถ่ายทอดค่านิยมทางสังคม จากการ
ศึกษาดังกล่าวพบว่าบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูมีคุณค่าเกินกว่าจะเป็นบทเพลงกล่อมเด็กให้นอน
หลับธรรมดาทั่วไป แต่เป็นตำราแห่งการศึกษาโลกธรรมชาติ วิถีชีวิตของสังคม ภาษาและ
วรรณกรรมที่เหมาะสมกับวัยเด็กอย่างยิ่ง เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูที่มีอยู่มากมายและมีคุณค่าในด้าน
ต่างๆกันสมควรจะได้รับการคัดเลือกพิจารณาเป็นบทเรียนให้แก่เด็กในระดับอนุบาลและประถมใน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (ปอเนาะ) เพื่อเป็นการอนุรักษ์มรดกทางภาษาและวัฒนธรรม
กลุ่มชนมลายูให้คงอยู่ต่อไป

Abstract

The Thai people of Malay descent in the provinces along the southern border of Thailand have their own interesting dominant and unique socio-cultural traits. They possess their own language and literature, especially folk literature in the form of lullabies. According to a review of earlier research, it appears that the Thai-Malay lullabies in this region have not been studied much even though they are interesting and a sufficient number of them can still be found in many villages. As a result, this research aims to document and make available the lullabies of the Thai people of Malay descent found in Pattani, Yala and Narathiwat. This research also aims to examine the lullabies in terms of their origin and their dissemination. The study, in accordance with Commins, reveals that lower class people such as farmers or villagers were those who started to use lullabies both as a means to lull the babies to sleep and as a medium to convey pure maternal love to their babies. The dissemination of this kind of folk literature has been found in every social class and family. It is remarkable that the lullabies quickly spread through societies with the same racial and language culture. As a result, some of the Thai-Malay lullabies are so similar to the lullabies in Malaysia, Indonesia and the Cham people of Malay descent in Vietnam that their owners cannot be identified. Besides, lullabies were also the origin of the songs used in the cradle initiation ceremony. The dissemination of the lullabies was caused by migration, marriage, occupation and the use of Malay language and Islam textbooks produced in Malaysia. The study of the arts of poetry composition and the beauty of the artistic form and style reveals that the Thai-Malay lullabies were written in the style of Malay traditional poetic forms—*pantun*, *syair* and *nazam*—found in the Malay archipelago especially in Malaysia and Indonesia. Repetition, alliteration and assonance were used in order to make the lullabies beautifully melodious; and the use of figures of speech such as simile, metaphor, personification, hyperbole, rhetorical question, onomatopoeia and connotation, together with the use of symbol and imagery, help to create the beauty of the artistic form and style of the lullabies. The tradition of Malay poetry composition can be clearly understood through the study of the artistic form and style of the lullabies. From the study of the socio-cultural context of the Thai-Malay lullabies it is found that lullabies can be studied in two ways. Firstly, in terms of socio-cultural context in the family, lullabies reflect the characteristics of the Thai-Malay family which is an extended family. Parents are responsible for looking after, educating and providing their children schooling. All members of the family have their roles and duties to perform according to their sex and age. Thai people of Malay descent regard family problems such as divorce, desertion or poverty as decided by fate. Secondly, the study of Thai-Malay lullabies in terms of the socio-cultural context of the

society as a whole reveals that lullabies help children to learn and adjust themselves to nature, to be aware of economic situations, social values and culture, as well as the problems which people in their society have to face, so that when they grow up they will be able to behave themselves well according to their social expectations. Lullabies also function as a mirror reflecting the Thai-Malay society, a tool to develop morals and ethics for members of the family and people in the society, and a tool to spread out knowledge and faith in Islam and to pass on social values. From the study of all the above mentioned aspects it can be concluded that this kind of folk poetry is more valuable than just being ordinary lullabies to lull the baby to sleep. In addition to being language and literature suitable for young children, it is also a textbook of the nature of the world and ways of life in society. There are a large number of Thai-Malay lullabies which are of great value in many aspects and which should be selected for use as language teaching materials in Malay Islamic schools (pondok) from kindergarten up to primary levels in order that the Malay language and literature heritage is maintained.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลังของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษาและข้อตกลงเบื้องต้น	4
วิธีดำเนินการศึกษา	5
แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	5
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	6
2 กำเนิดและการแพร่กระจายของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู	7
กำเนิดของ เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู	7
การแพร่กระจายของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู	18
3 การศึกษาบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูใน เชิงวรรณศิลป์	35
วรรณกรรมพื้นบ้านสำหรับ เด็ก	35
เพลงสำหรับเด็ก	39
เพลงกล่อม เด็ก	40
ฉันทลักษณ์ในการประพันธ์	45
การซ้ำ : เทคนิคในการประพันธ์ เพลงพื้นบ้าน	57
การใช้ภาพพจน์	66
4 วิเคราะห์ เนื้อหาของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูในบริบททางสังคมและ วัฒนธรรม	80
ประเภทของ เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู	80
เนื้อหาของ เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู	98

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	137
บุคลากร	141

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลังของการศึกษา

ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นชาวไทยมุสลิม โดยใช้ศาสนาเป็นเกณฑ์ที่บอกถึงความแตกต่างกันในด้านภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมกับกลุ่มคนชาวไทยทั่วไปในภูมิภาคอื่นของประเทศไทย มากกว่าจะใช้คำว่า "ชาวไทยเชื้อสายมลายู" ซึ่งในแง่ของหลักการปกครองและการบริหารประเทศอาจก่อให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งได้ แต่กระนั้น "ชาวไทยมุสลิม" ในห้าจังหวัดชายแดนดังกล่าวก็คือ "ชาวไทยเชื้อสายมลายู" ซึ่งเป็นกลุ่มชนดั้งเดิมที่ตั้งรกรากอยู่ในดินแดนนี้มาก่อนที่จะเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม จนกลายเป็นชาวไทยมุสลิมอย่างที่เรียกกันในปัจจุบัน และได้ชื่อว่าเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศไทย แต่เป็นชนกลุ่มใหญ่ในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของตนเองที่แตกต่างไปจาก "ชนกลุ่มใหญ่" ของประเทศ ทั้งในด้าน "เชื้อชาติ" "ศาสนา" "ภาษา" และ "วัฒนธรรม"

การศึกษาวิจัยเรื่องราวของชาวไทยเชื้อสายมลายูในท้องที่ห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ในฐานะชนกลุ่มน้อยของประเทศ ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในด้านการศึกษาทางด้านสังคมและวัฒนธรรมความเป็นอยู่เพื่อประโยชน์ของการบริหารปกครองประเทศ เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการศึกษาทางด้านการใช้ภาษาที่ชนกลุ่มนี้ยังคงผูกพันเหนียวแน่นกับการใช้ภาษามลายูถิ่นปัตตานีในการพูดจาติดต่อกันในชีวิตประจำวันในฐานะภาษาแม่ ยกเว้นชาวไทยเชื้อสายมลายูในจังหวัดสตูลที่ใช้ภาษามลายูถิ่นสตูลที่มีลักษณะคล้ายกับภาษามลายูถิ่นปะลิสและเคดาห์ของมาเลเซียในฐานะภาษาแม่ในการพูดจาติดต่อกันในชีวิตประจำวันของพวกเขา การศึกษาทางด้านการวรรณกรรมของกลุ่มชนเหล่านี้ยังมีอยู่น้อยมาก คงเป็นเพราะข้อจำกัดของนักวิจัยที่ไม่สามารถใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสารกับบุคคลเหล่านั้น ประกอบกับกลุ่มชนเหล่านี้มีชื่อเสียงในด้านที่เป็นบุคคลที่เคร่งครัดในศาสนาอิสลาม มากกว่าที่จะเป็นกลุ่มชนที่สร้างสรรค์ผลงานทางด้านการวรรณกรรม ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของชาวไทยกลุ่มนี้ทั้งในสายตาของชาวไทยด้วยกันเองและใน

สายตายของชาวมลายูทั่วไปในมาเลเซีย ทั้งนี้ เป็นเพราะปัตตานีเคยเป็นศูนย์กลางของศาสนาอิสลามในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วรรณกรรมที่ผลิตล้วนเป็นวรรณกรรมทางด้านศาสนาอิสลาม ประเภทศาสนบัญญัติและปรัชญาอิสลาม นักเขียนและนักคิด บุคคลสำคัญที่รู้จักกันดี คือ เช็คดาูด บิน อับดุลเลาะ บิน อิดริส อัล-ฟาตอนี (Syekh Daud bin Abdullah bin Idris Al - Fatoni) ส่วนวรรณกรรมประเภททางโลกส่วนใหญ่แล้วจะรับจากประเทศมาเลเซียแทบทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่ากลุ่มชนชาวไทยเชื้อสายมลายูเหล่านี้ไม่มีวรรณกรรมเป็นของตนเอง เสียทีเดียว เพราะพวกเขายังมีวรรณกรรมมุขปาฐะอันเป็นหลักฐานที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาความสามารถในด้านวรรณกรรม

การศึกษาวรรณกรรมมุขปาฐะของกลุ่มชนชาวไทยเชื้อสายมลายู เปรียบเสมือนการค้นหายุมทรัพย์ทางปัญญาของบรรพบุรุษในอดีตที่เก็บและฝังไว้ในที่ต่าง ๆ กัน กระจุกกระจายตามท้องที่หมู่บ้านต่าง ๆ อย่างไม่เป็นระบบ ใครที่อยากได้ทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านั้นก็ต้องเดินเข้าหาหมู่บ้าน เข้าหาชาวบ้าน สืบเสาะมาด้วยตัวเอง และยุมทรัพย์เหล่านี้ก็ยังคงมีอยู่มากพอสมควร เพราะการศึกษาวรรณกรรมมุขปาฐะของกลุ่มนี้ยังมีไม่มาก ที่พบคือ เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี โดย มัลลิกา คณานุรักษ์ ซึ่งเป็นการศึกษาในเชิงสังคมวัฒนธรรม โดยมีการจำแนกประเภทของบทเพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิม โดยยึดคำขึ้นต้นในวรรคแรกของบทเพลงเป็นหลัก แล้ววิเคราะห์เนื้อหาด้วยทฤษฎีของเพลงเหล่านั้นว่าสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาวไทยมุสลิม (ชาวไทยเชื้อสายมลายู) ว่าเป็นอย่างไรบ้าง และวรรณกรรมมุขปาฐะประเภทนิทานอีกเล่มหนึ่งคือ รายงานการวิจัยการศึกษานิทานพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดยะลา โดย รัตนา พันสุริยฉาย ซึ่งเป็นการศึกษานิทานพื้นบ้านโดยจำแนกประเภทนิทานตามรูปแบบของเรื่อง และศึกษาการสะท้อนภาพสังคมของกลุ่มชนที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านที่รวบรวมไว้ ผลงานทั้งสองเรื่องเป็นการศึกษาโดยผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมและวรรณกรรมมุขปาฐะเหล่านั้นโดยตรง แต่เป็นผู้ที่เล็งเห็นคุณค่าของสิ่งดังกล่าว นอกจากนั้นยังปรากฏในรูปแบบของบทความบ้าง โดยมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อเก็บรวบรวม อนุรักษ์ไว้ก่อนที่จะสูญหายไป

กลุ่มชนชาวไทยเชื้อสายมลายูในอดีตได้ฝากผลงานทางวรรณกรรมมุขปาฐะไว้ให้ลูกหลานมากมายได้สืบทอดนามาปฏิบัติ และใช้ประโยชน์รุ่นแล้วรุ่นเล่าโดยไม่รู้ตัว เช่น เด็กเล็ก ๆ มีนิทานที่แม่ ย่า ยาย หรือ ปู่ ตา เล่าให้ฟัง มีเพลงกล่อมนอนได้ฟังเพลิน ๆ และหลับสบายในเปลนอน มีปริศนาคำทายให้ได้ฝึกสังเกต สติปัญญา มีเพลงประกอบการละเล่นให้ได้สนุกสนาน จิตใจเบิกบาน มีสุภาษิต คำพังเพยที่ผู้ใหญ่ใช้สั่งสอนให้ลูกหลานประพฤติดี เป็นต้น และวรรณกรรมมุขปาฐะเหล่านี้สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาค้นหา เพื่อเป็นคลังความรู้ของชนรุ่นต่อ ๆ ไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

สืบเนื่องจากบทเพลงกล่อมเด็กเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมมุขปาฐะของมนุษยชาติที่ไม่ใช้ทรัพย์สินสมบัติส่วนบุคคลของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นทรัพย์สินสมบัติร่วมกันของกลุ่มชนชาติพันธุ์เดียวกัน ในสังคมและวัฒนธรรมเดียวกัน มีคุณค่าแก่การรักษา และสืบทอดให้คงอยู่กับสังคมของผู้ที่เป็นเจ้าของ อันเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญาของบรรพบุรุษในอดีต ดังนั้นการศึกษามุขปาฐะเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวม เพลงกล่อมเด็กของคนไทยเชื้อสายมลายูที่ยังคงอยู่ในท้องถิ่นไทยชายแดนภาคใต้ คือปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ในฐานะที่เป็นมรดกทางภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชนชาติพันธุ์มลายูให้คงอยู่สืบไป
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์บท เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในด้านกำเนิดและการแพร่กระจายของบทเพลง
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์บท เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในด้านวรรณศิลป์ ในฐานะที่ เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะมลายูที่ปรากฏในประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์บท เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในด้านเนื้อหา และบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อความเข้าใจในรากเหง้าของวัฒนธรรมมลายูอันเป็นวัฒนธรรมของกลุ่มชนส่วนใหญ่ในท้องที่ห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่แตกต่างจากวัฒนธรรมหลักของชนชาวไทยส่วนใหญ่ของไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมประเภทบทกลอนชาวบ้านสำหรับเด็กของคนไทยเชื้อสายมลายู
2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในลักษณะเฉพาะของการประพันธ์บทกลอนของคนไทยเชื้อสายมลายู
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวรรณกรรมบทกลอนของผู้ที่สืบเชื้อสายมลายูทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมลายูในเชิงเปรียบเทียบ
4. เป็นข้อมูลประกอบการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาษาไทยพื้นบ้านมลายู
5. เป็นเอกสารข้อมูลประกอบการศึกษามลายูศึกษาในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษาและข้อดกลงเบื้องต้น

ข้อมูลที่น่าเสนอและศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิทยากรในอำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะหา จังหวัดยะลา และอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส วิทยากรที่ให้ข้อมูลเป็นบุคคลที่มาจากหลายอาชีพ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เช่น ทานา ทำสวนผลไม้ กรีดยางพารา และเป็นช่างสร้างบ้าน ผู้วิจัยได้มีการกำหนดเพศและวัยของวิทยากร แต่วิทยากรที่ให้การสัมภาษณ์ทุกคนมีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปเป็นผู้ที่ยังจำบทเพลงกล่อมเด็กที่เคยได้ยินจากบรรพบุรุษหรือเพื่อนบ้านร้องกล่อมลูกหลานกัน และยังเป็นผู้ที่สืบสานวัฒนธรรมการกล่อมลูกในเชิงปฏิบัติจนถึงปัจจุบันอีกด้วย ผู้ศึกษาจัดข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลอีกส่วนหนึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งจัดเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ผู้ศึกษาจึงขออนุญาตถอดเสียงเพลงภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาไทย โดยใช้ระบบการเทียบเสียงให้ถูกต้องและใกล้เคียงมากที่สุด เพราะหน่วยเสียงบางหน่วยเสียงในภาษามลายูถิ่นปัตตานีไม่มีในหน่วยเสียงภาษาไทย แต่ละเพลงผู้ศึกษาจะแปลความหมายของเนื้อเพลงเป็นภาษาไทยกำกับไว้เพื่อการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงและเพื่อให้ผู้ที่ศึกษาและสนใจแต่ไม่มีความรู้ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้เข้าใจมากขึ้น

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ศึกษาภูมิหลัง เกี่ยวกับการศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านสำหรับเด็กและ เพลงกล่อมเด็กของชนชาวไทย เชื้อสายมลายูในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ เพลงพื้นบ้านและวรรณกรรมพื้นบ้านและสำหรับเด็ก
2. ศึกษาและวิเคราะห์ เนื้อหาของบท เพลงกล่อม เด็กที่กำหนดไว้ในขอบ เขตของการศึกษาและข้อตกลงเบื้องต้น
3. เสนอผลงานการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิดที่ได้จากการผสมผสานระเบียบวิธีการวิจัยในสาขาสังคมวิทยา มานุษยวิทยา คติชนวิทยา เช่น แนววิเคราะห์ด้านการสื่อความหมายและการแสดง (Communication and performance) ของ แดน เบน เอมอส (Dan Ben-Amos) และ เคนเนธ โกลด์สไตน์ (Kenneth Goldstein) ที่กล่าวถึงภาวะแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม (Socio - cultural context) และภาวะแวดล้อมของสถานการณ์ (Context of Situation) ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงองค์ประกอบที่แยกแยะว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม แนววิเคราะห์ด้านบทบาทและหน้าที่ (Functionalism) ของ มาลิเนาสกี (Bronislaw Malinowski) และแนววิเคราะห์แบบอินโด-ยูโรเปียน (Indo-European Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีการแพร่กระจาย แนววิเคราะห์กลุ่มชนสร้างสรรค์ (Communal Theory) ของ ฟรานซิส บี กัมเมรี (Francis B Gummire) ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่า เพลงกล่อมเด็กในฐานะวรรณกรรมพื้นบ้านในสาขาวิชาคติชนวิทยานั้นมีความสัมพันธ์กับศาสตร์แขนงอื่น ๆ และยังช่วยให้การศึกษาค้นคว้านี้มีความกระจ่างชัดเจนอีกด้วย

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

ภาษามลายูถิ่นปัตตานี คือ ภาษามลายูถิ่นที่คนไทยเชื้อสายมลายูใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

เพลงกล่อมเด็กไทยมลายู คือ เพลงกล่อมเด็กของเด็กไทยเชื้อสายมลายูที่นับถือศาสนาอิสลามที่อาศัยอยู่ในบริเวณจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

ชาวไทยมลายู คือ กลุ่มคนไทยเชื้อสายมลายูที่นับถือศาสนาอิสลามที่อาศัยอยู่ในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี สตูล สงขลา ยะลา และนราธิวาส

ผู้ศึกษาไม่ใช้คำว่า "ไทยมุสลิม" หรือ "เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิม" เพราะผู้ศึกษาไม่ได้ใช้ความแตกต่างทางศาสนาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มชน เพราะคำว่า "มุสลิม" นั้นเกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามโดยตรง หมายถึงผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์ ซึ่งต่างจากคำว่า "มลายู" ที่หมายถึงกลุ่มชนที่สืบเชื้อสายมลายูจะนับถือศาสนาใดก็ได้ แต่เนื่องจากกลุ่มชนที่ทำการศึกษาค้นคว้านี้เป็นชาวไทยสืบเชื้อสายมลายูและนับถือศาสนาอิสลาม ผู้ศึกษาจึงขอใช้คำว่า "ชาวไทยมลายู" และ "เพลงกล่อมเด็กไทยมลายู" เพื่อความชัดเจนทางด้านเผ่าพันธุ์ อันจะนำไปสู่ความชัดเจนทางด้านการศึกษา สังคม ภาษาและวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ประกอบกัน

บทที่ 2

กำเนิดและการแพร่กระจายของบทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายู

กำเนิดของ เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู

วัฒนธรรมการกล่อมลูกมีปรากฏอยู่ทั่วโลก ในฐานะ เป็นผลผลิตที่เกิดจากธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความต้องการจะถ่ายทอดอารมณ์ ความรัก ความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อื่นได้ร่วมรับรู้ การกล่อมลูก เป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์นับย้อนไปถึงสังคมยุคอาณารชนที่มนุษย์อาศัยอยู่ตามป่า เขา และถ้ำ จนต่อมาได้มีการรวมตัวกันอาศัยอยู่เป็นชุมชนชาวเผ่า สมาชิกของชุมชน เหล่านี้ได้สร้างบท เพลงกล่อม เด็กของตนขึ้น เพื่อขับร้อง เกลี้ยกล่อมในงานต้อนรับสมาชิกใหม่ของครอบครัวและของเผ่า ดังปรากฏเป็นหลักฐานอยู่มากมาย เช่น บทเพลงกล่อมเด็กของเผ่ากานอน ปิกมี (the Gabon Pygmies) ที่ใช้ขับร้องในพิธีการตั้งชื่อและต้อนรับสมาชิกใหม่ของเผ่า และอวยพรให้มีชีวิตที่สดใสอายุยืนยาว ดังนี้

A man child is born,
A man child is born.
May he live and be beautiful.
A man child is born,
A man child is born.
May he become old, very old.
Joy, joy, praise, praise!
Ngongonabarota, know it, is his name¹

ในฐานะผู้ เป็นแม่ การบรรจงแต่ง เพลงกล่อม เด็กแม้จะ เป็นเรื่องเฉพาะบุคคลแต่ก็ทำหน้าที่เป็นสื่อถ่ายทอดความยินดี ความรัก และความหวังแห่งตนที่มีต่อลูกน้อยโดยมีความ เชื่อว่าความ

¹C.M.Bowra. Primitive Song. 1962. p.178.

ปรารภความเข้มแข็งกล้าของคนที่กล้าที่จะมีพลังและอิทธิพลต่อพลังอำนาจเหนือ
ธรรมชาติดลบันดาลให้คนสมหวังได้ ดังนั้น เพลงกล่อม เด็ก เฝ้าภาวนอนปึกมี จึงเกิดขึ้นจาก
รากฐานความเชื่อทางสังคม ความรัก และความหวังของมารดา ตัวอย่าง เพลงกล่อม เด็ก
ชนิดนี้ เช่น

Sleep, sleep, little one, close your eyes, sleep, little one!

The night comes down, the hour has come, tomorrow it will be day.

Sleep, sleep, little one! On your closed eyes day has fled.

You are warm. You have drunk, sleep, sleep, little one!

Sleep, tomorrow you will be big, you will be strong.

Sleep, tomorrow you will take the bow and the knife.

Sleep, you will be strong, you will be straight, and I bent.

Sleep, tomorrow it is you, but it is mother always.¹

ศิลปะการกล่อมลูกมีวิวัฒนาการ มีการสืบทอด และมีการแพร่กระจาย จึงไม่ตายไปจากสังคม
มนุษย์

เพลงกล่อม เด็ก ไม่ว่าจะเป็นของกลุ่มชนชาติใดก็ตามน่าจะมีกำเนิดมาจากกลุ่มชน
สังคมชาวบ้านที่มีวิถีชีวิตเรียบง่าย มีความผูกพันกับธรรมชาติและการทำงานกันเลี้ยงดูสมาชิก
ภายในครอบครัว เป็นสำคัญ คอมมินส์² ได้ให้ความ เห็นไว้ว่า เพลงกล่อม เด็กน่าจะมีกำเนิดมา
จากกลุ่มชนชาวนาและชนชั้นผู้ใช้แรงงาน เพราะผู้ที่ เป็นแม่ในชนชั้นศักดินานั้น ไม่ต้องดูแล เลี้ยงดู
ลูกด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา เพราะมีนางพยาบาลและแม่นมคอยดูแลอภิบาลให้ และบุคคล
เหล่านั้นก็คือสามัญชนจากครอบครัวชาวนา บุคคล เหล่านี้จะนำบท เพลงที่ตนคุ้น เคยมา
เผยแพร่ เข้าสู่สังคมชนชั้นศักดินาอีกทอดหนึ่ง จากความเห็นของคอมมินส์ดังกล่าวนี้ ถ้าพิจารณา
จากสังคมอดีตที่ไม่สลับซับซ้อนมากนักย่อมมีความ เป็นไปได้สูง ดังเช่นสังคมไทยและสังคมมาลายู
มีบท เพลงกล่อมพระบรรทม หรือภาษามลายูเรียกว่า "ลามูอาเนะราชา บราดู" (Lagu
Anak Raja Beradu) ปรากฏอยู่ ความแตกต่างของบท เพลงกล่อม เด็กสามัญชนและบท เพลง

¹C.M. Bowra. Primitive Song. 1962. p.181.

²Dorothy B. Commins. Lullabies of the World. 1967.

กล่อมพระบรรทมนั้นน่าจะขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้ภาษาเป็นสำคัญ ในที่นี้ขอยกตัวอย่างบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายู เพลง ไบ ในดีเยาะ ประกอบการอภิปราย ในฐานะที่เป็นบทเพลงกล่อมเด็กของชาวบ้านทั่วไปและเป็นบทเพลงที่เก่าแก่พบอยู่ทั่วไปในสังคมมลายู ทั้งที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ดังมีเนื้อความว่า

@ ไบ ใน ดีเยาะ	เปล เอ้ย เปลนกกะจาง
ดีเยาะมาแกปาดิ	นกกระจางกินข้าว เปลือก
อาเนาะตุโตะตชีเยาะ	ลูกน้อยร้องไห้อยู่
เมาะมีจาร์ปาดิ	แม่ไปหาข้าว เปลือก เอ้ย

สำหรับบทเพลงกล่อมพระบรรทมของไทยมลายูนั้น สันนิษฐานว่าจะสูญหายไปจากสังคมไทยมลายูพร้อม ๆ กับการล่มสลายของสังคมชนชั้นศักดินามลายูโบราณ เมื่ออาณาจักรปัตตานีสลายไป ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของไทย มีผลให้ผู้ที่ไม่เชื่อสายจากราชวงศ์มลายูปัตตานีมีสภาพเปลี่ยนแปลงไปเป็นสามัญชนธรรมดา พระราชพิธีต่าง ๆ ค่อย ๆ ถูกยกเลิกไป เพลงกล่อมพระบรรทมน่าจะหายไปด้วย จึงไม่มีปรากฏอยู่ถึงปัจจุบัน ร่องรอยที่พอจะศึกษาได้บ้างก็คือจากหลักฐานทางวรรณกรรมลายลักษณ์อักษรของมาเลเซีย คือ วรรณกรรมบทกลอนชะอีร์ บิดาซารี (Syair Bidasari) ซึ่งเป็นวรรณกรรมลายลักษณ์อักษรอันเก่าแก่ที่คนไทยมลายูในอดีตชอบอ่านชอบฟังกันมาก และมีบทกล่อมพระบรรทมสอดแทรกอยู่ มีเนื้อความดังนี้

@ Buah hati tidurlah tuan	ดวงฤทัยเจ้าจงบรรทมเถิด
Tidurlah nyawa tidurlah anakanda	บรรทมเถิดดวงชีวีพระลูกชาย
Tidurlah cahaya mata ayahanda	บรรทมเถิดยอดนัยนาพระบิดา
Jangan sangat bercintakan bonda	อย่าไคร่ครวญคิดถึงพระมารดา
Tidurlah anakku cahaya Mahkota	บรรทมเถิดกุมารศรีมงกุฎ
Anak ayahanda biji mata	ผู้ประดุจดวงเนตรพระบิดา

Tinggalmu jangan sangat bercinta	ทิ้งเจ้าไป จงอย่าได้ ถวิลหา
Kuserahkan kepada Tuhan semata	ทิ้งสิ้นส่วนมอบแด่องค์พระผู้เป็นเจ้า
Tidurlah anakku bulang hulu	บรรทมเถิดลูกน้อยยอศยาใจ
Biarlah ayahanda berjalan dahulu	ให้บิดาเดินจากไปก่อน
Anak kupandang hatiku pilu	ลูกเหลือนมองอกบิดาแสนอาดูร
Bagai dihiris dengan sembilu	ราวถูก เจียนด้วยผิวไม้ไผ่อันคมกริบ
Ayu anakku tubuh yang kumat	เจ้าทรามวัย เนื้อตัวสมบูรณ์ผ่อง
Ayahanda sayangkan serta azimat	พระบิดาประทับรับขวัญให้เครื่องราง
Peninggal ayahanda biar selamat	พอลจากไปขอให้ลูกมีสวัสดิ์
Urip waras berserta hemat. ¹	มีชีวิตกายสุขศรีเปรมปรีดิ์ เอย

สุนทรียภาพในการใช้ภาษาของบทเพลงทั้งสองนี้แตกต่างกันมาก "เพลงโนโนตีเยาะ" เป็นการใช้ภาษาตรง ๆ เรียบ ๆ บอกเรื่องราวที่กระชับและสั้นตามความมุ่งหมายที่จะสื่อ ลักษณะการประพันธ์ก็เป็นกลอนชาวบ้าน 1 บท 4 ววรรค ที่มีสัมผัสท้ายวรรคเป็น a b a b ส่วนบทเพลงที่สองใช้ภาษาที่พิถีพิถัน ถ่ายทอดอารมณ์แห่งความรัก ลักษณะการประพันธ์เป็นแบบชะอิร์ที่ไม่ใช่กลอนชาวบ้านโดยทั่วไป เพลงที่หนึ่ง ใช้คำว่า anak ซึ่งหมายถึงลูก เป็นคำสามัญทั่วไป ส่วนเพลงที่สองใช้คำสัญลักษณ์ (symbolic) ที่หมายถึงลูก คือ คำว่า Buah hati (บุรือฮ ฮาตี = หัวใจ) cahaya mata (ชาฮายา มาตา = ประกายตา) biji mata (บีจีมาตา = ดวงตา ดวงเนตร) bulang hulu (บุลลังฮูลู = ส่วนวนหมายถึงสุดที่รัก) และใช้คำว่า cahaya Mahkota (ชาฮายา มัฮโกตา = ประกายรัศมีแห่งมงกุฎ) ซึ่งบอกฐานันดรศักดิ์ของผู้เป็นลูกว่าเป็นขัตติยนารี มีใช้สามัญชน

¹Syair Bidasari. Edited by Jamilah Hj. Ahmad. 1989. p. 8-9.

คัดจากตอนที่หกษัตริย์องค์หนึ่งในเรื่องจำใจต้องละทิ้งพระธิดาไว้ในป่าเพราะโอรสหลวงท่านายว่า จะเป็นกาลกัมย์ของบ้านเมือง ก่อนจะจากกันพระองค์ได้กล่อมพระธิดาให้บรรทมในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง

ในทำนองเดียวกันชาวไทยมลายูได้มีบทเพลงกล่อมเด็กของตน เพื่อใช้ในพิธีกรรม
เฉลิมฉลองรับขวัญสมาชิกใหม่ของครอบครัว เรียกว่า "ลาอู นาอ์โน" หรือ "เพลงขึ้นอู"
(Lagu naik ndoi) ซึ่งกลายเสียงมาจากภาษามลายูมาตรฐานว่า "ลาอู เบิร เรินโดย"
"(Lagu berendoi) เนื้อหาของเพลงค่อนข้างยาวมักกล่าวถึงกำเนิดของคน โดยเชื่อมโยง
กับหลักความเชื่อทางศาสนาอิสลาม กล่าวถึงพระคุณของบิดามารดาผู้ให้กำเนิดและให้การ
เลี้ยงดู ตลอดจนแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นลูก บทเพลงกล่อมเด็ก
ประเภทนี้ มีลักษณะเป็นเพลงเล่าเรื่อง (narrative songs) และเป็นบทเพลงที่สืบทอดมาจาก
สังคมไทยมลายูไปแล้ว แต่ยังคงมีการสืบทอดปฏิบัติกันอยู่ในสังคมมลายูในประเทศมาเลเซีย
บทเพลงที่มีอยู่ในสังคมไทยมลายูที่ปรากฏ เป็นลายลักษณ์อักษรมี เนื้อความดังนี้

Lagu Berendoi (เพลงกล่อมเด็กขึ้นอู)

@ bismillah ini dimula dengan nama,	ขอกล่าวาด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์
Keadaan zatnya bersama dan sama,	สภาพของธาตุมีอยู่เท่า ๆ กัน
Dizahirkan sifat menyatakan Asmah,	ก่อนกำเนิดลักษณะแลพระนาม (อัลสมัฮ์)
	อันประเสริฐ
Kadim dan Isbab sedialah lama.	พระเจ้าผู้เป็นอมตะและคงมั่นมีอยู่มานาน
Asal daripada Nabi Allah Adam,	กำเนิดมาจากท่านนบีอาดัม
Asalnya nur, nur yang khatam kidam,	กำเนิดจากแสงรัศมีที่มีไม่หมดสิ้น
Dijadikan empat anasirnya Adam,	กำเนิดเป็นธาตุทั้งสี่ของนบีอาดัม
Dipecahnya itu sekaliannya alam.	แล้วแตกแยกเป็นสรรพสิ่งทั้งหลายในธรรมชาติ
Rahimlah bapamu turun kepada ibumu,	น้ำเชื้อของบิดาถ่ายทอดสู่มารดาเจ้า
Empat puluh hari nutfah namamu,	สี่สิบวันเจ้ามีนามว่า นุตฟัซ (อสุจิ)
Delapan puluh hari khifah namamu,	แปดสิบวันเจ้ามีนามว่า คิฟัซ
Seratus dua puluh hari nadqah namamu,	หนึ่งร้อยยี่สิบวันมีนามว่า นัดคีซ
	(ก่อนคลอด)

Dikandungkan ibumu sembilanlah bulan, Lebih dan kurang tiada ditentukan,	แม่เจ้าอุ้มท้องเป็นเวลาเก้าเดือน ขาดเหลือมากน้อยนั้นกำหนดได้ ไม่แน่นอน
Diperanakan ibumu beberapa kesakitan, Bomoh dan pawang boleh dipandangkan, Tekah kau jatuh di atas lantai rumah,	แม่คลอดเจ้าออกมาเจ็บปวดเหลือคณา เทียบดูได้จากหมอที่เชิญมา ยามเมื่อเจ้าขึ้นตกฟาก
Disambut tok bidan lekas dicapailah, Dituam, dibedung diletak dibok tatah, Ibumu masih berpantang badannya lemah.	หมอดำแยยื่นมือรีบจวยเจ้าไว้ ยังตัวแล้วห่อผ้า วางไว้ในถาดที่สลัก อย่างงดงาม แม่เจ้ายังต้องอยู่ไฟร่างกายอ่อนแอ
Tunku di hadapan api di belakang, Susahnya sangat melahirmu Awang, Tidaklah tidur malam dan siang, Tujuhnya hari telah ditentukan.	ก้อนเลือดร้อนประคบอยู่ด้านหน้า หึ่งกองไฟอยู่ข้างหลัง แสนลำบากให้ลูกชายได้กำเนิดมา กลางคืนกลางวันมิได้หลับมิได้นอน ได้กำหนดครบเจ็ดวัน
Datanglah tok bidan terabanya raba, Disambutnya budak lalu diriba, Dicukurnya rambut di atas kepala, Cukur kepala telahnya sudah.	หมอดำแยก็มาถึงมือไควคว่ำปลวัน รับทารกน้อยแล้วเลยอุ้มใส่ตัก แล้วเริ่มคันโกนผมไฟบนหัวให้ โกนหัวให้จนแล้วเสร็จ
Digantung endul kain yang indah, Salinkan cincin dia dikubah, Cemerlang cahayanya terindah Seperti malam yang cerah,	แล้วแขวนเปลผ้าผืนอันงดงาม เปลี่ยนแหวนให้ชิงเพดานผ้าเปลโค้ง ส่องสว่างงามอร่ามน่าชม ดังคำคืนฟ้ากระจ่าง

Bapamu panggil lebai dan haji,
 Mari sekalian makan kenduri,
 Dihayunkan endul memegang tali,
 Bersyairlah pula dengan beberapapuji

พ่อเจ้าเชิญเหล่าบรรดาลือภัยและชาวนี
 ต่างมาร่วมงานฉลองกินเลี้ยงด้วย
 ดึงสายไกวเปล
 เฟก่ล่อมด้วยชาอิริยอ เกียรติ

Memohonkan rahmat kepadanya Rabbi,
 Dipanjangkan umur Allah memberi,
 Dimurahkan Allah kepadanya rezeki,
 Selamanya hidup sampai ke mati.

ขอพรจากอัลลีสเจ้า
 ประทานให้อายุมันขวัญยืน
 อีกทั้งขอให้เพิ่มพูนด้วยโชคลาภ
 ตลอดไปชั่วชีวะจะหาไม่

Amalkan olehmu arif dan sopan,
 Ibu bapamu jangan engkau lawan
 Perkataannya diikutkan Tuhan,
 Ibumu itu sangatlah asusahan.

ปฏิบัติตนให้รู้จักมีสัมมาคารวะ
 กับพ่อแม่อย่าคิดสู้หรือโต้เถียง
 ให้ทำตามคำสั่งสอนของพระเจ้า
 แม่เจ้านั้นสุดแสนจะทรมาน

Dengarlah olehmu sekaliannya anak
 Tatkala engkan lagi anak-anak
 Masanya sakit ibumu beranak
 Akannya engkan sakitnya sangat

จงระลึกจำใส่ใจเกิดลูก ๆ ทั้งหลาย
 ไม่ว่าพวกเจ้านั้นจะยังเล็กเป็นเด็กอยู่
 เมื่อยามเจ็บยามปวดแม่จะคลอดเจ้าขึ้น
 แม่เจ็บแม่ปวดแสนสาหัส

Diperanakan ibumu seberapa kesakitan, ให้กำเนิดเจ้านั้นแม่เจ็บปวดทรมานมาก
 Beberapalah pantang minum dan makan, ของแสลงมากมายต้องงดอดดื่มกิน
 Berjagalah ibumu malam dan siang, ต้องอยู่เฝ้ายามกลางวันและกลางคืน
 Anak menangis segera bangkitkan. ลูกร้องไห้แม่ก็ตื่นลุกทันที

Hendak dimandi ibumu mengantuk,
 Menjamahnya air sangat sejuk,

จะอาบน้ำให้แม่ก็ง่วงนอน
 เอามือแตะน้ำน้ำก็เย็นเยะเยือก

Dijirusnya air hingga terkentut
(terketuk), (Terkentutlah dijirus
air dengan geluk)

Terkincitlah pula bahunya busuk.
Demikianlah itu susah ibunya,
Membekalkan anak takut rosaknya,

Sayang sangat akan anaknya
Lebih daripada emas dan perakunya.

เอาน้ำรดให้เจ้าก็ตดใส่

แกมยังทำเลอะกลิ่นก็เหม็น
นั่นแหละหนาคือความลำบากของแม่
ตระเตรียมไว้ให้ลูกกลัวจะมีความ
เสียหาย

รักลูกสุดแสนสวาท
รักยิ่งกว่าทรัพย์สินเงินทองบรรดามี

Kau dah besar dapat tahu nipis tebal, เมื่อเติบโตเจ้าได้รู้ต้นลึกบางหนา
ในชีวิต

Budi pekerti tingkahnya sampai kekal, รู้ชั่วดีมีมารยาทไปตลอด
Menuntut ilmu serta diamal, เรียนรู้วิชาอีกทั้งได้ปฏิบัติ
Dunianya ini akan ditinggal. โลกนี้เราต้องทิ้งจากไปสักวัน

Malam siang beribadat tak dilupakan, ค่ำและวันปฏิบัติธรรมอย่าได้ลืม
Sembahyang lima waktu buat dilakukan, ละหมาดห้าเวลาต้องปฏิบัติได้
Demikianlah pula puasa bulan Ramadan, อีกทั้งยังต้องถือศีลอดเดือนรอมฎอน
Sabdanya Nabi Allah disuruhkan. คำสั่งจากอัลลีสือขประทานมา

Itulah amal Allah wajibkan, นั่นคือธรรมปฏิบัติที่อัลลีสือกำหนดให้
Di atasnya hamba lelaki perempuan, แก่นบรรดาเหล่าบ่าวทั้งชายหญิง
Jikalaunya kita tiada dikerjakan, หากแม้ว่าเราไม่ทำตามคำสั่ง
Derhakalah kita kepada Tuhan. เท่ากับเราอกตัญญูต่อพระเจ้า

Baik-baiklah, baik kita ingatkan,	เราต้องจำใส่ใจไว้ให้ดี
Disuruhnya Allah kita kerjakan,	อัลลอฮ์ท่านสั่งไว้ให้เราทำ
Janganlah pula kita ingkarkan,	เราอย่าได้หลีกเลียงไม่กระทำ
Kepada neraka kita dimasukkan.	ในนรกนั้นแหละที่เราจะถูกจับโยน

Inilah pula hendak diketahui,	และนี่อีกสิ่งที่เราจะต้องรู้
Rukun Islam sangatlah terpuji,	กฎอิสลามได้รับการสรรเสริญมาก
Pertama kita percayakan Allah	หนึ่งนั้นคือ เชื่อต่อองค์อัลลอฮ์
(Pertamanya Allah kita mempercayai)	จงจำไว้ทุกวี่วันเกิดพวกเรา
Ingatlah kita setiap hari. ¹	

สำหรับบทเพลงกล่อมพระบรรทมของไทยมลายูนั้น สันนิษฐานว่าจะสูญหายไปจากสังคมไทยมลายูพร้อม ๆ กับการล่มสลายของสังคมชนชั้นศักดินามลายูโบราณ เมื่ออาณาจักรปัตตานีสลายไป ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของไทย มีผลให้ผู้ที่ไม่สืบเชื้อสายจากราชวงศ์มลายูปัตตานีมีสถานภาพเปลี่ยนแปลงไป เป็นสามัญชนธรรมดา พระราชพิธีต่าง ๆ ค่อย ๆ ถูกยกเลิกไป เพลงกล่อมพระบรรทมน่าจะหายไปด้วย จึงไม่มีปรากฏอยู่ถึงปัจจุบัน ร่องรอยที่พอจะศึกษาได้บ้างก็คือ จากหลักฐานทางวรรณกรรมลายลักษณ์ลายของมาเลเซีย คือ วรรณกรรมบทกลอนชะอีร์* บิดาซารี (Syair Bidasari) ซึ่งเป็นวรรณกรรมลายลักษณ์ลายอันเก่าแก่ที่คนไทยมลายูในอดีตชอบอ่านชอบฟังกันมาก และมีบทกล่อมพระบรรทมสอดแทรกอยู่ มีเนื้อความดังนี้

@ Buah hati tidurlah tuan	ดวงฤทัยเจ้าจงบรรทมเถิด
Tidurlah nyawa tidurlah anakanda	บรรทมเถิดดวงชีวีพระลูกขวัญ
Tidurlah cahaya mata ayahanda	บรรทมเถิดยอดนัยนาพระบิดา
Jangan sangat bercintakan bonda	อย่าใคร่ครวญคิดถึงพระมารดา

¹Hassan Madman. "Sastera Melayu Dalam Masyarakat Melayu Minoriti, Perkembangan Di Thailand," in *Pertemuan Dunia Melayu*'82. 1987. p.308-310.

*รายละเอียดเกี่ยวกับบทกลอนชะอีร์ ศึกษาได้ในบทที่สอง

Tidurlah anakku cahaya Mahkota	บรรทม เกิดกุมารศรีมิ่งกุญ
Anak ayahanda biji mata	ผู้ประจักษ์ดวง เนตรพระบิดา
Tinggalmu jangan sangat bercinta	ทิ้งเจ้าไป จงอย่าได้ ถวิลหา
Kuserahkan kepada Tuhan semata	ทิ้งสิ้นส่วนมอบแด่องค์พระผู้เป็นเจ้า
Tidurlah anakku bulang hulu	บรรทม เกิดลูกน้อยยอดคยาใจ
Biarlah ayahanda berjalan dahulu	ให้บิดาเดินจากไปก่อน
Anak kupandang hatiku pilu	ลูก เหลือบมองอกบิดาแสนอาดูร
Bagai dihiris dengan sembilu	ราวถูก เจียนด้วยผิวไม้ไผ่อันคมกริบ
Ayu anakku tubuh yang kumat	เจ้าทรมวย เนื้อตัวสมบูรณ์ผ่อง
Ayahanda sayangkan serta azimat	พระบิดาประทับรับขวัญให้ เครื่องราง
Peninggal ayahanda biar selamat	พ้อจากไปขอให้ลูกมีสวัสดิ์
Urip waras berserta hemat. ¹	มีชีวิตกายสุขศรี เปรมปรีดิ์ เออ

สุนทรียภาพในการใช้ภาษาของบทเพลงทั้งสองนี้แตกต่างกันมาก "เพลงโนโนตีเยาะ" เป็นการใช้ภาษาตรง ๆ เรียบ ๆ บอกเรื่องราวที่กระชับและสั้นตามความมุ่งหมายที่จะสื่อ ลักษณะการประพันธ์ก็เป็นกลอนชาวบ้าน 1 บท 4 ววรรค ที่มีสัมผัสท้ายวรรคเป็น a b a b ส่วนบทเพลงที่สองใช้ภาษาที่พิถีพิถัน ถ่ายทอดอารมณ์แห่งความรัก ลักษณะการประพันธ์เป็นแบบชะอิร์ ที่ไม่ใช่กลอนชาวบ้านโดยทั่วไป เพลงที่หนึ่ง ใช้คำว่า anak ซึ่งหมายถึงลูก เป็นคำสามัญทั่วไป ส่วนเพลงที่สองใช้คำสัญลักษณ์ (symbolic) ที่หมายถึงลูก คือ คำว่า Buah hati (บุรุษ ชาดิ = หัวใจ) cahaya mata (ชายา มาตา = ปรกาศดา) biji mata (บิจีมาตา = ดวงตา ดวงเนตร) bulang hulu (บลึงฮูลู = สำนวนหมายถึงสุดที่รัก) และใช้คำว่า cahaya Mahkota (ชายา มัสโกดา = ปรกาศรัศมีแห่งมงกุฎ) ซึ่งบอกฐานะอันศักดิ์สิทธิ์ของผู้เป็นลูกว่าเป็นขัตติยนารี มีเชื้อสามัญชน

¹Syair Bidasari. Edited by Jamilah Hj. Ahmad . 1989.

p. 8-9. คัดจากตอนที่กษัตริย์องค์หนึ่งในเรื่องจำใจต้องละทิ้งพระธิดาไว้ในป่าเพราะไพร่หลวงท้านายว่าจะเป็นการกีดกันของบ้านเมือง ก่อนจะจากกันพระองค์ได้กล่อมพระธิดาให้บรรทมในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง

เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูสันนิษฐานว่า มีกำเนิดมาจากกลุ่มชนชาวบ้าน เป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากการใช้ภาษาที่เป็นภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่สืบทอดกันมาหลายร้อยปี ฉากของเพลงล้วน เป็นสิ่งที่มีอยู่ในอดีตและปัจจุบัน โดยมากเกี่ยวกับพิธีกรรมธรรมชาติ ภูเขา ทะเล แม่น้ำ หุ่นา สัตว์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวบ้านในท้องถิ่นคุ้นเคยกันดี ดังที่ปรากฏในบทเพลงกล่อมเด็กที่มีฉันทลักษณ์เป็นปັນตุน* ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

๑ คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...

คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู

ตีโด ตีโด อาเนาะ เนาะตีโด

นอน เกิดลูกนอน

ตีโด มืองูละ ฌาฆอลัษบือมือเฮาะ

นอนแล้วจะกล่อมตื่นแล้วก็ลูก

เขียปอภาคอปาคีเตาะบุบติง

ใครว่าคันข้าวไม่ตั้งท้อง

ปาคีชือมอชอจือคงตีบาไซะ

ข้าวพันธุ์สงขลาปักดำในท้องทุ่ง

เขียปอภาคอฮาดีเตาะชือชิง

ใครว่าใจไม่กังวล

ชือชิงชือบุแลชือกาลิชือตาชง

กังวลทั้ง เดือนครึ่งละปี

เพลงกล่อมเด็กบทนี้ได้กล่าวถึงคันข้าวที่มีการตั้งท้อง สัญลักษณ์ของการออกผล กล่าวถึงพันธุ์ข้าว คือ ข้าวพันธุ์สงขลาที่ปลูกอยู่ในแปลงนาข้าว และสะท้อนความรู้สึกของผู้ที่ทำงานคนหนึ่งที่มีต่อการทำนาของตนในทุก ๆ ปี ที่จะต้องวิตกกังวลว่าข้าวที่ปลูกนั้นจะให้ผลผลิตดีหรือไม่

เพลงกล่อมเด็ก เป็นบทเพลงแห่งความรักที่เกิดขึ้นโดยอาศัยปฏิภาณเฉพาะตัวของผู้แต่งหรือผู้ที่ขับร้องซึ่งโดยมากจะเป็นผู้ที่ เป็นแม่โดยไม่ต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้าในการเรียงร้อยถ้อยคำ เพลงกล่อมเด็ก เป็นบทเพลงของกลุ่มชนและมีความ เป็นสากลอยู่ในตัว เราจะพบและได้ยิน เพลงกล่อมเด็ก เพลงแล้ว เพลงเล่าที่แสดงออกถึงความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกไม่ว่าจะเป็นบทเพลงกล่อมเด็กของชาติใดก็ตาม ภาษาที่ใช้เรียกแทนตัวลูกสื่อความหมายแทนความรักได้อย่างชัดเจน รวมทั้งเนื้อหาของเพลงด้วย แต่สำหรับบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูที่ได้ศึกษานั้นมีข้อที่น่าสนใจเกดว่า บทเพลงกล่อมเด็กที่มีการพรรณนาถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูกตรง ๆ นั้นไม่มี เพราะชาวไทยมลายูไม่นิยมแสดงออกถึงความรักที่มีต่อลูกโดยใช้ภาษาเฉพาะ เช่น คำว่า "ชายัง" ซึ่งหมายถึง รัก หรือ ที่รัก ดังที่ชาวมลายูในประเทศมาเลเซียใช้กัน แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าบทเพลงกล่อมเด็กของชาวไทยเชื้อสายมลายูนั้น

* รายละเอียดเกี่ยวกับกลอนปັນตุนศึกษาได้ในบทที่สอง

ไม่ได้ เป็นบทเพลงแห่งความรัก ความรักของแม่ที่มีต่อลูกของชนกลุ่มนี้สัมผัสได้จากพฤติกรรม การแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกของแม่ที่กำลังร้อง เพลงกล่อมลูกที่มีท่วงทำนองลีลาในการ ขับร้องเป็นไปอย่างช้า ๆ เนิบ ๆ ใช้ภาษาเชิญชวนให้นอนกล้วกันตรง ๆ หรือปลอบขวัญให้ ลูกนอนโดยปราศจากความวิตกกังวล ดังนี้

๑ เนาะนูโมะนูโมะลิ้นนากอ	หากจะร้องก็ร้อง เกิดขนุน เอ๋ย
ฉาแง เนาะตีปอ เกอแดแซปาโอะ	แต่อย่าร้องฟาดกึ่งต้นมะม่วง
เนาะตีโตตีโตลิ้นมาคอ	หากจะนอนก็นอน เกิดดวงตา
ฉาแง เนาะอิงฉาแลแนฉาโอะ	อย่าคิดถึงหนทางอันยาวไกล
ฉาแลแนฉาโอะมา ฉะ๊ะฮัมบอแซ	หนทางไกลนั้นมีไขลงข้าง
คู่ขงมือชูตึงบุงอกือลาตี	ลงมา เต็ดดอกผักตบชวา
แดเงาะฉาโอะราขอ เคอแซแซ	มองแต่ไกลรู้สึกสงสัย
ชาปาลัซตือกะฉาโตะฮ์ เกอซาตี	มาถึงใกล้คงหลุมรัก เอ๋ย.

ความรัก เป็นความรู้สึกทางใจของมนุษย์ที่เป็นสากล เป็นแหล่งกำเนิดของความคิด และการผลิตงานสร้างสรรค์ที่ตึงามมากมาย เมื่อมนุษย์ตระหนักถึงคุณค่าของความรัก ย่อมนำมาซึ่งความคิดที่จะถ่ายทอดความรู้สึกดังกล่าวก้าวให้ผู้อื่นร่วมรับรู้โดยผ่านสื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น ความรักของคนหนุ่มสาวมักใช้ดอกกุหลาบแดง เป็นสื่อแทนความรักซึ่งถือเป็นสื่อสากล สำหรับความรักที่เป็นอมตะที่สุดของมนุษย์คือ ความรักลูก และสื่อที่พ่อแม่ใช้บอกรักลูกที่โบราณที่สุดคือ น้าเสียงและบทเพลงขับกล่อมที่เป็นสื่อทันสมัยตลอดกาล และกล่าวสั้น ๆ ได้ว่า ความรักเป็น บ่อเกิดของบท เพลงกล่อม เด็กของชนทุกชาติรวมทั้งของชนชาวไทยมลายูด้วยนั้นเอง

การแพร่กระจายของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู

การศึกษาการแพร่กระจายของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูว่าแพร่กระจายไปได้อย่างไร ใคร เป็นผู้นำไป เผยแพร่จนทำให้บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูนี้มีอยู่กระจัดกระจาย ในจังหวัดชายแดนไทยภาคใต้ เช่น ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ข้ามฟากสู่ฝั่งประเทศ

มาเลเซียหรือเกิดขึ้นในทางกลับกัน โดยเฉพาะในบริเวณเขตชายแดนระหว่างประเทศซึ่งเป็นรอยต่อทางวัฒนธรรม ผู้คนที่อาศัยแถบนั้นพูดได้ทั้งสองภาษา เราจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลหลาย ๆ ด้านประกอบกัน เช่น ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ พัฒนาการทางด้านประวัติศาสตร์ สังคม ภาษา วัฒนธรรม การแต่งงาน การโยกย้ายถิ่นฐานของผู้คน รวมทั้งการศึกษาคลคัลที่ทำให้เพลงกล่อมเด็กมีการแพร่กระจาย เช่น พ่อค้า นักเล่านิทาน นักขับเพลง และผู้คนที่อยู่ตามชายแดนทั้งสอง

ปรากฏการณ์การแพร่กระจายของเพลงกล่อมเด็กที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งสามัญ เพราะบทเพลงสามารถแพร่กระจายจากถิ่นหนึ่ง จากวัฒนธรรมหนึ่งไปยังอีกวัฒนธรรมหนึ่ง ข้ามพรมแดนระหว่างชาติ และพรมแดนความแตกต่างของภาษาได้ ในขณะที่เนื้อหาของเพลงอาจจะเปลี่ยนไปบ้าง ดังเช่นบทเพลงกบ เอยทำไมจึงร้อง นอกจากใช้ร้องกล่อมเด็กแล้วยังเป็นบทเพลงร้องเล่นที่พบในประเทศไทย อินเดียเซีย และเวียดนาม ในลักษณะที่แตกต่างกับ ดังนี้

เพลงปลอบเด็กและกล่อมเด็กไทย "กบ เอย ทำไมจึงร้อง"

กบ เอย ทำไมจึงร้อง
 จำเป็นต้องร้อง เพราะว่าท้องมันปวด
 ท้องเอย ทำไมจึงปวด
 จำเป็นต้องปวด เพราะว่าข้าวมันดิบ
 ข้าวเอย ทำไมจึงดิบ
 จำเป็นต้องดิบ เพราะว่าพินมันเปียก
 พินเอย ทำไมจึงเปียก
 จำเป็นต้องเปียก เพราะว่าฝนมันตก
 ฝนเอย ทำไมจึงตก
 จำเป็นต้องตก เพราะว่ากบมันร้อง
 กบ เอย ทำไมจึงร้อง
 จำเป็นต้องร้อง เพราะว่าท้องมันปวด¹

¹ ประเทือง คล้ายสุบรรณ และยุพิน ธชาศรี. เพลงกล่อมเด็ก. 2517. หน้า 62.

เพลงกล่อมเด็กไทยมลายู "เมาะ เมาะ บางา"

เมาะ เมาะ บางา	นกเขยนกกระยาง
กนาปอ เกามูซง	ทำไม เจ้าจึงหงอยเหงา
บาก็ยมานอ เตาะมูซง	ทำไมจะไม่หงอยเหงา
อีแก เตาะดีไม	ปลามันไม่ยอมไผล์
อีแกโอ อีแก	ปลาเอ๋ยปลา
กนาปอ เตาะดีไม	ทำไมจึงไม่ยอมไผล์
บาก็ยมานอ เนาะดีไม	จะไผล์ขึ้นมาได้อย่างไร
อุปฺปาญ	ก็ดันหวั่นขึ้นยาว
อุปฺโออุปฺ	หวั่น เอ๋ยหวั่น
บะปอมูปาญ	ทำไม เจ้าจึงขึ้น เสียวาว
บาก็ยมานอ เตาะปาญ	ทำไมจึงไม่ขึ้น เสียวาว
กูบา เตาะมาแกอากู	ก็ควายมันไม่ยอมกินข้าว
กูบาโอกูบา	ควาย เอ๋ยควาย
บะปอ เตาะมาแกอุปฺ	ทำไมจึงไม่ยอมกินหวั่น
บาก็ยมานอ เนาะมาแกอุปฺ	จะกินหวั่นได้อย่างไร
ปือโสะกูซา เกะ	ก็ท้องของข้ามันปวด
ปือโสะโอปือโสะ	ท้อง เอ๋ยท้อง
บะปอมูซา เกะ	ทำไม เจ้าถึงปวด
บาก็ยมานอ เตาะซา เกะ	ทำไมจึงจะไม่ปวด
นาซิมือค็อส	ก็ข้าวมันดิบ
นาซิโอนาซิ	ข้าว เอ๋ยข้าว
บะปอมูมือค็อส	ทำไม เจ้าถึงดิบ
บาก็ยมานอ เตาะมือค็อส	ทำไมจึงจะไม่ดิบ
กาชฺบูาซ็อส	ก็ไม้พินมัน เปียก
กาชฺโอกาชฺ	พิน เอ๋ยพิน
บะปอมูนาซ็อส	ทำไม เจ้าจึง เปียก

บากัยมานอเตาะบาซ็อซ
 ชูแฉตีปออาญ
 ชูแฉโอ ชูแฉ
 บะปอมูตีปอกายู
 บากัยมานอเตาะตีปอกายู
 กาเตาะปาเงอาญ
 กาเตาะโอ กาเตาะ
 บะปอมูปาเงชูแฉ
 บากัยมานอเตาะปาเงชูแฉ
 อูลาเนาะมาแกอาญ
 อูลาโออูลา
 บะปอมูเนาะมาแกกาเตาะ
 บากัยมานอเตาะมาแกกาเตาะ
 ต็ยอมาแกเนาะมาเปาะอาญ

ทำไมจึงจะไม่เปียก
 ก็ผมนั้นกระหน่ำใส่ข้า
 ผนเอ๋ยผน
 ทำไมจึงกระหน่ำใส่ผน
 ทำไมจึงจะไม่กระหน่ำใส่ผน
 ก็ผมนั้นร้องเรียกข้า
 กบเอ๋ยกบ
 ทำไมจึงร้องเรียกผน
 ทำไมจึงจะไม่ร้องเรียกผน
 ก็ผมนั้นจะกินข้า
 งูเอ๋ยงู
 ทำไมจึงจะกินกบ
 ทำไมจึงจะไม่กินกบ
 ก็มันเป็นอาหารบรรพบุรุษข้า

เพลงร้องเล่นของเด็กมลายูในจากร์ดา อินโดนีเซีย "Sang Bango"

Sang Bango! Ee Sang Bango!
 Kenapa lu telak-telok?
 Bagaimane gue enggak telak-telok?
 Sebab Sang Ikan enggak mau timbul
 Sang Ikan! Ee Sang Ikan,
 Kenape lu enggak mau timbul?
 Bagaimane gue mau timbul?
 Sebab Sang Rumput tebal
 Sang Rumput! Ee sang Rumput!
 Kenape lu tebal?
 Bagaimane gue enggak tebal?

นกกระยางเอ๋ยนกกระยาง
 ทำไมเจ้าจึงเหงาหงอยเจ้าจุก
 ทำไมจึงจะไม่เหงาหงอยเจ้าจุกล่ะ
 เพราะว่าปลามันไม่ยอมโผล่
 ปลาเอ๋ยปลา
 ทำไมเจ้าจึงไม่ยอมโผล่
 ทำไมข้าจึงไม่ยอมละหรือ
 ก็เพราะเจ้าคันหุ้มนั้นขึ้นหนานะซี
 หุ้มนะเอ๋ยหุ้มนะ
 ทำไมเจ้าจึงขึ้นหนานัก
 ทำไมข้าจะไม่ขึ้นหนานัก

Sebab sang Hujan turun aje?	ก็เพราะว่าฝนมันตกบ่อยนัก
Sang Hujan! Ee Sang Hujan!	ฝนเอ๋ยฝน
Kenape lu turun aje?	ทำไมเจ้าจึงตกลงมาบ่อย
Bagaimane gue nggak turun aje?	ทำไมข้าจึงจะไม่ตกลงมาบ่อย
Sang Kodok kerak-kerok aje	ก็เจ้ากบน้อยมันส่งเสียงร้องเรียก
Sang Kodok! Ee Sang Kodok!	กบเอ๋ยกบ
Kenape lu kerak-kerok	ทำไมเจ้าจึงส่งเสียงร้องเรียก
Bagaimane gue nggak kerak-kerok aje?	ทำไมข้าจึงจะไม่ร้องเรียกฝนบ่อย
Sebab Sang Uler Mau Makan gue.	ก็เพราะเจ้างูร้ายหมายจะกินข้า
Sang Ular! Ee Sang Ular!	งูเอ๋ยงู
Kenape lu mau makan Sang Kodok?	ทำไมจึงหมายจะกินกบ
Bagaimane gue enggak mau makan	ทำไมข้าจึงจะไม่หมายกินกบ
Sang Kodok?	
Sebab Sang Kodok adalah makanan gue. ¹	ก็เพราะกบมันเป็นอาหารของข้า

เพลงร้องเล่นของเด็กชาวจามเชื้อสายมลายูในเวียดนาม

Hai Kuntul! kenapa kurus?	นกกระยางเอ๋ยทำไมเจ้าจึงผอม
Kalau saya kurus ialah karena	ถ้าหากฉันผอมก็ เป็น เพราะกุ้งมัน
udang tidak muncul.	ไม่ยอมไผ่
Udang, kenapa tidak muncul?	กุ้งเอ๋ยทำไมจึงไม่ยอมไผ่
Kalau saya tidak muncul ialah karena	ถ้าหากฉันไม่ไผ่ก็ เพราะหอยขึ้นปิด
kiambang menutupi	ผิวป้า
Kiambang, kenapa kamu demikian?	หอยเอ๋ยทำไมเจ้าจึงเป็นเช่นนั้น

¹James Danandjaja. Folklor Indonesia Ilmu Gosip, Dogeng, dan lain-lain. 1984. p.150.

Kalau saya demikian ialah karena
saya tidak dimakan kerbau

Kerbau, kenapa tidak memakannya?

Kalau saya tidak memakannya ialah
karena saya tertahan pancang

Pancang, kenapa tidak melepaskannya?

Kalau saya tidak melepaskannya ialah
karena Pa Ja Mbaik tidak menjaganya.

Pa Ja Mbaik, kenapa tidak menjaga
kerbau?

Kalau saya tidak menjaganya ialah
karena perut saya busung.

Perut, kenapa busung?

Kalau saya busung ialah karena beras
tidak dimasak.

Beras, kenapa mentah?

Kalau saya mentah ialah karena kayu
basah.

Kayu, kenapa basah?

Kalau saya basah ialah karena hujan
turun terus.

Huja, kenapa turun terus?

Kalau saya turun terus ialah karena
katak menggaruk kakinya.

Katak, kenapa menggaruk kaki?

Kalau saya menggaruk kaki ialah karena
nenek moyang aku dulu demikian,

ถ้าฉัน เป็นดังที่กล่าวก็เพราะควาย
ไม่กินข้าว

ควาย เอ๋ยทำไมจึงไม่กินหญ้า

ถ้าหากฉัน ไม่กินหญ้าก็ เพราะฉันถูก
ล่านอยู่

เหล็กหลัก เอ๋ยทำไมจึงไม่ปล่อย
ควายไป

ถ้าฉัน ไม่ปล่อยมัน ไปก็ เพราะลุงจาโบ
ไม่ดูแลมัน

ลุงจาโบ เอ๋ยทำไม ไม่ดูแลควาย

ถ้าหากฉัน ไม่ดูแลมัน ก็ เพราะท้องของ
ฉันมันอืด

ท้อง เอ๋ยทำไมจึงอืด

ถ้าท้องมันอืดก็ เพราะข้าวมันดิบ

ข้าว เอ๋ยทำไมจึงดิบ

ถ้าหากฉันดิบก็ เพราะพื้นมัน เปียก

พื้น เอ๋ยทำไมจึง เปียก

ถ้าหากฉัน เปียกก็ เพราะฝนตกตลอด

ฝน เอ๋ยทำไมจึงตกตลอด

ถ้าหากฉันตกตลอดก็ เพราะกบมัน

เกาขามัน

กบ เอ๋ยทำไมจึง เกาขา

ถ้าหากฉัน เกาขา ก็ เพราะบรรพบุรุษ
ก่อน ๆ ของข้าพเจ้าทำกันเช่นนั้น

bagaimana mungkin saya tidak
melakukannya?¹

แล้วทำไมข้าจึงจะไม่ทำตามด้วยล่ะ

บทเพลงกล่อม เด็กสำหรับประเทศหนึ่งอาจจะ เป็นบท เด็กร้อง เล่นในอีกประเทศหนึ่ง
ดังที่พบในประเทศต่าง ๆ ที่ยกมานี้ สะท้อนให้เห็นว่าน่าจะมีต้นกำเนิดมาจากแหล่งเดียวกัน
แล้วแพร่กระจายไปสู่ดินแดนต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนโลกทัศน์
ของผู้คนในดินแดนนั้นเอง บทเพลงดังกล่าวจึงถูกดัดแปลงแตกต่างกันบ้างแต่ยังมีเค้า เดิมให้
เห็นอยู่ ความเหมือนที่มีอยู่คือ เป็นบท เพลงที่แสดงให้เห็นถึงวัฏจักรในธรรมชาติ ความสัมพันธ์
ซึ่งกันและกันของมนุษย์ พืช และสัตว์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทั่วไป เป็นไปด้วยเหตุและผล เป็นภาพวิถี
ชีวิตของชนชั้นชาวนา ส่วนความแตกต่างที่มีอยู่คือตัวละครในบท เพลงดังนี้

ไทย	ไทยมลายู	อินโดนีเซีย	มลายูจามปา(เวียดนาม)
- กบส่งเสียงร้อง เพราะปวดท้อง	- นกกระยาง เชื่องซึม เพราะปลาไม่ไหล ให้ได้จับกิน	- นกกระยาง เชื่องซึม เพราะปลาไม่ยอม ไหลให้ได้จับกิน	- นกกระยาง ตัวพอม เพราะกุ้งไม่ยอม ไหลให้ได้จับกิน
- ท้องมันปวด เพราะกินข้าวดิบ	- ปลาไม่ยอมไหล เพราะคันหุ้ขึ้นสูง	- ปลาไม่ไหล เพราะ คันหุ้ขึ้นสูง	- กุ้งไม่ไหล เพราะ หุ้ขึ้นสูง
- ข้าวดิบเพราะหุง ด้วยไฟเบียด	- หุ้ขึ้นสูง เพราะ ควายไม่มากิน	- หุ้ขึ้นสูง เพราะฝน ตกบ่อย	- หุ้ขึ้นสูง เพราะ ควายไม่มากิน
- ไฟเบียดเพราะ ฝนตกหนัก	- ควายไม่มากิน เพราะปวดท้อง	- ฝนตกบ่อย เพราะกบ ร้องเรียกฝน	- ควายไม่มากิน เพราะมันมีพริก ลำนอยู่

¹ Po Dharma. "Kesusasteraan Cam," in Alam Melayu Sejarah Dan
Kebudayaan Campa.

1988. p. 281-282.

ไทย	ไทยมลายู	อินโดนีเซีย	มลายูจามปา(เวียดนาม)
- ผนคกหนัก เพราะ กบร้อง เรียกฝน	- ห้องมันปวด เพราะ กินข้าวดิบ - ข้าวดิบ เพราะหุง ด้วยพื้น เปียก - พื้น เปียก เพราะถูก ฝน - ผนคก เพราะกบร้อง เรียกฝน - กบร้อง เรียกฝน เพราะจะมากินกบ - งูจะกินกบ เพราะ กบ เป็นอาหารของ บรรพบุรุษมัน	- กบร้อง เรียกฝน เพราะจะกินกบ - งูจะกินกบ เพราะกบ เป็นอาหารของมัน	- ควายถูกล่ามอยู่ เพราะตาจาโบ ไม่มาดูแล - ลุงจาโบไม่มาดูแล เพราะท้องอืด - ท้องอืด เพราะกิน ข้าวดิบ - ข้าวดิบ เพราะหุง ด้วยพื้น เปียก - พื้น เปียก เพราะ ถูกฝน - ผนคก เพราะกบ ร้อง เรียกฝน - กบร้อง เรียกฝน เพราะจะกินกบ - งูจะกินกบ เพราะ กบ เป็นอาหารของมัน

โดยทั่วไปแล้วการแพร่กระจายของบทเพลงกล่อม เด็กหรือบทเพลงอื่น ๆ จะเกิดขึ้นได้เร็วในกลุ่มสังคมที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน เมื่อแพร่กระจายถ่ายทอดจากถิ่นหนึ่งไปสู่อีกถิ่นหนึ่งแล้ว ความซับซ้อนหรือรายละเอียดบางอย่างอาจถูกหลงลืมหรือถูกตัดทอนไปหรือปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมใหม่ ที่เห็นได้ชัดคือการใช้ภาษาถิ่นหรือภาษาประจำชาติ เนื้อความของเพลงอาจจะเหมือนกันบ้าง แต่ภาษาและลีลาการร้องมักแตกต่างกัน ลักษณะเช่นนี้ทำให้บางครั้งมีอาจจะนับได้ว่าเพลงกล่อมเด็กนั้น ๆ เป็นของกลุ่มชนท้องถิ่นใดกันแน่

ดัง เช่นบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูบาง เพลงที่ไปพ้องกันกับบท เพลงกล่อม เด็กมลายูมา เล เขีย ซึ่ง เป็นปรากฏการณ์การแพร่กระจายของ เพลงกล่อม เด็กของกลุ่มชนที่มี เชื้อสายและมีวัฒนธรรม เดียวกัน คือมลายู ถึงแม้จะอยู่ในสถานที่ที่ต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์และมีการแลกเปลี่ยนทาง วัฒนธรรม เกิดขึ้นร่วม เป็นร้อยปี จึงยากที่จะระบุแหล่งกำเนิดและ เจ้าของของบท เพลงนั้น ๆ ได้ นอกจากจะสรุปว่าบท เพลงกล่อม เด็กที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนั้น เป็นบท เพลงกล่อม เด็กของ ชน เชื้อสายมลายูที่อาศัยอยู่ในดินแดนแหลมมลายูในอดีต เท่านั้น บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกันกับบท เพลงกล่อม เด็กมลายูมา เล เขียและจัด เป็น เพลงยอคนิยม มีมากมาย หลายเพลงเช่น เพลงโนโนตีเยาะ และ เพลงบูซงแกแนะแกแนะ ดังนี้

1. เพลงโนโนตีเยาะ (เปล เอ้ย เปลนกกกระจาบ)

เพลงกล่อม เด็กสำนวนไทยมลายู

๑ โนโน ตีเยาะ	เปล เอ้ย เปลนกกกระจาบ
ตีเยาะมาแกปาตี	นกกกระจาบกินข้าว เปลือก
อา เนาคูโตะคยีเยาะ	ลูกน้อยร้องไห้อยู่
เมาะมีจาฮีปาตี	แม่ไปนาหาข้าว เปลือก เอย
๑ โนโนตีเยาะ	เปล เอ้ย เปลนกกกระจาบ
ตีเยาะมาแกปาตี	นกกกระจาบกินข้าว เปลือก
อา เนาะคูโตะคยีเยาะ	ลูกน้อยร้องไห้อยู่
เมาะมีจาฮีลากิ	แม่กลับ ไปหาผิว เอย
๑ โน โนตีเยาะ	เปล เอ้ย เปลนกกกระจาบ
ตีเยาะมาแกปาตี	นกกกระจาบกินข้าว เปลือก
อา เจะฉาแงคยีเยาะ	น้องน้อย เจ้าอย่าร้องไห้
เมาะอา เยาะมีจาฮีปาตี	แม่พอไปหาข้าว เปลือก เอย

เพลงกล่อม เด็กสำนวนมลายูมาเลเชีย

@ Ndoi Ndoi cak	เปล เอ้ย เปลนกกะจาบ
Cak makan padi	นกกะจาบกินข้าว เปลือก
Anak duduk teriak	ลูกน้อยร้องไห้อยู่
Mak dia mana pergi	แม่นั้นไปไหน เสีย
Ndoi ndoi cak	เปล เอ้ย เปลนกกะจาบ
Cak makan padi	นกกะจาบกินข้าว เปลือก
Anak jangan teriak	ลูกน้อยอย่าได้ร้องไห้
Mak ketam padi ¹	แม่เกี่ยวข้าว เอย

เพลงกล่อมเด็กไทยมลายู "โนโนตีเยาะ" หรือ "โนย โนยชะ" ของมาเลเซียนั้น ในความหมายของภาษาไทยคือ เปลนกกะจาบ ซึ่งหมายถึงรังนกกระจาบนั่นเอง จากบทเพลง กล่อม เด็กบทนี้จะเห็นถึงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนเชื้อสายมลายูด้วยกัน บทเพลงสำนวนของคนไทยมลายูถึงแม้จะมี เนื้อหาล้ายคลึงกันกับสำนวนของมาเลเชีย แต่การใช้ภาษานั้นต่างก็ใช้ภาษาถิ่นของตนเอง กล่าวคือ คำว่า "เปล" ภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะออกเสียงว่า "โน" ในขณะที่ภาษามลายูถิ่นเคดาห์ (ไทรบุรี) ออกเสียงว่า "โนย" คำว่า นกกะจาบภาษามลายูถิ่นปัตตานีออกเสียงว่า "ตีเยาะ" ภาษามลายูถิ่นเคดาห์ ออกเสียงว่า "ชะ" แทน ส่วนเนื้อหาบางวรรคจะแตกต่างกันบ้างนั้น เป็นเพราะผู้ร้องมีความสามารถในการปรับ เปลี่ยนหรือ เลียนแบบ เพื่อให้เกิดความหมายใหม่ ตามจุดประสงค์ที่ผู้ร้องต้องการจะสื่อให้ผู้ฟัง รับรู้

¹Jamaludin Hashim. "Sebahagian Pantun Dan Nyanyian Rakyat Kedah," in *Intisari Kebudayaan Melayu Kedah*. 1986. p.144.

2. เพลงบุซงแกแนะแกแนะ (นก เอียนกน้อยน้อย)

สำนวนไทยมลายู

๑	บุซงแกแนะแกแนะ
ครือบังชูไชรอาดับ
ปือแซกอไ้ตะแนแนะ
ฉาแงอา เมะออแซฉาชะ	นก เอียนกน้อยน้อย
บินลอย เลียบชายคามุงจาก
ฝากความถึงปู่ยายตา
อย่าได้ เอาคนชั่วมา เลย
๑	บุซงแกแนะแกแนะ
ไ้ตะตีปอซงปาลัส
ปือแซกอไ้ตะแนแนะ
ฉาแงอา เมะออแซมาลัส	นก เอียนกน้อยน้อย
อยู่ที่คั่นกะพ้อ
ฝากความถึงปู่ยายตา
อย่า เอาคน เกียจคร้านมา เลย
๑	บุซงแกแนะแกแนะ
คือลอลาแลปาดิ
ปือแซกอไ้ตะแนแนะ
ฉาแงออ เมะออแซดูติ	นก เอียนกน้อยน้อย
วางไข่ไว้ในทุ่งข้าว
ฝากความถึงปู่ยายตา
อย่าได้ เอานก เลงพ่นมา เลย
๑	บุซงแกแนะแกแนะ
คือลอลูมีลิอมอ
ปือแซกอไ้ตะแนแนะ
อามอตะเคาะฮามอ	นก เอียนกน้อยน้อย
วางไข่ไว้ตามโคนพุ่มไม้
ฝากความถึงปู่ยายตา
ตัว เรานั้นหนาไม่มีป่าว เลย
๑	บุซงแกแนะแกแนะ
คฮือแบมาแกปาดิ
ปือแซดาร์ไ้ตะแนแนะ
อิลมูกืออนอจาฮิ	นก เอียนกน้อยน้อย
บินลอยมากินข้าว เปลือก
ปู่ยาคายาสั่งความไว้
วิชาความรู้ต้องไ้เฟหามา

สำนวนมลายูมาเลเซีย

๑	Burung kenek-kenek
Terbang cucur atap
Pesan datuk nenek
Hati kita mahu tetap. | นก เอียนกน้อยน้อย
บินลอย เลียบชายคามุงจาก
ปู่ยาคายาท่านสอนสั่งไว้
ใจเราต้องหนักแน่นมั่นคง |
|---|--|--|

- @ burung kenek-kenek
Terbang pokok pandan
Pesan datuk nenek
Rajin-rajin jaga badan.
นก เอียนกน้อยน้อย
บินลอยล่องสู่ต้นปาดัน
ปู่ย่าตายายท่านสอนสั่งไว้
ให้ขยันดูแลกายา
- @ Burung kenek-kenek
Terbang dalam semak
Pesan datuk nenek
Cari harta jangan tamak.
นก เอียนกน้อยน้อย
บินคลุกอยู่ตามทุ่งหญ้า
ปู่ย่าตายายท่านสอนสั่งไว้
หาสมบัติอย่าได้ละโมภ
- @ Burung kenek-kenek
Terbang atas pagar
Pesan datuk nenek
Rajin-rajin pergi belajar.
นก เอียนกน้อยน้อย
บินร่อนอยู่บนกำแพงรั้ว
ปู่ย่าตายายท่านสอนสั่งไว้
ให้ขยันหมั่นเพียรไปเรียนวิชา
- @ Burung kenek-kenek
Terbang pokok jambu
Pesan datuk nenek
Jangan suka bohong tipu.
นก เอียนกน้อยน้อย
บินร่อนอยู่ที่ต้นชมพู่
ปู่ย่าตายายท่านสอนสั่งไว้
ไม่พูดจาโกหกมดเท็จ
- @ Burung kenek-kenek
Terbang kebuh keledak
Pesan datuk nenek
Usah kelahi adik beradik.
นก เอียนกน้อยน้อย
บินกระพือตามต้นมันเทศ
ปู่ย่าตายายท่านสอนสั่งไว้
หมูพี่น้องไม่แตกแยกกัน
- @ Burung kenek-kenek
Terbang pokok birah
Pesan datuk nenek
นก เอียนกน้อยน้อย
บินร่อนอยู่ที่ต้นบอน
ปู่ย่าตายายท่านสอนสั่งไว้

Jangan bantah cakap ayah.	อย่าคัดค้านคำพูดของพ่อ
๑ Burung kenek-kenek	นกเอี้ยงนกน้อยน้อย
Terbang pucuk tebu	บินร่อนตามคันอ้อย
Pesan datuk nenek	ปู่ย่าตายายสั่งความไว้
Usah derhaka pada ibu ¹	อย่าอกตัญญูต่อคุณมารดา

บทเพลง "บุยงแกแะแกแะ" ทั้งที่เป็นสำนวนไทยมลายูหรือมลายูมาเลเซียนั้น แสดงให้เห็นกระบวนการแพร่กระจายนั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรายละเอียด เพิ่มความลดความ สลับความในบทเพลง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสืบเนื่องมาจากตัวผู้ขับร้องเอง ซึ่งอาจจะมีความจงใจและไม่จงใจที่จะเปลี่ยนบทเพลง หากว่ามีความจงใจก็เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่คุ้นเคย สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการจะสื่อ สอดคล้องกับความเป็นจริงและการลงสัมผัสกับของคำในบทกลอนเพลง ถ้าไม่จงใจก็คงเกิดจากความทรงจำที่สับสนของผู้ร้องเอง

การแพร่กระจายของบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูสู่ประเทศมาเลเซีย หรือ เพลงกล่อมเด็กมลายูมาเลเซียแพร่กระจายสู่ประเทศไทย เกิดขึ้นได้สะดวกเพราะมีหลายปัจจัยเอื้ออำนวยให้ เช่น คนไทยมลายูในบริเวณจังหวัดชายแดนไทยภาคใต้ มีภาษามลายูเป็นภาษาแม่ เช่นเดียวกับคนมลายูในประเทศมาเลเซีย ผู้คนในบริเวณชายแดนมีการทํามาค้าขายข้ามพากไปมาหาสู่กัน มีการแต่งงานระหว่างกัน เมื่อภาษามีได้เป็นอุปสรรคในการสื่อสารความเข้าใจกัน ภูมิประเทศที่ติดต่อไปมาหาสู่ได้สะดวก การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมจึงเกิดขึ้นได้อย่างราบรื่น ประกอบกับค่านิยมทางการศึกษาของคนไทยมลายูแต่ดั้งเดิมนิยมให้บุตรหลานเข้าศึกษาคามโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามหรือโรงเรียนปอเนาะมากกว่าที่จะเรียนตามโรงเรียนของรัฐบาลไทยทั่วไป โดยเหตุผลที่ระบบการศึกษาตามโรงเรียนปอเนาะนั้นสอนทั้งศาสนาอิสลามและสอนความรู้ทางโลกด้วย โดยใช้ภาษามลายูในการสอนและใช้ตำราเรียนจากประเทศมาเลเซียเป็นส่วนใหญ่ คนไทยมลายูจึงได้ศึกษาวรรณกรรมโคลงกลอนมลายูต่าง ๆ จากสถาน

¹Nor Aziah Abdul Hamid. "Sastera Tradisional Untuk Kanak-kana", International Simposium on Traditional Malay Literature. 1982. p.9.

ศึกษาเหล่านั้น จึงเป็นเรื่องปกติที่คนไทยมลายูในบริเวณชายแดนไทยภาคใต้จะขับกลอนมลายูต่าง ๆ ให้ลูกหลานฟัง เราจึงพบบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูมากมายที่มีมาจากหนังสือบทกลอนมลายูของมาเลเซีย ทั้งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทางโลกและทางธรรม เช่น บทกลอน "ซุรงปาปัน ตาเรปาปัน" หรือ บทกลอน "ปีซังอิมัสเม็มบาวาบลายา" ซึ่งเป็นบทกลอนที่สะท้อนค่านิยมทางสังคมของคนมลายูในด้านการศึกษาและการสอนให้สำนึกในบุญคุณของผู้อื่น โดยเนื้อหาของเพลงไม่มีเกี่ยวข้องกับการขับกล่อมแต่อย่างใด แต่ถูกนำมาขับเป็นเพลงกล่อมเด็ก โดยใช้ท่วงทำนองขับร้องของเพลงกล่อมเด็กเป็นสำคัญ จัดเป็นบทกลอนทางโลก เนื้อความ เป็นดังนี้

Surung Papan Tarik Papan

- @ Surung papan tarik papan สอดไม้กระดานดึงไม้ไปมา
 buah keranji dalam perahu ลูกหยีอยู่ในลำเรือ
 suruh makan saya makan ใช้ให้กินฉันก็กิน
 Suruh mengaji saya tak tahu แต่ใช้ให้เรียนฉันไม่รู้ด้วย

บทกลอนนี้แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ของครอบครัวไทยมลายูในด้านการศึกษาลูกหลาน พ่อแม่ต้องคอยกระตุ้นหรือจ้ำจี้จ้ำไชให้ลูก ๆ เรียนหนังสือ ถึงแม้ว่าลูก ๆ บางคนจะไม่ค่อยอยากเรียนหนังสือก็ตาม

- @ Pisang emas membawa belayar กล้วยไข่เสียบึงแล่นเรือ
 Masak sebiji di atas peti สุกหนึ่งผลตั้งอยู่บนหีบ
 Hutang emas boleh dibayar หนี้สินเงินทองนั้นชดใช้กันได้
 Hutang budi membawa mati หนี้บุญคุณนั้นพกดิตถ์จวนตาย

สำหรับบทกลอนทางธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับศาสนาอิสลามที่เป็นที่รู้จักกันดี คือ บทกลอน "ทีเกรออุบลิตาฮาดิ" คนไทยมลายูทั่วไปนิยมนำมาขับร้องเป็นบทเพลงกล่อมเด็ก บทกลอนนี้พบว่าประพันธ์โดยผู้รู้ทางศาสนาที่เรียกว่าอูลามา จากรัฐควังกานู เผยแพร่สู่จังหวัดชายแดนไทยภาคใต้ในรูปของตำราทางศาสนาอิสลาม เนื้อความจากต้นฉบับมีดังนี้

"fikir itu Pelita Hati"

Fikir itulah pelita bagi hati
Yang mendapat kita ingat
akan mati

Ingat-ingat serta fikir
sehari-hari

Di dalam kubur kita duduk
seorang diri

Jika hidup kita dapat harta
jenuh

Itu akhir tinggal masuk dalam
tanah

Ghalib ikut akan nafsu dengan
hawa

Dari masa tubuh muda sampai
tua

Dari petang nanti pula akan
pagi

Lama-lama hingga sampai tanggal
gigi

rumah besar kampung luas ada ia

Itu akhir tinggal juga akan dia

Hai segala anakku sekalian

Sesungguh-sungguh jangan

tinggalkan sembahyang

Demikian lagi zakat dan puasa

Itu buatlah olehmu sentiasa

ความคิดคือประทีปส่องใจ

ความคิดนั้นคือประทีปส่องใจ

ที่ได้มาให้เรานึกถึงความตาย

จดจำไว้และให้คิดไปทุก ๆ วัน

ในหลุมศพมีเรานั้นอยู่เพียงลำพัง

แม้ว่ามีชีวิตทรัพย์สินมากมาย

สุดท้ายคือละทิ้งไปตายลงดิน

แม้แต่ลมหายใจในกิเลสแลตัณหา

ตั้งแต่วัยหนุ่มสาวถึงแก่เฒ่า

จากยามเย็นคอยไปอีกถึงรุ่งเช้า

นานนาน เข้าก็ถึงวัยฟันร่วงหาย

บ้านหลังใหญ่อาณาเขตกว้างนั้นมียุ

เหล่านั้นหรือสุดท้ายคือต้องทิ้งไป

ไฉนบรรดาเหล่าลูกข้าทั้งหลาย

ให้จริงจังอย่าละทิ้งการละหมาด

อีกทั้งบริจาคถือศีลอด

เจ้าจงปฏิบัติให้เป็นกิจนิจสิน

Dengan susah yang sedikit kamu	ด้วยความยากลำบากเพียงน้อยนิด
dapat	เจ้าจะได้รับ
Akan senang lama kamu di akhirat ¹	ความสุขนิรันดร์ในปรโลกเอ๋ย

ถึงแม้ว่าบทกลอนนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนความรู้ทางศาสนาอิสลามให้กับผู้เรียนศาสนาอิสลามโดยตรงในกลุ่มชนมลายู ทั้งในประเทศมาเลเซียและในประเทศไทย แต่ด้วยความหมายที่ดีของบทกลอนประกอบกับความสามารถในการขับกลอน เป็นทำนองเพลงอันไพเราะของผู้ขับร้องบางคนได้สร้างความประทับใจให้กับผู้ที่ได้ฟัง จึงได้จดจำนำมาร้อง เป็นบทเพลงกล่อม เด็กแพร่หลายอยู่ในกลุ่มชาวไทยมลายูที่ผ่านระบบการศึกษาจากโรงเรียนพอ เนาะ เป็นส่วนใหญ่ สำเนียงภาษาที่ขับร้องจะเป็นสำเนียงภาษามลายูถิ่นปัตตานีปะปนกับภาษามลายูกลางของมาเลเซีย ดังนี้

พี่เกอิดูลัส เปอลิตอบามิชาติ	ความคิดนั้นคือประทับสองใจ
ยัง เหมินคาบักก็ตออิงะอากันมาตี	ที่ได้ให้เรานึกถึงความตาย
อิงะอิงะชือรือตอปีเก ชือฮารี ฮารี	จดจำไว้แลให้คิดไปทุก ๆ วัน
คาลัมกูโบร์ก็ตอคูโคะชือโอริงคิริ	ในหลุมศพมี เรานั้นอยู่ เพียงลำพัง
ผิกอฮิโคปก็ตอคาปะฮารีคตอผิอนือช	แม้ว่ามีชีวิตทรัพย์สินมั่งมี
ฮิตูอาเครตังมาโซะ เกอดาลัมคานือช	สุดท้ายคือละทิ้งไปตายลงดิน
ฮา เละฮิโกะอากันนัปซุดิจันฮาวอ	มิวแต่ตามลุ่มหลงในกิเลสแลตัณหา
คาริมาชอคูโบะฮัมมอซัมบัยตูวอ	ตั้งแต่วัยหนุ่มสาวถึงแก่เฒ่า
คาริปือตังนันตีบู เลอะอากันปามี	คกยาม เย็นคอยไปอีกถึงรุ่งเช้า
ลามอลามอฮิงงอซัมบัยตังจัลมีมี	นานนาน เข้าก็ถึงวัยพ้นร่วงหาย
รูมือชปือชากาปงลูว์ฮาคอฮียอ	บ้านหลังใหญ่อาณาเขตกว้างนั้นมียอ
ฮิตูอาเครตังลุดู เมอะอากันคียอ	เหล่านั่นหรือสุดท้ายต้องทิ้งไป

¹Shafie Abu Bakar. "Syaid Muhammad bin Zainal Abidin Pengarang dan Penyair Naszam dari Terengganu," in Seminar Antarabangsa Kesusastesaan Melayu II" 2-5 September 1991 1991. p.23.

วาไฮ... ซือมาลออา เนาะกูซือกาสี่ยน	ไ้เหล่านรรคาลูกข้าทั้งหลาย
ซูโงะยี่ ซูโงะยี่ ฌาจังตึงอาากันซิมบ๊วยัง	ให้จริงจังอย่าละทิ้งการละหมาด
คิมากียันลามิซากัดตันปูวาซอ	อีกทั้งการบริจาคถือศีลอด
บูวะลัฮไอ เล็ฮมุ เซนตียาซอ	เจ้าจงปฏิบัติให้เป็นกิจนิจสิน
ค็องจันซูซ็อยยังซ็อดักค	ด้วยความยากลำบาก เพียงน้อยนิด
กามูคาปะอาากันซ็อนัง	เจ้าจะได้รับความสุข
ลามอละมอดืออา เคะนันดี	นิรันครในปรโลก เอย

การแพร่กระจายของ เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูในบริ เวณชายแดนไทยภาคใต้ เป็น กระบวนการสืบสานทางวรรณกรรม ไทยมลายูให้คงอยู่ชั่วลูกชั่วหลานต่อไป และการแพร่ กระจายของ เพลงกล่อม เด็ก ไทยสู่ต่างแดนคือมา เล เขีย หรือการรับบท เพลงกล่อม เด็กมลายู มาเล เขีย เข้ามาแพร่กระจายในไทย แสดงให้เห็นการแลก เปลี่ยนกันทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น ในหมู่ชนชาวบ้านด้วยกัน ช่วย เสริมสร้างให้วรรณกรรมพื้นบ้านมลายูที่เคยมีมา เป็นร้อย ๆ ปี เป็นที่รู้จักกันและคงอยู่ต่อไปอีกนาน

บทที่ 3

การศึกษานิท พงลอม เด็กไทยมลายูใน เิงวรรณศิลป์

วรรณกรรมพื้นบ้านสำหรับ เด็ก

วรรณกรรมพื้นบ้าน (Folk Literature) เป็นสาตรอีกสาขาหนึ่งของคติชนวิทยา ที่เปรียบ เสมือน เป็นบันทึก เรื่องราวของกลุ่มคนในอดีต เป็นผลงานสร้างสรรค์ทางปัญญาของ มนุษย์มาตั้งแต่ครั้งที่ยังไม่รู้จักตัวหนังสือ ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ แต่สามารถถ่ายทอด สืบสานกันมา จนปรากฏเป็นหลักฐานให้แก่ชนรุ่นหลังได้ศึกษามาจนถึงทุกวันนี้ โดยอาศัยความ จาการถ่ายทอดด้วยวาจาที่เรียกว่าวรรณกรรมมุขปาฐะ

วรรณกรรมพื้นบ้านจะประกอบด้วยเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้คนเล่าสู่กันฟัง ทั้งที่เป็นภาษา ร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งที่เป็นวรรณกรรมมุขปาฐะและวรรณกรรมลายลักษณ์ ซึ่งล้วนแล้วแต่มี บทบาทที่สำคัญอยู่ในสังคมและวัฒนธรรม¹ กล่าวคือ เป็นต้นกำเนิด เป็นวัตถุดิบ หรือรากฐาน ของวรรณกรรมที่เป็นวรรณศิลป์ในยุคที่มีลำดับความเจริญขึ้นอารยธรรมแล้ว เช่น มหาภาพย์ที่คน ทั่วโลกรู้จักกันดี คือ มหาภาพย์อีเลียด (The Illiad) และมหาภาพย์โอดิสซีย์ (The Odyssey) ของกรีก มหาภาพย์รามายณะ และมหาภาพย์มหากาณะของอินเดีย เป็นต้น วรรณกรรม เหล่านี้ล้วนมี เนื้อหาและรายละเอียดของ เหตุการณ์คล้ายคลึงกับนิทานหรือตำนานเก่าแก่ซึ่ง เป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมพื้นบ้านที่เล่ากันอยู่ในสมัยโบราณอันเป็นหลักฐานที่บ่งชี้ว่า วรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น เค้าของวรรณกรรมสมัยหลังอย่างแน่นอน

ริชาร์ด เอ็ม คอร์ดสัน (Richard M. Dorson)² บางครั้งเรียกวรรณกรรมมุข-ปาฐะ (Oral Literature) ว่าเป็นศิลปะเชิงถ้อยคำ (Verbal Art) หรือวรรณกรรมที่ แสดงออก (Expressive Literature) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมพื้นบ้าน คอร์ดสัน

¹ เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์. นิทานพื้นบ้าน เปรียบ เทียบ. 2533. หน้า บทนำ.

² Folklore and Folklife : An Introduction. Edited by Richard M. Dorson. 1972. p.2.

อธิบายว่าวรรณกรรมมุขปาฐะ หมายถึง ถ้อยคำที่กล่าวหรือเปล่งออกมาซ้ำ ๆ กัน หรือ เพลงที่ร้องซ้ำ ๆ กัน จนกลายเป็นแบบแผนประเพณี วรรณกรรมมุขปาฐะที่มีเนื้อหาว้างและหลากหลายที่สุดคือ เรื่องเล่าพื้นบ้าน (Folk narrative) เช่น นิทาน นิยายปรัมปรา คำนาน และวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ เช่น สุภาษิต คำพังเพย ปริศนาคำทาย บทกวีนิพนธ์ประเภทเพลง เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก และเพลงประกอบการละเล่นของเด็ก

วรรณกรรมพื้นบ้านสำหรับเด็ก คือ วรรณกรรมประเภทนิทาน และนิทานที่มีชื่อเสียงมากเป็นต้นตำรับของภาษาวรรณกรรมสำหรับเด็กในช่วงแรก ๆ คือ นิทานที่รวบรวมโดยสองพี่น้องชาวเยอรมันตระกูลกริมม์ คือ Grimm's Fairy Tales ต่อมาจึงเกิดการศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านสำหรับเด็กประเภทเพลงขึ้น คือ เพลงกล่อมเด็ก เพลงร้องเล่นและเพลงประกอบการละเล่นของเด็ก หรือเรียกว่า Nursery rhyme หรือ Mother Goose

เพลงพื้นบ้าน ที่พบอยู่ทั่วโลกนั้นโดยทั่วไปแล้วมีสองลักษณะคือ เล่าเรื่อง (Narrative) และเป็นลิลิต (Lyric) เพลงเล่าเรื่อง (Narrative songs) ที่รู้จักกันโดยมากเรียกว่าเพลงเล่าเรื่อง (Ballads) ส่วนเพลงลิลิต (Lyrical songs) นั้นจะมุ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น รัก เศร้า เสียใจ สรรเสริญ และแสดงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต บทเพลงลิลิตจะมุ่งจังหวะประกอบกับการทำงาน การละเล่น การเต้นรำ และการกล่อมนอน

บรุนแวนด์¹ (Jan Harold Brunvand) ได้จำแนกเพลงพื้นบ้านตามลักษณะรูปแบบบทบาท และหน้าที่ได้ดังนี้

1. เพลงพื้นบ้านตามลักษณะบทบาทและหน้าที่ (Functional Songs)
2. เพลงพื้นบ้านที่เป็นลิลิต (Lyrical Folksongs)
3. เพลงพื้นบ้านที่ใช้เล่าเรื่อง (Narrative Folksongs)

¹Jan Harold Brunvand. *The Study of American Folklore - An Introduction*. in James Danandjaja *Folklor Indonesia : ilmu gosip, dongeng, dan lain lain* 1984. p. 146-153.

1. เพลงพื้นบ้านตามลักษณะบทบาทและหน้าที่ (Functional Songs) เป็นบทเพลงที่คำและท่วงทำนองเพลงมีบทบาทและสำคัญพอ ๆ กัน มีความเกี่ยวข้องกับวิถีการดำเนินชีวิต แบ่งรายละเอียดย่อย ๆ เป็น

1.1 บทเพลงกล่อมลูก (Lullabies) คือบทเพลงที่มีท่วงทำนองและเสียงขับกล่อมอันอ่อนหวาน นุ่มนวล สุขสงบ ร้องช้า ๆ กัน เติมไปด้วยคำที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใย เมื่อได้ยินคำเหล่านี้แล้วก่อให้เกิดความรู้สึกสุขสันต์ และท้ายที่สุดคือทำให้ลูกที่ฟังอยู่นั้นเกิดความรู้สึกอยากจะนอนหลับ

1.2 บทเพลงประกอบการทำงาน (Working Songs) เป็นบทเพลงที่เสียงจังหวะ และคำต่าง ๆ ที่ใช้มันสามารถกระตุ้นความรู้สึกให้มีขวัญและกำลังใจที่จะทำงาน เช่น เพลงเกี่ยวข้าวของไทย

1.3 บทเพลงประกอบการละเล่น (Play Songs) คือ บทเพลงที่มีเสียงจังหวะสนุกสนาน คำที่ใช้มักจะขบขัน และมีความเกี่ยวโยงกันกับการละเล่นหรือเกมส์ เช่น บทเพลงประกอบการละเล่นของเด็กไทย "จำจ๊ะเหือเปราะ" หรือ "จะซื้อเปะ" ของเด็กไทยมลายูปัตตานี

2. เพลงพื้นบ้านที่เป็นลิрик (Lyrical Folksongs) คือ บทเพลงร้อยกรองที่มุ่งแสดงความรู้สึก ระบายความในใจ ไม่ใช่บทเพลงที่เล่าเรื่องต่อเนื่อง แบ่งออกเป็นสองลักษณะคือ

2.1 บทเพลงลิริกแท้ คือ บทเพลงที่แสดงออกถึงความรู้สึกและถ่ายทอดเป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องกัน มักเป็นบทเพลงที่แสดงออกถึงความรู้สึกเจ็บปวด ท้อแท้ ล้นหวัง สุขของที่เป็นที่รัก

2.2 บทเพลงที่ไม่ใช่ลิริกแท้ เช่น

2.2.1 บทเพลงที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ หรือ เป็นบทเพลงประเพณีนิยมทางศาสนา (Spiritual and other traditional religious songs) มักเป็นบทเพลงสวดขับร้องกันในโบสถ์

2.2.2 บทเพลงพื้นบ้าน เพื่อสั่งสอนคุณธรรมความดี

2.2.3 บทเพลงสำหรับเด็ก (Nursery and Children Songs)

2.2.4 บทเพลงพื้นบ้านทับทวี (Cumulative Songs) เช่น บทเพลง "กบเขยท่าไม้จิ้งร้อง" หรือเพลง "เมาะบางา" ของมลายู

2.2.5 บทเพลงพื้นบ้านตลกขบขัน (Humorous Songs) คือ บทเพลงที่มุ่งแสดงอารมณ์ตลกขบขัน ที่สามารถแบ่งย่อยเป็นบทเพลงภาษาถิ่น¹ (Dialect Songs) บทเพลงไร้สาระ² (Nonsense Songs) และบทเพลงประชดเสียดสี³ (Parody Songs)

2.2.6 บทเพลงท้องถิ่นและบทเพลงเกี่ยวกับอาชีพ (Regional and Occupational Folksongs) เช่น บทเพลงของชาวประมง บทเพลงชาวนา บทเพลงของช่างต่อเรือ

3. เพลงพื้นบ้านเล่าเรื่อง (Narrative Folksongs) คือ บทเพลงพื้นบ้านประเภทเพลงเล่าเรื่อง (Ballad) และบทเพลงมหากาพย์ (Epic) เพลงบัลลาดจะกล่าวถึงความรักชวนฝันอันยิ่งใหญ่ ส่วนเพลงมหากาพย์จะสรรเสริญวีรบุรุษหรือนักรบอันยิ่งใหญ่ เช่น มหากาพย์รามายณะ หรือ มหากาพย์ภารตะ

เพลงกล่อมเด็กและเพลงประกอบการละเล่นของเด็ก เมื่อศึกษาในด้านฉันทลักษณ์ การประพันธ์และ เนื้อหาของเพลงแล้ว จัดอยู่ในรูปของงานวรรณกรรมร้อยกรองพื้นบ้าน เมื่อนำมาขับกล่อม และร้องประกอบการละเล่นด้วยลีลาทำนองเป็นเพลง บทกลอนเหล่านี้จึงจัดเป็นเพลงพื้นบ้านสำหรับเด็กโดยตรง มีบทบาทและหน้าที่ต่อสังคม และวิถีชีวิตของเด็กทั้งโดยตรงและโดยแฝง

¹บทเพลงภาษาถิ่น (Dialect songs) คือบทเพลงตลกขบขันมักใช้คำที่เป็นภาษาถิ่น หรือคำที่เลียนเสียงพูดของชาวต่างชาติที่ออกเสียงผิด ๆ เช่น คนจีนพูดภาษาไทยไม่ชัด หรือชาวฝรั่งพูดไทยไม่ชัด

²บทเพลงไร้สาระ (Nonsense songs) คือ บทเพลงที่หาความหมายไม่ได้

³บทเพลงประชดเสียดสี (Parody songs) คือ บทเพลงตลกขบขันที่มีเนื้อหาและทำนองเพื่อการประชดเสียดสีหรือล้อเลียน

เพลงสำหรับเด็ก

เพลงสำหรับเด็กตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Children's Songs หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า Nursery Rhymes นั้น จัดเป็นบทกวีนิพนธ์ชนิดแรกที่เราได้ฟัง บทกวีนิพนธ์ประเภทนี้อาจจะไม่ใช่บทกวีนิพนธ์ที่ดีมากนัก แต่ฟังแล้วให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวา มีจังหวะลีลาที่เด็กเล็ก ๆ ทุกคนจะชอบฟังและง่ายต่อการจดจำ จากเนื้อหาของบทกวีนิพนธ์ nursery rhymes เหล่านี้จะนำมอบคุณยให้เราให้หลุดพ้นจากโลกปัจจุบันสู่ดินแดนแห่งจินตนาการ ดินแดนที่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้นแสนสุข สวยงาม และชวนให้ใคร่รู้ ด้วยเหตุที่ nursery rhymes เป็นบทกวีนิพนธ์ที่เรียบง่าย น่าฟัง บ้างก็กลอนขึ้นด้วยการเรียงร้อยถ้อยคำง่าย ๆ ท่วงทำนองเป็นจังหวะดนตรี อยู่ในคำที่ถึงแม้บทกลอนเหล่านั้นจะถูกนำมาอ่านไม่ใช่มาร้องเป็นเพลงก็ตาม บทกลอน nursery rhymes จำนวนมากมายที่รู้จักกันและถูกนำมาขับร้องให้เด็ก ๆ ฟังครั้งแล้วครั้งเล่า เหล่านี้มีอายุเก่าแก่มากเป็นร้อย ๆ ปี¹

เพลงสำหรับเด็ก หรือ nursery rhymes นี้เป็นที่รู้จักกันมากในประเทศอังกฤษ และสำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วจะคุ้นเคยในชื่อของคำว่า Mother Goose เพลงสำหรับเด็กโดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็นบทเพลงกล่อมเด็ก (Lullabies) เพลงประกอบการเล่นของเด็ก (Play rhymes) เพลงบอกจำนวน (number rhymes) เพลงเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์หรือบุคคล (rhymes based on historical events or personages) เพลงกลอนทับทวิ (cumulative lines or verses) และเพลงปริศนาคำทาย (Riddles)²

¹J.R.Karrach. "Nursery Rhyme," in *Children's Britanica* V.13. 1992. p. 61.

²Margaret Lima Norgaard. "Nursery Rhyme" in *Encyclopedia Americana* V.20. 1995. p. 552-554.

เด็ก ๆ ในทวีปยุโรปหรือทวีปอเมริกา เมื่อแรกเกิดมาพ่อแม่จะขับกล่อมด้วยบทเพลง "Hush-a-bye-baby on the tree top" หรือ "Bye, baby bunting" ในขณะที่เด็กไทยจะถูกขับกล่อมด้วยบทเพลง "วัดเอ๋ยวัดโบสถ์" เมื่อเด็ก ๆ เหล่านี้เติบโตขึ้นและเรียนรู้การใช้มือ เช่น ฝึกปรบมือ พ่อแม่จะร้องเพลงประกอบจังหวะ pat - a-cake, pat - a-cake, baker's man" สำหรับเด็กไทยก่อนจะฝึกปรบมือจะฝึกขยับนิ้วมือกำมือแล้วคลาย โดยพ่อแม่จะร้องเพลง "จับปูคา" พร้อมกับทำท่ากำมือและคลายมือ และจะต่อด้วยการปรบมือประกอบจังหวะ หากเด็กโตหน่อยและรู้ภาษาบ้าง คนไทยก็จะสอนเล่น "จำจ๊ะเข้เอเปราะ" บทเพลงสำหรับเด็กท่านอนนี้มีความเป็นสากล แม้แต่บทเพลงสำหรับเด็กของเดิกลาวยุคก็ได้แตกต่างกัน เด็กไทยมลายูเมื่อถูกวางไว้ในเปล พ่อแม่จะขับกล่อมด้วยบทเพลง "โนโนตีเยาะ" เมื่อลูกเริ่มหัดที่จะใช้มือขยับนิ้ว เช่น กำมือ พ่อแม่จะร้องเพลง "เจาะจอกโก อุดงฆามิย์" และร้องเพลง "คือโปะ อามั้ย อามั้ย" หรือเพลง "โปะ โปะ ปา" เมื่อจะสอนให้ลูกหัดปรบมือ สำหรับการศึกษานี้จะมุ่งเน้นศึกษาบทเพลงสำหรับเด็กประเภทเพลงกล่อมเด็กเท่านั้น

เพลงกล่อมเด็ก

สารานุกรม Children's Britannica¹ ได้ให้ความหมายของเพลงกล่อมเด็กว่า เป็นบทเพลงที่มารดาร้องให้ลูกฟังในขณะที่ไกวเปลให้ลูกนอน เป็นบทเพลงที่เก่าแก่เท่ากับอายุของมนุษยชาติ เป็นบทเพลงร้องขับกล่อมให้ลูกนอน ซึ่งเรียกว่า เพลงกล่อมเด็ก เป็นบทเพลงที่พบกันอยู่ในทุกวัฒนธรรมในโลก เพลงกล่อมเด็กส่วนใหญ่ใช้คำที่เป็นประเพณีนิยม (Traditional Words) และมีชื่อเสียงในฐานะที่เป็นบทกลอนสำหรับเด็ก (Nursery Rhymes)

¹Mary Evans. "Lullaby," in Children's Britannica V.11
1992. p.101-102.

สารานุกรม Encyclopedia Americana¹ ได้อธิบายว่า เพลงกล่อมเด็ก หรือ Lullabies นั้น คำในภาษาอังกฤษที่เก่าแก่ใช้คำว่า "cradle song" "slumber song" หรือ "lullynge" คำว่า "cradle song" และ "slumber song" มีพบใน ภาษาของชาวยุโรปภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส มีคำว่า "berceuse" ภาษาเยอรมัน ตรงกับคำว่า "wiegenlied" หรือ "schlummerlied" และภาษาสวีดิช "vaggvisa" และสันนิษฐานกันว่า การใช้รากคำ "lull" หรือ "lulla" น่าจะมาจากบทเพลงกล่อมเด็กที่เก่าแก่ที่สุดของผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษ คือ บทเพลงนี้

Lollai, litil child, whi wepiston so sore

Lollai, litil child, child, lolai lullow.

ในประเทศอังกฤษมักเรียกเพลงกล่อมเด็กว่า Mother Goose² ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา เรียกเพลงกล่อมเด็กว่า Lullaby ซึ่งมีข้อบ่งชี้เฉพาะว่า Mother Goose นั้น จะมิได้หมายถึง เพลงกล่อมเด็กแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะหมายถึง เพลงร้องเล่น และเพลงประกอบการละเล่นของเด็กด้วย ส่วน Lullaby เข้าใจว่าเป็นเพลงที่ใช้ร้องกล่อมลูกให้นอนหลับแต่เพียงอย่างเดียว

Mother Goose ได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นชื่อของนักเล่านิทานสตรีชาวฝรั่งเศสคนหนึ่ง ที่ชอบเล่านิทานในขณะที่นั่งปั่นด้ายหรือฝ้าย ต่อมานักเขียนชาวอังกฤษได้ใช้คำว่า Mother Goose เป็นชื่อหนังสือรวบรวมบทกลอนสำหรับเด็กจนเป็นที่แพร่หลาย และไม่เกี่ยวข้องกับนิทาน สำหรับเด็ก ๆ ในเมืองบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา เคยมีความเชื่อว่า Mother Goose เป็นผู้หญิงมีจมูกงุ้มคล้ายแม่แมลงสามารถเหาะเหินได้ เมื่อโตขึ้นจึงได้รู้ว่าบทกลอนสำหรับเด็กที่ได้ฟัง ๆ มานั้น มาจากอังกฤษ และคำว่า Mother Goose นั้น มาจากฝรั่งเศส

¹Margaret Lima Norggard. "Nursery Rhymes," in Encyclopedia Americana International Edition V.20. 1995. p.553.

²May Hill Arbuthnot. Children and Books. 1957. p.57.

สำหรับในประเทศไทยนั้น คำที่ใช้เรียก เพลงกล่อม เด็กแตกต่างกันไปตามภูมิภาค เช่น ภาคเหนือ เรียก เพลงกล่อม เด็ก ว่า " เพลงอื้อซา" ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียกว่า " เพลงนอนสาหล่า" " เพลงนอนสาเยอ" และ " เพลงนอนสาเค่อ" ภาคกลางเรียกว่า " บทเห่เด็ก" หรือ " บทกล่อมเด็ก" ส่วนภาคใต้ เรียกว่า " เพลงชาน้อง" " เพลงร้องเรือ" และ " เพลงน้องนอน"

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

อื้ออื้อจ๋าจ๋า	หลับสองตาแม่ไปนานอกบ้าน
ไป เก็บมะล่านใส่ชามมาแขวน	ไป เก็บมะแหนใส่ชามมาด่อน
น้องอย่าให้อ้อนแม่ไปไต่บ่อมา	พี่น้องหลับสองตา
นอนจาตีตีตีตีติดกัน	หลับ เมื่อวันน้องอย่าให้อ้อน
อื้ออื้ออื้อ	หือหลับ เสีย เตอะนาย ¹

เพลงกล่อมเด็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นอนสาเค่อหล่า นอนสาแมสีกอม	นอนเสียลูกน้อย นอนเสียแม่จะกล่อม
ผัดวอย่างสิ้นเด่หละ	ถ้าว่าอย่างนั้นหละ
อะชะให้กำค้าย่านผิพ้าย	อย่าร้องไห้กลางคืนกลัวผีพราย
อะชะให้ย้านจ่ายย่านผิ เป้า	อย่าร้องไห้ยามเช้ากลัวผีกระสือ
เจ้ามีพ้อ เลี้ยงกินแล้วให้ เลานนอน	ลูกไม่มีพ้อช่วย เลี้ยงกินแล้วให้รับนอน
สาสิ้นเด่	ว่าอย่างนั้นนะ ²

¹ ประเทือง คล้ายสุนรรค์ และยุพิน ธชาศรี. เพลงกล่อมเด็ก. 2517. หน้า 31.

² จารุณี กองพลพรหม. คุณค่าคตินานบ้านหมูบ้านเมืองเก่า. 2516. หน้า 23.

เพลงกล่อม เด็กภาคกลาง

นอน เสีย เด็ดลูกยา เอย	พ่อเจ้า เขาอยู่ไกล
ไอ้ลูกนอนหลับ	แม่ต้องจับยามไถ
มาทานากินเอง	มันให้วัง เวงในใจ ¹

เพลงกล่อม เด็กภาคใต้

น้องนอน เหนอ	นอนให้สบาย
แม่ เชื้อทั้งหลาย	อย่ามาหลอกหลอน
แม่ เชื้อขวัญข้าว	กล่อมให้เจ้านอน
แม่ เชื้อขวัญอ่อน	เชิญเจ้าให้นอน...บาย ²

ส่วนชาวไทยผู้สืบเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนภาคใต้เรียกบทเพลงกล่อมเด็กตามภาษามลายูถิ่นปัตตานีว่า "ลามู อุเละ อาเนาะ" ซึ่งเป็นคำเรียกเพลงกล่อมเด็กตรงกับภาษามลายูถิ่นกลันตันของประเทศมาเลเซีย "ลามู" หมายถึง เพลง "อุเละ" หมายถึง กล่อม "อาเนาะ" หมายถึง ลูก รวมความแล้วคือ เพลงกล่อมลูก แต่ที่จะคุ้นหูกันมากที่สุดในช่วงนี้คือคำว่า "ลามู ปาดง" หรือ "ปาดง อุเละ อาเนาะ" ซึ่งคำว่า "ปาดง" นั้นหมายถึง คำที่ใช้เรียกรูปแบบการประพันธ์กลอนมลายู มาจากภาษามลายูมาตรฐานว่า ปันตุน (Pantun) ทั้งนี้เพราะกลอนปันตุนนั้นสามารถนำมาขับกล่อมลูกได้ นอกเหนือจากบทบาทในด้านอื่น ๆ นอกจากนี้แล้วคำว่าเพลงกล่อมเด็กในภาษามลายูมาตรฐาน ยังมีคำว่าโดโดย (dodoi) หรือ ลามูโดโดย (lagu dodoi) คำว่า โดโดย นั้นน่าจะมาจากเสียงเอื้อนร้องนำบทเพลงกล่อม

¹ พะอบ โปชะภฤณะ และคณะ. เพลงกล่อมเด็กและเพลงประกอบการละเล่นของเด็กภาคกลาง 16 จังหวัด. 2521. หน้า 83.

² วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา. คติชาวบ้านอำเภอสทิงพระ และอำเภอรโนด จังหวัดสงขลา. 2515. หน้า 203.

เด็กเพื่อการสร้างบรรยากาศให้ชวนเคลิบเคลิ้ม ดู-ดู-ดู หรือ ดู-ดู-ดู ตัวอย่าง เช่น เพลง
กล่อมเด็กไทยมลายู

ดู-ดู-ดู-ดู-ดู-ดู-ดู-ดู

ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะ ตีโต

บุษปูนาแอกอชอลิอะ

มาตีเตอร์ชือและดีแคสกายู

ชัยชุนา ตาเซะลิช อีอะ

เมาะเนาะอุและ อาเนาะตีโตสลาอุ

ดู-ดู-ดู-ดู-ดู-ดู-ดู-ดู

นอนเกิดนอนลุกอยากจะนอน

นก เป้าหางตก

ตายอิงแอมแอมคาบไม้

เป่าขลุ่ยแล้วเลยสิซอ

แม่จะกล่อมลูกนอนหลับเพลิน

หรือเพลงกล่อมเด็กมลายูในรัฐเคดาห์ประเทศมาเลเซียที่เือนด้วยคำว่า ดู..ดู..ดู... ดังนี้

Du, Du, Dui

Du Dui du du dui

Du Du Dui

Du dui du du dui

Du duilah sayang

Pejam la mata

Cucu nek sorangl

ดู..ดู..ดู

ดู..ดู..ดู..ดู..ดู..ดู

ดู..ดู..ดู..

ดู..ดู..ดู..ดู..ดู..ดู

ดู..ดูเกิดที่รัก

หลับเกิดหลับตา

หลานยายคนเดียวเอย

ไม่ว่าชนชาติใดจะ เรียกบทเพลงกล่อมเด็กว่าอย่างไร เพลงกล่อมเด็กก็คือบทเพลงที่

ร้องกล่อมลูกให้นอนหลับสบาย

¹Jamaludin Hashim. "Sebahagian Pantun Dan Nyanyian Rakyat Kedah," in Intisari Kebudayaan Melayu Kedah. 1986. p.144.

จันทลักษณ์ในการประพันธ์ (Form)

ประชาชนชาวไทยเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนไทยภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จัดเป็นกลุ่มชนวัฒนธรรมมลายู มีภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน และเป็นภาษาในการเรียนการสอนในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามหรือปอเนาะจากอดีตถึงปัจจุบัน ภาษามลายูถิ่นปัตตานีนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษามลายูถิ่นกลันตันในประเทศมาเลเซีย

ชาวไทยมลายูกลุ่มนี้มีวัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดีต่างจากของไทยโดยสิ้นเชิง แต่เหมือนกับกับของชาวมลายูในมาเลเซีย ตัวอักษรที่ใช้คืออักษรยาวี และอักษรรูมี ตัวอักษรยาวีเป็นตัวอักษรเขียนที่พัฒนามาจากอักษรอาหรับ เข้าสู่ดินแดนแหลมมลายูประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 13 และ 14¹ โดยอาศัยศาสนาอิสลาม เมื่อศาสนาอิสลามได้ฝังรากในดินแดนมลายูแล้ว ภาษามลายูตัวอักษรยาวีจึงเป็นที่นิยมไปด้วย วรรณกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามและที่ไม่เกี่ยวข้องต่างก็ถูกจดบันทึกด้วยตัวอักษรยาวีเกือบทั้งสิ้น และแพร่หลายไปทั่วดินแดนแหลมมลายูรวมทั้งภาคใต้ของไทย เมื่อศูนย์กลางของการล่าอาณานิคม ประเทศอังกฤษเป็นชาติที่สามารถครอบครองดินแดนบางส่วนของมลายูได้ จึงเกิดการเทียบเคียงเสียงในภาษามลายูกับภาษาอังกฤษหรือลาติน ทำให้เกิดภาษามลายูตัวอักษรรูมีหรือตัวเขียนโรมันขึ้นเพื่อความสะดวกในการเรียนภาษามลายู ทำให้ตัวอักษรยาวีค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลงในระยะต่อมาถึงปัจจุบัน งานวรรณกรรมมลายูที่เขียนด้วยตัวอักษรยาวีถูกนำมาปริวรรตเป็นตัวอักษรรูมีเสียมากมายเพื่อความสะดวกในการศึกษาและการเผยแพร่ แต่ในจังหวัดชายแดนไทยภาคใต้แล้ว ชาวไทยมลายูยังคงให้ความนิยมกับภาษามลายูตัวอักษรยาวีอยู่มาก งานวรรณกรรมมลายูที่พบในบริเวณชายแดนนี้ยังคงจดบันทึกด้วยตัวอักษรยาวีอยู่อีกและส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามและสิ่งเข้ามาจากประเทศมาเลเซีย

ในส่วนของงานวรรณกรรมพื้นบ้านที่เป็นของชาวไทยมลายูจริง ๆ นั้นหาได้ยาก ที่มีอยู่มักจะอยู่ในรูปของนิทาน เรื่องเล่าด้วยปากเปล่า ไม่มีการจดบันทึก เป็นลายลักษณ์อักษร วรรณกรรมพื้นบ้านประเภทเพลงกล่อมเด็กก็เช่นกัน ถึงแม้จะไม่มีการบันทึก เป็นลายลักษณ์แต่

¹ Ismail Hamid. *Masyarakat dan Budaya Melayu*. 1988. p.20.

สามารถศึกษาได้ว่าชาวไทยมลายูนับว่ามีวรรณกรรมประเภทนี้อยู่ และขับร้องกันด้วยภาษามลายูถิ่นปัตตานี และสอดแทรกภาษามลายูมาตรฐานด้วยในบางครั้ง

ในการศึกษารูปแบบต้นหลักของบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูเท่าที่พบมีอยู่ 3

รูปแบบคือ บทกลอนปันตุน (Pantun) บทกลอนชาอิร์ (Syair) และบทกลอนนาซิม (Nazam) บทกลอนทั้งสามรูปแบบนี้มีกำเนิด รูปแบบ และหน้าที่ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ปันตุน Pantun) หรือออกเสียงตามสำเนียงท้องถิ่นปัตตานีว่า "ปาดง" เป็นบทกวีนิพนธ์ร้อยกรองมลายูที่มีอยู่ในสังคมมลายูในอดีตก่อนที่คนมลายูจะมีตัวอักษรใช้ รู้จักการอ่าน เขียน และที่สำคัญคือ กลอนปันตุนเกิดขึ้นเพราะคนมลายูมีนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนนั่นเอง

นักวิชาการชาวยุโรปที่ศึกษามบทกวีนิพนธ์มลายูไม่อาจจะระบุได้แน่ชัดว่ากลอนปันตุนนั้นมีความเป็นมาได้อย่างไร ดร.แบรนดส์เตดเตอร์¹ (Dr.Brandstetter) กล่าวว่า ปันตุนนั้นน่าจะมาจากรากศัพท์เดิมว่า "ตุน" (tun) เพราะคำว่า "ตุน" นี้มีปรากฏอยู่ในภาษาของชนต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในดินแดนมลายูแถบนี้ เช่น ในภาษาของชาวซุนดา คำว่า "ตุน" จะหมายถึงกลอนนิทานเรื่องยาวที่มีจังหวะการลงสัมผัสและขับร้องเป็นทำนองเสนาะ ในภาษาตะกาลีอคมิคำว่า "ตุนตุน" (tuntun) ซึ่งหมายถึง เป็นระเบียบ ส่วนในภาษาชาวบาโรามีคำว่า "ตุนตุน" (tuntun) หมายถึง เล้นด้าย มีคำว่า "อะตุนตุน" (atuntun) หมายถึง เป็นแถวเป็นแนวเป็นระเบียบ และมีคำว่า "มาตุนตุน" (matuntun) หมายถึง คำในภาษาบิซายา² (bahasa Bisaya) ปันตุน (Panton) มีความหมายว่าเลี้ยงดู ส่วนในภาษาโตบา (bahasa Toba) ปันตุน (Pantun) หมายถึง ความมีส่วนร่วม สัมมาคารวะ กล่าวโดยรวม ๆ แล้ว คำว่าปันตุนในความหมายของภาษาต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในดินแดนแหลมมลายู จะหมายถึงสิ่งใด ๆ ก็ตามที่มีระเบียบตรงไปตรงมา ทั้งในแง่ของนามธรรมและรูปธรรม เราจะรู้สึกสัมผัสได้ในบทกลอนปันตุน ทำให้ชาวมลายูทั่ว ๆ ไปทั้งในมาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน และภาคใต้ของไทยรู้จักคำว่า "ปันตุน" ในฐานะที่เป็นศัพท์เทคนิคของบทร้อยกรองมลายูดั้งเดิมที่มีรูปแบบเฉพาะตัว

¹R.O Winstedt. A History of Classical Malay Literature. 1972. p.193.

²Harun Mat Piah, Puisi Melayu Tradisional : Satu Pembcearaan Genre dan Fungsi 1989. p.106.

รูปแบบฉันทลักษณ์ของบทกลอนปันทุมโดยทั่วไป คือ หนึ่งบทมีสี่วรรค แต่ละวรรคประกอบด้วยคำตั้งแต่ 3-4 คำขึ้นไป และไม่ควรเกิน 8-12 พยางค์ มีเสียงสัมผัสท้ายวรรคเป็น a-b-a-b และอาจจะมีเสียงสัมผัสท้ายวรรคที่แตกต่างกันบ้างไม่ตายตัว นอกจากนั้นกลอนหนึ่งบทนั้นแบ่งออกเป็น 2 บาท ในบาทที่หนึ่งเรียกว่า เปมบายัง มักซุด (pembayang maksud) และบาทที่สองเรียกว่า "มักซุด" (maksud) คำว่า เปมบายัง" หมายถึงสิ่งที่ เป็นเงาหรือเป็นภาพสะท้อนของอีกสิ่งหนึ่ง ส่วนคำว่า "มักซุด" หมายถึงความหมาย ดังนั้น บาทเปมบายัง มักซุด คือส่วนของบทกลอนที่ทำหน้าที่สะท้อนให้เห็นความหมายของบทกลอนที่ตามมา คือบทกลอนในบาทที่สอง บาทมักซุดนั่นเอง ซึ่งเป็นส่วนของบทกลอนที่แสดงใจความหลักของบทกลอนทั้งหมดที่ผู้ร้องต้องการจะถ่ายทอดให้ผู้ฟังได้รับรู้ บาทเปมบายังมักซุดบางครั้ง เรียกว่า บาทพรรณนา (description) เพราะโดยมากจะหยิบยกเอาสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น พืชพันธุ์ ใบหญ้า ผลหมากรากไม้ สิ่งสาราสัตว์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ที่เคยพบเห็นมาพรรณนาจึงแลดูเหมือนเป็นฉากของบทกลอน เนื่องจากบาทเปมบายังมักซุดไม่ได้มุ่งเน้นในด้านความหมายของคำ สิ่งที่โดดเด่นจึงเป็นเรื่องของการใช้คำเพื่อก่อให้เกิดความงามในด้านเสียง คือ ความไพเราะเป็นสำคัญ ในขณะที่เสียงของคำต่าง ๆ ในบาทนี้ จะไปมีความสัมพันธ์กันกับเสียงของคำที่เลือกใช้เพื่อสื่อความหมายในบาทมักซุดโดยตรงหรือโดยอ้อมแล้วแต่ความตั้งใจของผู้ร้อง กลอนปันทุมมีแผนผังง่าย ๆ ดังนี้

ปันทุม

0 0 0 0	(a)	}	เปมบายัง มักซุด
0 0 0 0	(b)		(description)
0 0 0 0	(a)	}	มักซุด
0 0 0 0	(b)		(statement)

ตัวอย่าง บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูจันทลักษณ์เป็นต้น

๑	เพลงกูโกชูกูโก (บุคมะพร้าว)
กูโกชูกูโก	บุคมะพร้าวชูด
กูโกคือจากอแซ	ชูดด้วย เหล็กชูด
ตีโตมาคอดีโต	นอนชิตานอน
ฉาแงดยี่เยาะมาแล	อย่าร้องไห้คำคีน

บทกลอนป็นคุณในแต่ละบทจะมีเนื้อหาและใจความหลักจบภายในหนึ่งบท ความไพเราะของกลอนนอกจากความหมายแล้วที่สำคัญ คือ เสียงสัมผัสใน ซึ่งเกิดขึ้นอาจจะโดยบังเอิญหรือตั้งใจก็ได้ เพราะกลอนป็นคุณไม่มีการบังคับเสียงสัมผัสภายในวรรค แต่นั่งับเสียงสัมผัสท้ายวรรคเท่านั้น เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูที่ยกมาเป็นตัวอย่าง เมื่อเทียบกับแผนผังบังคับตามกลอนป็นคุณแล้วจะเห็นว่า เสียงท้ายวรรค คือ a-b-a-b เสียงสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งลงสัมผัสกับเสียงสุดท้ายของวรรคที่สาม คือ เสียง /โก/กับ/โต/ เสียงสุดท้ายของวรรคที่สองลงสัมผัสกับเสียงสุดท้ายของวรรคที่สี่ คือ เสียง /แซ/กับ/แล/ คำกลอนในวรรคที่หนึ่งและสองคือ บาทพรรณนาหรือปมบ่ายังมักชูด ส่วนคำกลอนในวรรคที่สาม และสี่คือบาทใจความหลักหรือมักชูด เมื่อพิจารณาในด้านความหมายแล้วจะเห็นว่าบาทที่หนึ่งและบาทที่สองนั้นความหมายไม่ได้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันแต่อย่างใด แต่จะสัมพันธ์กันในเรื่องของเสียงสัมผัสที่เกิดขึ้นระหว่างวรรคที่ทำให้บทกลอนมีความกลมกลืนกัน คือ เสียง /โก/กับ/โต/ ในวรรคที่หนึ่ง สอง และสาม เสียง /ชูด/กอด/และ/คอด/ ในวรรคที่หนึ่ง สองและสาม เสียง /กู/ ในวรรคที่หนึ่งและสอง และเสียง /งา/ /มา/ /ฉา/ ในวรรคที่สอง สาม และสี่ ทั้งหมดเป็นเสียงสัมผัสสระ ไอ ออ อุ และ อา ตามลำดับ บทกลอนที่ยังมีเสียงสัมผัสสระหรือพยัญชนะมากเท่าไรยิ่งจะทำให้บทกลอนนั้น ๆ มีความไพเราะมากขึ้นด้วย ซึ่งจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงกลอนของผู้แต่งโดยตรง และเนื่องจากกลอนป็นคุณนี้มีรูปแบบง่ายจึงแพร่หลายไปทั่วดินแดนมุขมนตรีคารา และจากการแพร่กระจายนี้เอง รูปแบบกลอนป็นคุณจึงค่อย ๆ ได้รับการพัฒนาขึ้นจนเป็นรูปแบบที่ซับซ้อน เกิด

เป็นรูปแบบใหม่เรียกว่า ปันตุนเบอร์กาเอะ (pantun berkait) ซึ่งได้รับความนิยมมากพอสมควรจน เป็นรูปแบบหนึ่งของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูที่ตกทอดกันมา ซึ่งมีรูปแบบ จันท์ลักษณะดังนี้

ปันตุนเบอร์กาเอะ (pantun berkait)

บทที่หนึ่ง	0 0 0 0	(a)	วรรคที่ หนึ่ง
	0 0 0 0	(b)	วรรคที่ สอง
	0 0 0 0	(a)	วรรคที่ สาม
	0 0 0 0	(b)	วรรคที่ สี่
บทที่สอง	0 0 0 0	(b)	วรรคที่สองของบทที่หนึ่ง
	0 0 0 0	(c)	
	0 0 0 0	(b)	วรรคที่สี่ของบทที่หนึ่ง
	0 0 0 0	(c)	
บทที่สาม	0 0 0 0	(c)	วรรคที่สองของบทที่หนึ่ง
	0 0 0 0	(d)	
	0 0 0 0	(c)	วรรคที่สี่ของบทที่สอง
	0 0 0 0	(d)	

ปันตุน เบอร์กาเอะ มีจันท์ลักษณะจำนวนคำทุกอย่างเหมือนปันตุนชนิดแรก เว้นเสียแต่ว่าคำกลอนในวรรคที่สองของบทแรกจะกลายเป็นคำกลอนวรรคที่หนึ่งของบทที่สอง และคำกลอนวรรคที่สี่ของบทที่หนึ่งจะเป็นคำกลอนวรรคที่สามของบทที่สองต่อเนื่องกันไป และบางบทกลอนจะมีลักษณะต่างกันอีกคือ ไม่จำเป็นต้องนำคำกลอนในวรรคที่สองและวรรคที่สี่ในบทที่หนึ่งไป เป็นคำกลอนในวรรคที่หนึ่งและวรรคที่สามของบทที่สองก็ได้ เพียงแต่ว่าคำกลอนของบทกลอนก่อนหน้าจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับบทต่อไปเสมอ

เพราะคำว่าปันตุนเบอร์กาเอะ (pantun berkait) มีความหมายว่าบทกลอนเกี่ยวเนื่อง
โยงใยกัน เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูที่ประพันธ์ตามฉันทลักษณ์นี้ที่มีชื่อเสียงและนิยมร้องกันมาก
คือ เพลงอาเนาะอาแย (เพลงลูกไก่) มีคำร้องดังนี้

๑ เพลงอาเนาะอาแย (เพลงลูกไก่)

อาเนาะอาแยคุรนชือบูโละยี่	ลูกไก่ฟักได้สิบตัว
มาตีแซกอติงาชือมีแล	ตายเสียหนึ่งเหลือเพียงเก้า
อากะตาเงาะวารีชือบูโละยี่	ยกมือสิบนิ้ว
มีเตาะเตาะออ เกอปาคอคูแฆ	ขอพรจากองค์พระผู้เป็นเจ้า
อาเนาะอาแยคุรนชือมีแล	ลูกไก่ฟักได้เก้าตัว
มาตีแซกอติงาชือลาแป	ตายเสียหนึ่งเหลือเพียงเก้า
มีเตาะเตาะออเกอปาคอคูแฆ	ขอพรจากพระผู้เป็นเจ้า
มีเตาะคือบูกอฮาศิยังกือแล	โปรดบันดาล เปิดใจเราที่มีดมน
อาเนาะอาแยคุรนลาแป	ลูกไก่ฟักได้แปดตัว
มาตีแซกอติงาชือตูโจะยี่	ตายเสียหนึ่งเหลือเพียงเจ็ด
มีเตาะคือบูกอฮาศิยังกือแล	โปรดบันดาล เปิดใจเราที่มีดมน
มีเตาะคือบูกูปิคุยัง เกอตูโจะยี่	โปรดได้เปิดประตูบานที่เจ็ด
อาเนาะอาแยคุรนตูโจะยี่	ลูกไก่ฟักได้เจ็ดตัว
มาตีแซกอติงาอันแน	ตายเสียหนึ่งเหลือเพียงหก
มีเตาะคือบูกูปิคุยัง เกอตูโจะยี่	โปรดได้เปิดประตูบานที่เจ็ด
มีเตาะคือลือบัส เนอรากอดันฉาฮาน	ขอให้พันขุนทรกอ เวจี

อาเนาะอาแยตุนอันแน	ลูกไก่ฟักได้หกตัว
มาตีแซกอติงาลิมอ	ตายเสียหนึ่ง เหลือ เพียงห้า
มีเตาะตือลือปัย เนอรากอตันฉาฮาแน	ขอให้พันชุนนรกอ เวจี
มีเตาะลาไยะลามือากันออมอ	ขอให้มีย้ายยืนยาวอีกหน่อย
อาเนาะอาแยตุนลิมอ	ลูกไก่ฟักได้ห้าตัว
มาตีแซกอติงาอัมปะ	ตายเสียหนึ่ง เหลือ เพียงสี่
มีเตาะลาไยะลามือากันออมอ	ขอให้มีย้ายยืนยาวอีกหน่อย
มีเตาะตือบุกอปีตุมะรีพะ	ขอให้ เปิดประตูหนทางแห่งความดี
อาเนาะอาแยตุนอัมปะ	ลูกไก่ฟักได้สี่ตัว
มาตีแซกอติงาติมอ	ตายเสียหนึ่ง เหลือ เพียงสาม
มีเตาะตือบุกอปีตุมะรีพะ	ขอให้ เปิดประตูหนทางแห่งความดี
มีเตาะตือบุกอปีตุซือรือมอ	ขอให้ เปิดประตูสู่สวรรค์
อาเนาะอาแยตุนติมอ	ลูกไก่ฟักได้สามตัว
มาตีแซกอติงาคูวอ	ตายเสียหนึ่ง เหลือ เพียงสอง
มีเตาะตือบุกอปีตุซือรือมอ	ขอให้ เปิดประตูสู่สวรรค์
อามอ เนาะกือนาอาแดตันฮาวอ	ฉันอยากรู้จักท่านอาดัมและฮาวา
อาเนาะอาแยตุนคูวอ	ลูกไก่ฟักได้สองตัว
มาตีแซกอติงาซาตู	ตายเสียหนึ่ง เหลือ เพียงหนึ่ง
อามอ เนาะกือนาอาแดตันฮาวอ	ฉันอยากรู้จักท่านอาดัมและฮาวา
ฉาแง เนาะติงาลิมอวั๊กตุ	ต้องไม่ละทิ้งละหมาดห้า เวลา

โดยภาพรวมแล้วบทกลอนปันทุน เบอร์กา เอะ จะเป็นบทกลอนที่ผูกกันเป็นเรื่องราว ที่กระทัดรัดและชวนติดตาม ผู้แต่งจะต้องมีความสามารถในเชิงกวี แต่กระนั้นก็ตามบทกลอนปันทุน เบอร์กา เอะไม่ได้รับความนิยมมากไปกว่าบทกลอนปันทุนหนึ่งบทมีสี่วรรคหรือมากกว่านั้น เพราะแต่งได้ง่ายกว่า บทกลอนปันทุนนิยมใช้ในงานพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ความบันเทิง เป็นต้นแบบของการประพันธ์เพลงประกอบการรำรำต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา เพลงพื้นบ้านมลายูแต่ดั้งเดิมจะอยู่ในรูปแบบของกลอนปันทุนแทบทั้งสิ้น รวมทั้งที่เป็น เพลงดี เกร์ตูลู ดีเกร์บาร์ด เพลงที่ใช้ร้องประกอบการแสดงมะโย่ง และเพลงกล่อมเด็กมลายูทั้งที่พบในประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย เพราะกลอนปันทุน เป็นกลอนชาวน้ำนมมลายูแต่โบราณ

2. ซาอีร์¹ (Syair) หรือออกเสียงตามสำเนียงท้องถิ่นปัตตานีว่า "ชะเอ" หรือ "ชะแอ" คำว่า "ซาอีร์" นั้น เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอาหรับ มาจากคำว่า ซิอีร์ "Shir" ซึ่งนักวิชาการโดยทั่วไปยอมรับว่าหมายถึงรูปแบบของกลอนชนิดหนึ่งซึ่งภาษามลายูออกเสียงเป็น "ซาอีร์" (syair) แต่ "Shi'r" ในภาษาอาหรับนั้นหมายถึงผู้แต่งกลอนซิอีร์หรือผู้ขับกลอนซิอีร์ กล่าวคือบทกลอนซาอีร์ที่มลายูรับมาจากอาหรับนั้น เป็นการรับมาเฉพาะคำศัพท์เทคนิคเท่านั้น จันท์ลักษณะการประพันธ์เป็นแบบของชาวมลายูเองและมีความใกล้เคียงกันกับกลอนปันทุน คือ โดยพื้นฐานแล้วหนึ่งบทมีสี่วรรค แต่ละวรรคประกอบด้วยคำตั้งแต่สี่คำขึ้นไปหรือแปดถึงสิบสองพยางค์ มีสัมผัสท้ายวรรคเป็น a-a-a-a หรืออาจจะแตกต่างกันบ้างไม่เป็นกฎตายตัว แต่ในหนึ่งบทจะไม่มีการแบ่งออกเป็นสองบาท บาทพรรณนาหรือบาทเนื้อหาแต่อย่างใด เพราะเป็นบทกลอนประเภทเล่าเรื่องค่อนข้างจะยาวใกล้เคียงกับกลอนบัลลาดของตะวันตก เขียนเป็นแผนผังจันท์ลักษณะดังนี้

¹Harun Mat Piah. Puisi Melayu Tradisional : Satu Pembicaraan Genre dan Fungsi. 1989. p.210.

แบบที่หนึ่ง		แบบที่สอง	
0 0 0 0	a	0 0 0 0	a
0 0 0 0	a	0 0 0 0	a
0 0 0 0	a หรือ	0 0 0 0	b
0 0 0 0	a	0 0 0 0	b
0 0 0 0	b	0 0 0 0	c
0 0 0 0	b	0 0 0 0	c
0 0 0 0	b	0 0 0 0	c
0 0 0 0	b	0 0 0 0	c

ชาฮิรเป็นรูปแบบงานประพันธ์ร้อยกรองเก่าแก่ของชาวมลายู ถึงแม้งานประพันธ์ในลักษณะนี้ จะมีความเกี่ยวข้องกับอาหรับ เปอร์เซียอยู่บ้าง แต่ไม่ได้หมายความว่าเกิดมาจากดินแดนเหล่านั้น เอ.ตีว (A. Teeuw) มีความคิดเห็นว่างานประพันธ์ร้อยกรองชาฮิรนี้ เป็นผลงานประพันธ์ร้อยกรอง ของ ฮัมซัส ฟันซูรี (Hamsah Fansuri) และไม่ได้เป็นผลงานที่ประยুক্তจากงานร้อยกรองของอาหรับ เปอร์เซีย หรือของอินโดนีเซียให้เป็นแบบมลายูแต่อย่างใด แต่ในทัศนะของท่านไซยิด นากิบ อัลอัคคัส (Syed Nauib al-Attas) แล้ว ท่านมีความคิดเห็นว่า ชาฮิรนั้นเป็นบทกลอนที่รู้จักกันโดยทั่วไปในสังคมมลายูทางแถบสุมาตราเหนือมานานแล้วก่อนยุคของท่านฮัมซัส ฟันซูรีเสียอีก และคงมีความเป็นไปได้ว่าในยุคของฮัมซัส ฟันซูรี นั้น คำว่า "ชาฮิร" นี้ได้ถูกหยิบยกร้ามากล่าวหรือเขียนขึ้นมาใหม่อีกครั้งในความหมายที่ว่า ฮัมซัส ฟันซูรี ได้เป็นผู้ปรับแต่งการประพันธ์ชาฮิรให้เข้ากับรสนิยมของชาวมลายูทั่วไป โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ในบทร้อยกรองอาหรับบวกกับพรสวรรค์ความสามารถเฉพาะตัวในเชิงกลอนกวีที่มีอยู่ในตัวฮัมซัส ฟันซูรี นั่นเอง จนกล่าวได้ว่า ฮัมซัส ฟันซูรี เป็นผู้ริเริ่มงานประพันธ์ร้อยกรองชาฮิร จนเฟื่องฟูเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในสังคมมลายูไปตลอดทั่วดินแดนแหลมมลายู

ที่น่าสังเกตคือ งานประพันธ์ร้อยกรองประเภทนี้มีลักษณะ เป็นการเล่าเรื่องในเชิงนิทานประเภทจักร ๆ วงศ์ ๆ หรือเป็นลักษณะการยกพระเกียรติบุคคลสำคัญ ๆ ในศาสนาอิสลาม ตลอดจนการสั่งสอนศีลธรรม จริยธรรมทั่ว ๆ ไป วรรณกรรมคลาสสิกมลายูทั้งที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามและที่เป็นนิทานจะประทับใจได้ด้วยกลอนชาอ์รมากมาย และเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้ที่สนใจงานวรรณคดีหรือนักอักษรศาสตร์ทั่วไป ความนิยมเช่นนี้ยังให้อิทธิพลต่อนักกลอนชาวไทยมลายู ซึ่งเห็นได้ชัดจากบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายู ที่แต่งโดยใช้ฉันทลักษณ์ รูปแบบ เนื้อหาตามอย่างกลอนชาอ์ร ถึงแม้จะมีปรากฏอยู่ไม่มากก็ตาม เนื้อหาหลักจะเป็นการอบรมสั่งสอนบุตรธิดา สรรเสริญท่านนบีมุฮัมมัดและครอบครัวของท่าน และมักจะใช้ขับร้องกันประกอบพิธีขึ้นฮัจญ์ ซึ่งให้บรรยากาศที่ค่อนข้างจะขลังเป็นพิธีการ

ตัวอย่างบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูฉันทลักษณ์ชาอ์รที่พบในจังหวัดปัตตานี มีดังนี้

✓ a. อายุชัยอาเนาะกูอัมมัสตัมปูวัน

อายุชัยอาเนาะกูอัมมัสตัมปูวัน	(a) ลูกแม่นี้ช่างสวยสดงดงามนัก
ดีโกล์ชอาเนาะอาดัสปากูวัน	(a) นอน เด็ดลูกบนเตียงตั้ง
อียู เบอร์คูอาเกือฮาดีอรัคคูฮัน	(a) แม่ขอพรวอนขอต่อพระเจ้า
ผางัน เคอร์เกือนาปือฮา เกิดชาวัน	(a) โรคลมชักอย่าได้มีมา เบียด เบียน
ณีกาฮินมูอรั้งมิส เกน	(b) ถึงแม้ว่าแม่นั้นยากจนยิ่ง
ดียาดาซัมบัยคูว เซอสัยกา เอน	(b) ผ้าผ่อนมิไม่ถึงสองผืนดี
อีนีลัยนา เซะ เฮาะอาฮือฮตันบุคา	(c) นี่แหละหนา โชคชะตาพ่อและแม่
ชือปรีคติชือมัตติดาลัมคาคา	(c) เหมือนมี เข็มที่มดรีงแน่นอยู่ในอก
คิลจรัลชอาเนาะยัง เบอร์นาชามียา	(c) ฟัง เกิดลูกน้อยที่แสนสุข
ซัมบัยโอมูรุมูคอ เบอเลีย	(c) เมื่อถึงวัยสาวรุ่นอันสดใส
บาย เอะดีมิงลัซลามูตันฆายา	(c) จันทาคนประพฤติกิริยา
คิบูณิลัยโอริงอากันญอกิดา	(c) แล้วจะ เป็นที่ชื่นชมแก่คนอื่น เอย

จากบทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายูที่ยกมา เป็นตัวอย่างนี้จะ เห็นว่า เป็นบทกลอนชาอิร์ ที่มีสัมผัสท้ายวรรคเป็น a-a-a-a- b-b-c-c c-c-c-c เนื้อความของเพลง เป็นการ รำพึงรำพันความรู้สึกภายในใจของผู้ เป็นแม่ที่ เกิดมาค่อนข้างจะอัปโชค ยากจนแค้นแค้นแต่มี ความรักและปรารถนาดี ขอให้ลูก เป็นคนดี เป็นที่ยกย่องของคนรอบข้าง มีอายุยืนยาวสุขภาพดี และ ไร้ทุกข์พ่อแม่ จุดประสงค์หลักของบท เพลงนี้คือการอบรมสั่งสอนลูก

บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูที่ประพันธ์ตามฉันทลักษณ์ชาอิร์ไม่ค่อย เป็นที่นิยมมากนัก เพราะมีข้อจำกัดทางความรู้ ผู้ที่จะประพันธ์ เพลงร้องได้จะต้อง เป็นบุคคลที่มีความรู้ผ่านการ ศึกษา ชาวบ้านธรรมดาที่ไม่เรียนหนังสือจะประพันธ์เองไม่ได้ นอกจากผู้ที่สามารถจดจำ มาจากคนอื่น ๆ ที่ร้องให้ฟังถึงจะร้องตามได้ หน้าที่สำคัญของบทกลอนประเภทชาอิร์ คือ จะนิยมใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ทางศาสนา ใช้สั่งสอนอบรมศีลธรรม จริยธรรม ใช้ เล่าเรื่องนิทาน ใช้ขับร้องในงานพิธีการ เช่นในงานพิธีขึ้นอุหรืองานเมาลิดฉลองวันประสูติ ของท่านนบีมุฮัมหมัด เป็นต้น

3. นาซัม (Nazam) เป็นบทร้อยกรองมลายูชนิดหนึ่งที่ืมชื่อมาจากภาษาอาหรับ คำว่า "นาซัม" ในภาษาอาหรับหมายถึง บทกวีนิพนธ์ร้อยกรอง แต่ในวรรณกรรมอาหรับ เปอร์เซียไม่มีบทกลอนนาซัมปรากฏอยู่ ในรัฐปาหังของมาเลเซีย คำว่า "นาซัม" ใช้กันใน ความหมายว่าเป็นบท เพลงหรือบทกลอน และคำว่า "เบอร์นาซัม (bernazam) หมายถึง การอ่านบทร้อยกรองท่านอง เสนาะ หรืออ่าน เป็นเพลงด้วยจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง อาจจะ เพื่อเฉลิมฉลอง หรือเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง บทร้อยกรองนาซัมในหนึ่งบทจะมี สองวรรค แต่ละวรรคจะประกอบด้วยห้าถึงหกคำหรือสิบสองพยางค์ อาจจะเกินบ้างเล็กน้อย มีสัมผัสท้ายวรรคเป็น a-a, a-a หรือ a-b, c-d, d-e หรือนอกเหนือไปจากนี้ ไม่มีกฎบังคับตายตัว กลอนนาซัมจะมีลักษณะ เหมือนกับกลอนชาอิร์ คือในกลอนหนึ่ง ๆ นั้นจะ ต้องมีหลาย ๆ บทมาประกอบสลับสับกันไปจึงจะได้ เนื้อความ ได้อรชรรส เนื้อหาส่วนใหญ่ จะ เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามแทบทั้งสิ้น กวีจะต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านศาสนาอิสลาม โดย เฉพาะชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมหมัดและบุคคลในครอบครัวของท่าน เป็นอย่างดี จะต้อง เป็นผู้มีพรสวรรค์มีความรู้ในเชิงกาพย์กลอนจริง ๆ จึงจะประพันธ์ได้ สาเหตุที่ทำให้ผู้ที่ แต่งกลอนนาซัมได้จึงจำกัดอยู่ในกลุ่มอูละมะ (ผู้รู้ในศาสนาอิสลาม) ทั้งสิ้น คำว่าว่าด้วยการ ศึกษาและ เผยแพร่ศาสนาอิสลามจำนวนมากจะประพันธ์ด้วยกลอนนาซัม ผู้เขียนส่วนใหญ่จะ เป็นอูละมะในรัฐตรังกานู

บทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายูรูปแบบกลอนนาซิมที่พบอยู่มียู่ เพียงไม่กี่เพลง ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด และมักจะพ้องกันหรือมีส่วนคล้ายกัน กับกลอนนาซิมขับกล่อมลูกของชาวมลายูในรัฐตรังกานู จึงสันนิษฐานว่าบทกลอนนาซิมที่คนไทย เชื้อสายมลายูนำมาขับกล่อม เป็น เพลงกล่อม เด็กนั้นน่าจะมาจากหนังสือตำราทางศาสนาที่ได้มาจากรัฐตรังกานู ศึกษากันอยู่ตามสถานสอนศาสนาต่าง ๆ ที่เรียกว่า ปอเนาะ นั่นเอง เสน่ห์ของกลอนนาซิมอยู่ที่ศิลปะการใช้เสียงขับร้องให้อ่อนหวาน นุ่มนวล ให้มากที่สุด หน้าที่สำคัญของกลอนนาซิมคือมุ่ง เผยแพร่ความรู้ทางศาสนาอิสลาม ตัวอย่างบทเพลงกล่อม เด็กไทย มลายูตามแบบฉบับบทกลอนนาซิมที่พบอยู่มีสัมผัสทำนองเป็น a-a, b-b, c-c, d-b, e-f, a-a-a ใจความสำคัญกล่าวถึงกำเนิดของท่านนบีมุฮัมมัด ดังมีรูปแบบและ เนื้อหา ดังนี้

๑ อับดุลมุคตาลิบไฮกาเซย์กันจู

อับดุลมุคตาลิบไฮกาเซย์กันจู	(a) ท่านอับดุลมุคตาลิบ รักหลานยิ่งนัก
เม็นชาริ์สยอ โอริง เชนตะอูบือสลิช เมอญู	(a) เสาะหาคนจะจ้างวาน เป็นแม่นม
เบอร์ฉาลันลัซอียอคาริ์สมือกือช	(b) ท่องเที่ยวหาเรื่อยมาจาก เมือง เมกกะ
เบอร์เตอูฆาลิ์มือช เบอร์คาญอิลีช ชือปาตือช	(b) จนพบนางชาลิ์มือช จึงได้กล่าวถาม
มากอชาลิ์มือชลาสุลัช เบอร์คาญอ	(c) นางชาลิ์มือช เลย แ่ยถามว่า
บอนกลัซอียอ เกอฆานอิลัซติยอ	(c) แม่ของ เด็กไปไหน เสีย เล่า
อับดุลมุคตาลิบลาลูลัช เม็นฉาวัน	(d) ท่านอับดุลมุคตาลิบ แ่ยตอบว่า
บอนกลัซอียอ เกินบาลิ์ เกอริ์ชมาตุลลือช	(b) แม่ของ เด็กน้อยได้กลับคืนสู่พระ เจ้า
ลาลูลัชชาลิ์มือช เตอลือช เบอร์คืองา	(e) เมื่อนางชาลิ์มือชได้ฟังความดังนั้นแล้ว
ชือริ์ตออาเอรมาตอ เบอร์ชาไบชาไบแร	(f) น้ำตาก็พลันไหลอาบ เป็นสาย

- ซีอีร็อคค เมอจัม เบร นานีอาหะหมัด เมอญู (a) นาง เลย์อัมท่านนบีมุหัมมัดให้คัมมน
 ชูชยังกีรีติยาคอนานี เมอญู (a) ท่านนบีไม่ได้คัมมนจากทรวงอกซ้าย
 ชูชยังกานันนานี เอาลือช เมอญู (a) ท่านนบีคัมมนจากทรวงอกขวา

จากการที่ได้อภิปรายถึงศิลปะการประพันธ์บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูในด้าน
 รูปแบบข้างต้นนั้นได้แสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายมลายูมีศิลปะในงานวรรณกรรมร้อยกรอง
 เป็นรูปแบบของตนเอง บทเพลงกล่อมเด็กรูปแบบบทกลอนบันตุนได้รับความนิยมสูงสุด และ
 เป็นบทกลอนชาวบ้านโดยแท้จริง ส่วนบทเพลงกล่อมเด็กรูปแบบกลอนชาฮิรและนาซิมถึงแม้
 จะไม่ได้รับความนิยมมากนัก เพราะค่อนข้างซับซ้อนและละเอียดอ่อนกว่า ชาวบ้านธรรมดา
 ที่ไม่รู้หนังสือยังขับร้องได้บ้างโดยอาศัยความทรงจำ บทเพลงกล่อมเด็กลักษณะนี้จึงยังคง
 เหลืออยู่บ้างพอ เป็นหลักฐานให้ได้ศึกษากัน ปัจจุบันนี้บุคคลใดที่ยังสามารถร้อง เพลงกล่อม
 เด็กไทยมลายูที่มีลักษณะ เป็นชาฮิรหรือนาซิมได้อีกจัด เป็นบุคคลที่น่าทึ่ง เพราะมีอยู่น้อยมาก
 หายากเหมือนงม เข็มในมหาสมุทรก็ว่าได้

การซ้ำ : เทคนิคในการประพันธ์ เพลงพื้นบ้าน

การซ้ำ (Repetition)

การซ้ำเป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของ เพลงพื้นบ้านทั่ว ๆ ไป กัม เมรี¹ เป็นผู้สนใจ
 ลักษณะการซ้ำใน เพลงพื้นบ้านมาก เขาแน่ใจว่าการซ้ำเป็นลักษณะ เฉพาะที่เกิดขึ้นท่ามกลาง
 การรวมกลุ่มของคน เขาสรุปว่าการที่ เพลงพื้นบ้าน เกิดจากปฏิภาณของผู้ร้องซึ่งต้องว่า เพลง
 ออกมาสด ๆ โดยไม่มีการเตรียมตัวมาก่อนนั้น จำเป็นต้องมีการร้องซ้ำหรือมีลูกคู่ เพื่อให้เวลา
 แก่ผู้ร้องที่จะคิดและว่ากลอนต่อไป การร้องซ้ำหรือลูกคู่จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างสรรค์
 เพลงในลักษณะนี้ เพราะถ้าไม่มีคอนลูกคู่ คนร้องจะไม่มีเวลาหายใจและไม่มีเวลาคิดว่า เพลง

¹ ศิราพร วิตะฐาน ๗ กลาง. อ้างอิงมาจาก Francis B. Gummere.
 "The Ballard and Communal Poetry" The Critics and the Ballad.
 1961. p. 25.

ต่อไป เมื่อพิจารณาจากบทเพลงพื้นบ้านไทยมลายูคือ การร้องเพลงกลอนดีเกรซึ่งเป็นการร้องเพลงที่ต้องอาศัยหมู่คณะคล้ายลำตัดของไทย จะต้องมีย่อเพลงนำที่มีย่อเพลงกลอนแล้วมีลูกคู่คอยร้องซ้ำหรือร้องรับประกอบ เป็นจังหวะ และเป็นส่วนประกอบของเพลงที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศให้เพลงดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนานทั้งตัวท่อนเพลงและลูกคู่ที่มาช่วยร้องเพลงจึงถือเป็นกลุ่มคนกลุ่มเดียวกันที่มาช่วยกันร้อง เป็นทั้งผู้ร้องและผู้ฟัง ดังนั้นความคิดเห็นของกัม เมรีดังกล่าวนับว่าถูกต้อง

บทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายู ซึ่งจัดว่าเป็นบทเพลงพื้นบ้านอีกรูปแบบหนึ่งนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ขับร้องกัน เป็นหมู่คณะแต่ก็ยังใช้เทคนิคการซ้ำปรากฏอยู่ในบทเพลงบ้างพอสมควร ทั้งที่เป็นการซ้ำคำ ซ้ำความ หรือซ้ำเสียง ทั้งนี้เป็นเพราะในสภาวะปรกติที่เป็นธรรมชาติ การพูดจาหรือกล่าวคำใด ๆ ก็ตามซ้ำ ๆ กันนั้น เกิดขึ้นจากความรู้สึกกดดันหรืออารมณ์ของแต่ละคน แต่ละขณะ การกล่าวคำซ้ำ ๆ ไปมาจึงเป็นวิธีการระบายอารมณ์ความรู้สึกอีกวิธีหนึ่ง บทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายูจัดเป็นบทกลอนชนิดหนึ่งที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของผู้ร้อง จึงมีลักษณะของการซ้ำปรากฏอยู่ด้วย การซ้ำต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายู ทำหน้าที่เพื่อเน้นสิ่งที่ต้องการจะสื่อหรือนอกกล่าวทำให้บทเพลงมีความงาม ความงามที่สำคัญในบทเพลงกล่อม เด็กคือการก่อให้เกิดความคล้ายคลึงกันที่เรียกว่า "Parallelism" และความกลมกลืนประสานกัน (harmony) ผู้ที่สามารถแต่งเพลงกลอนที่มีคุณลักษณะดังกล่าวนี้ได้ จึงจะถือว่าเป็นผู้ที่มีฝีมือจริง ๆ การซ้ำที่มีในบทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายู มีดังนี้

1. การซ้ำคำ เป็นการซ้ำคำบางคำเพื่อเน้นสิ่งที่ต้องการจะสื่อ การซ้ำคำเกิดได้ใบตาแห่งต่าง ๆ กัน ทั้งในวรรคเดียวกันหรือระหว่างวรรคก็ได้ คำที่ซ้ำนั้นอาจจะอยู่ในต้นวรรค กลางวรรค และท้ายวรรคก็ได้ การซ้ำคำที่เกิดขึ้นในระหว่างวรรคนี้จะทำให้บทกลอนนั้น ๆ คล้องจองกันหรือเรียกว่า "parallelism" ทำให้เกิดความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น ดังบทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายูต่อไปนี้

๑ ปุติชือไคฉาแงคิฉอเลาะ	ผลกระทอนอย่าไปกระทุง
<u>บือสิลุโฮะย็ชือคิสิ คียอ</u>	ปล่อยให้ร่วงหล่นมาเอง
อาเดะคิไคฉาแงคิมือเฝ้าะ	บ้องนอนอย่าไปปลุก
<u>บือสิชือคาชือคิสิ คียอ</u>	ปล่อยให้ตื่นขึ้นมาเอง

เพื่อความชัดเจนลองพิจารณา เมื่อปรับ เนื้อ เพลง เป็นภาษามลายูกลางดังนี้

putik setul jangan dijolok

beri luruh sendiri dia

adik tidur jangan digerak

beri sedar sendiri dia

บทเพลงกล่อมเด็กบทนี้มีการซ้ำคำกันอยู่สี่คำ คือคำว่า "อย่าแง" (jangan) "บือสิ" (beri) "ซื่อคิสิ" (sendiri) และ "คียอ" (dia) อย่าแง เป็นการซ้ำคำที่อยู่ในตำแหน่งกลางวรรค เกิดขึ้นในวรรคที่หนึ่งและวรรคที่สาม บือสิ เป็นการซ้ำคำที่อยู่ในตำแหน่งต้นวรรค เกิดขึ้นในวรรคที่สองและวรรคที่สี่ ซื่อคิสิ เป็นการซ้ำคำที่อยู่ในตำแหน่งกลางวรรค เกิดขึ้นในวรรคที่สองและสี่ และคำ คียอ เป็นการซ้ำคำที่อยู่ในตำแหน่งท้ายวรรค เกิดขึ้นในวรรคที่สองและสี่ การซ้ำคำเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นในตำแหน่งและวรรคที่เป็นวรรคคู่ขนาน* จะทำให้บทเพลงนี้มีความกลมกลืนกันโดยปริยาย และแสดงหน้าที่ของการซ้ำคำคือการย้ำความ ดังความหมายของบทเพลงที่แปลความไว้ข้างต้น

๑ <u>ซื่อตะซูโงะปีแนคิจิโอะ</u>	อร่อยจริง เขียวกินผลหมากดอง
<u>ลือบัสซือดาแนซือดาแนปูเลาะ</u>	หมดไปทลายแล้วทลายเล่า
<u>ซื่อตะซูโงะคิโดมิงจือโอะ</u>	สุขใจจริง เขียวได้นอนกรน
<u>ลือบัสซือมาแลซือมาแลปูเลาะ</u>	ผ่าน ไปคืนแล้วคืนเล่า

เนื้อ เพลง เมื่อปรับ เป็นภาษามลายูกลาง

sedap sungguh pinang dijeruk

lepas setandan setandan pula

sedap sungguh tidur mengeroh

lepas semalam semalam pula

* วรรคคู่ขนานในที่นี้คือ วรรคที่หนึ่งคู่กับวรรคที่สาม วรรคที่สองคู่กับวรรคที่สี่

บทเพลงกล่อม เด็กบทนี้ความโดดเด่นของการใช้การซ้ำคำที่ต่างจากบทเพลงกล่อมเด็ก "ปุดิซื่อโต" คือ การซ้ำคำคำเดียวกัน เกิดขึ้นในวรรคเดียวกัน เพื่อเพิ่มน้ำหนักคำ คือ คำว่า "ซื่อตาแน" (setandan) ในวรรคที่สอง และคำว่า "ซื่อมาแล" (semalam) ในวรรคที่สี่ การซ้ำคำที่ปรากฏในบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในลักษณะที่กล่าวมาข้างต้นจะปรากฏโดยทั่วไปในบทเพลงกล่อมเด็กจันทลักษณ์เป็นคุณ

2. การซ้ำความ เป็นการซ้ำอีกลักษณะหนึ่งที่ปรากฏในบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายู มีอยู่สามลักษณะด้วยกันคือ การซ้ำความบางส่วนที่มีลักษณะเป็นคำสร้อย การซ้ำความทั้งวรรค และการซ้ำความทั้งบท โดยมีจุดประสงค์ต่าง ๆ กัน ดังนี้

2.1 การซ้ำความบางส่วน หรือ คำสร้อย โดยทั่วไปเพื่อเป็นการทอดเสียง ทอดจังหวะให้ช้าลง นุ่มนวล และให้โอกาสผู้ร้องคิดหรือต่อกลอนในวรรคต่อไปได้ มากกว่าจะเป็นการเน้นความ ตัวอย่าง บทเพลงกล่อมเด็ก "อ้ายงลาโมะ ลากู" ต่อไปนี้

๑ อ้ายงลาโมะลากู, ลาโมะลากู	ไกวเปลลอยละลื้อ, ลอยละลื้อ
ฉาโคะฮักูแบคาแล, ฉาโคะฮักูแบคาแล	หล่นสู่โคลนคมลึก, หล่นสู่โคลนคมลึก
ปะบือลัซฮากีชะคู	วันเสาร์ที่สิบสี่นี้
เนาะมือญาโมะอาแบ	จะต้อนรับพี่ชายเอย

เนื้อเพลง เมื่อปรับ เป็นภาษามลายูกวาง

hayun lambat laju, lambat laju
jatuh kubang dalam, jatuh kubang dalam
empat belas hari sabtu
nak menyambut abang

คำสร้อยในบทเพลงกล่อมเด็กบทนี้คือคำว่า "ลาโมะลากู" (lambat laju) ซึ่งเป็นการซ้ำคำบางส่วน และคำว่า "ฉาโคะฮักูแบคาแล" (jatuh kubang dalam) เป็นการซ้ำความทั้งวรรค

2.2 การซ้ำความทั้งวรรค เป็นการซ้ำความ เพื่อเน้นจุดประสงค์ของเพลง มักจะพบในบท เพลงกล่อม เด็กที่ประพันธ์ตามฉันทลักษณ์กลอนเป็นคุน เบอ์กาเอะ (pantun berkait) หรือในคุน เกียว เนื่อง ในที่นี้ขอกล่าวถึงบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูที่ไม่ได้ ประพันธ์ตามฉันทลักษณ์ดังกล่าว แต่ เป็นบท เพลงกล่อม เด็กแต่งตามฉันทลักษณ์ชะอีร์ ซึ่งมักจะ เป็นบท เพลงที่มี เนื้อหา เป็นการสั่งสอนตามคติศาสนาอิสลาม และพบอยู่ เพียง เพลง เดียว เท่านั้น ดังนี้

๑ วาฮัยเขาดารา วาฮัยเขาดารี

บรรดาเหล่าหญิงชาย

ขึ้น เตะละลี่ยอึงจะตีริมอินี้อากับญอมมาตี

จงจำไว้ว่าตัวเจ้านั้นจะต้องตาย

(2) เทียบ)

มาตีลัสถามชื่อ โครังคิรี

ตายอยู่เพียงลำพัง

ลิ้นต้นขาเปาะเตี้ยคอซึกกาลิ (2 เที้ยว)

แม่และพ่อมิได้อยู่ด้วยกัน

จิตา ลัมภู โบทิมปัตยังชยิ

ใบหลุมศพดินแดนอันเงียบสงบ

ค่าเฉลี่ยหาตั้งมาลัยอีกตั้งมาลัย (2 เทีย)

มาลัยอี๊ด (ผาสนทูต) อันดัตันจะ
มาเยือน

ขึ้นตะมือนาฏกรรณอิสลาม

จะได้ความมาถึงหลักปฏิบัติของอิสลาม

กาเลาเตาะฉาวันฮียอญโกกัน (2 เที้ยว)

หากไม่ตอบคำถามท่านจะเขียนดี เอ

ปฏิกายอวิชิต เต็มคอตีอภิลัม

การเขียนดี้นร่างกายจะไม่จมมิด

ดูโจจะขี้บู่โละขี้ชาซื้อตอตรนก็อดาลัม

จุมแพ่ เพียง เจ็บสืบศอกพอประมาณ

(2) เทียบ

ลาสุดีมาลีต้องจากกุกยังบ้านฝั่ง

แล้วใช้เส้นขีดร่างขึ้นมาใหม่

สอย เล็บอันแสนยาว

สื่อ เค้าจะตีอาตย์ฮียอนุโกกัน (2 เที้ยว)

วางร่างลงไปแล้ว เขียนติ๊ก)

ปู่โกญออีตู เตียคอ เคอร์ซี่ล้ง
 ชัมปัยฮารักยามัดบาฮารูลัยซี่ล้ง,
 บาฮารูลัยซี่ล้ง

เมียนตึกรังแล้วกรัง เล่าไม่มีหยุดสิ้น
 จนกว่าวันพิพากษามา เยือนถึงจบสิ้นกัน

บทเพลงกล่อม เด็กบทนี้ใช้การซ้ำความทั้งวรรคในทุก ๆ สองวรรคเพื่อการเน้น
 ความ ยกเว้นวรรคสุดท้ายของบทเพลงใช้หลักการซ้ำคำบางส่วนหรือคำสร้อย เป็นการจบ
 เพลง

2.3 การซ้ำความทั้งบท เป็นการซ้ำอีกลักษณะหนึ่งที่พบใน เพลงกล่อม เด็กไทย
 มลายู ซึ่งเป็นกลวิธีการต่อเพลงที่ไม่มีบทจบ ขึ้นอยู่กับว่าตัวผู้ร้องสามารถจำบทกลอนได้มาก
 เพียงใด ผู้ร้องสามารถจะร้องเพลงกลอนต่อไปเรื่อย ๆ ร้องไปจนกว่าผู้ร้องจะเบื่อไปเอง
 หรือจนกว่าเด็กจะหลับไป ไม่ใช่เป็นการเน้นความอย่างใดอย่างหนึ่ง บทกลอนที่นำมาร้อง
 จะเป็นบทใดก็ได้ แต่เมื่อจบไปหนึ่งบทจะต้องร้องบทเฉพาะก่อนหนึ่งเที่ยวก่อนที่จะต่อย
 กลอนบทต่อไป บทเฉพาะนี้ร้องซ้ำแล้วซ้ำเล่าบ่งบอกหน้าที่ของกลอนว่าเป็นการขับกลอนเพื่อ
 การขับกล่อม เช่น " เพลงจู้จู้จู้ บาบี้เบอร์วัน (เพลงหมูป่า) "

@ จู้จู้จู้ บาบี้เบอร์วัน

กอเยาะลานัย เมินจวากูและ
 ซายอเตาะชูกอแถมออา เมะตูแนกาแว
 เตาะลามอกาแวนะอา เมะบาละ

คู...คู...คู...ตีโตอาเคะตีโต
 มาแก เกอคูปะ เฮาะ เมะก็คอบีอัส
 กาเลาไฉคุยชัวมอ เตาะชูโก
 กาเลาเตาะดาปะชามอช็อกาสี

จู้จู้จู้ หมูป่ามันร้อง

ปอกลับประคพาย เปลือก
 จันไม่ยินดีคุณ เอาคู่หมันจันไป
 อีกไม่นานจันจะ เอาคืนมา

คู...คู...คู นอนเกิดน้องนอน
 กินข้าวต้มมัดของแม่ เราซื้อ
 แม้น เป็นคู่กันจันจะ ไม่ยินดี
 หากไม่ได้อยู่ครองคู่กัน

บวระปาตีตีบู เกะปาลัส
มาณีสลาสุ เบอตาสุตาส
ชูแดบูตีบู และชบาลัส
ชูแดมาสุ เมิมบายนมาสุ

ท่านาอยู่ที่ เขาปาลัส
ข้าง เติบผ่านมา เป็นโขลง
หนีบุญคุณตอบแทนกันได้
หนีให้อายตอบแทนให้ได้อาย

คู...คู...คู ตีโคอาเตะตีโค
มาแก เกอตุปะ เฮาะ เมะกิตอบีอัส
กา เลาไคคูยชามอ เคาะชูกโก
กา เลาเคาะคาปะชามอชือกาสิ

คู...คู...คู นอน เกิดน้องนอน
กินข้าวต้มมัดของแม่ เราซื้อ
แม่น เป็นคู่กันฉันจะไม่ยินดี
หากไม่ได้อยู่ครองคู่กัน

บวระปาตีบู เกะลาแม
คู เบะบวระชือคังจือชยัส
บวระบูตีอา เคะกือนอปี เละชืออแซ
บวระฉะอะอา เคะฉาแงชือกาสิ
.....
.....

ท่านาอยู่ที่ เขาลาแม
ออกท่านา เมื่อตอนสาย
ทำคุณกันน้องต้อง เลือกคน
ทำความชั่วน้องอย่าได้มี เลย
.....
.....

บท เพลงกล่อม เด็กบทนี้ถ้าไม่มีท่อนที่ขึ้นต้นด้วย "คู...คู...คู...ตีโคอาเตะตีโค" ผู้ฟัง
แทบจะไม่ว่านี่เป็นบท เพลงกล่อมเด็ก เพราะไม่มี เนื้อหาในบท เพลงบทไหน เลยที่แสดง
ออกถึงการเชิญชวนให้เด็กนอน กลวิธีการซ้ำในท่อนนี้มีอีกลักษณะหนึ่งคือ การร้องกลอน
สร้อยกล่อมเด็ก สลับกับการร้องกลอนปนๆ จะทำให้กลอนปนๆ นั้น วน วน ไม่ใช่เพลงกลอน
กล่อม เด็กมาทำหน้าที่เป็น เพลงกล่อมเด็กได้โดยบรรยาย ดังนี้

คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู
ตีโค ตีโค อาเนาะ เนาะตีโค
ตีโค เบอริอู และฉามอสิช เกอเกือเฮาะ

คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู
นอน นอน เกิดลูกนอน
นอนแล้วจะกล่อมตื่นแล้วก็ยังลุกขึ้น

ปันคูณ

บุงอป่าแนบุงอ เกอจูบง	ดอกปาทันดอก เกอจูบง
บุงอชื้อนือฮุดาแลมาแค	ดอกมะรุบในทะน่าน
ลีปะปาแนมาแงตักลูนง	ผมทรงปาทันอย่าได้คลุมไว้
อามอ เนาะต๊ะฮูบะตลาแค	ฉันจะ เลียนแบบทำตาม

กลอนสร้อยกล่อม เด็ก

คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ

.....

.....

ปันคูณ

มานิฮัลชชู่โจะฮ์ตือบูชื้อบือแซ	อ้อยโคกฝั่งโน้นช่างหวานจัง
มานิฮัลชชู่โจะชาปาลัช เกอฮุมิ	หวานตั้งแต่ยอดจรดปลายโคน
มานิฮัลชชู่โจะฮ์มูโละลัชคฺแว	หวานจริงหวานจังปากของท่าน
มานิฮัลชชู่ ตีมูโละชาปาลัชติฮาคี	หวานตั้งแต่ปากไปจนถึงดวงใจ

กลอนสร้อยกล่อม เด็ก

คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ...คฺ

.....

.....

ปันคูณ

ปันคุณ

ปันคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลอนสร้อยกล่อม เด็กที่นำมาร้องคั่นกลอนปันคุณแต่ละบทนี้ เป็นการช่วยเสริมสร้างบรรยากาศให้ชวนเคลิบเคลิ้มเร็วขึ้น ด้วยเสียงเอื้อน คู...คู...คู... นอกเหนือจากการปรับบทบาทหน้าที่ของกลอนปันคุณร้องเล่นทั่ว ๆ ไปให้มาร้องเป็นเพลงกล่อมเด็ก

3. การซ้ำเสียง (Alliteration)

การซ้ำเสียง เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความงามในบทเพลงและบทกลอน โดยทั่วไปจะใช้คำว่าเสียงสัมผัส ซึ่งมีส่วนช่วยให้คำมีน้ำหนัก ดึงดูดใจผู้ที่ได้ยิน การซ้ำเสียงที่เป็นเสียงสัมผัสที่เกิดขึ้นในบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูมีสองลักษณะที่สำคัญ คือสัมผัสพยัญชนะ (consonance) และสัมผัสสระ (assonance) สัมผัสเหล่านี้จะทำให้บทเพลงมีชีวิตชีวา มีสีสันขึ้นมาก

3.1 สัมผัสพยัญชนะ (consonance) ที่ปรากฏในบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายู เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากศิลปะการเล่นคำและเล่นเสียงของนักเลงกลอนทั้งหลายที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ มีผลให้บทกลอนหรือบทเพลง เป็นที่สะดุดหูผู้ฟัง จดจำง่าย ดังตัวอย่างบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูต่อไปนี้

๑ ปูโปปูโยะชูปูโป

นกคุ้มนอนคลุกดิน

ปูโปมาแกกาคู

นอนกินแมลง เม่า

ตีโคโยโบตีโค

นอนเสีย เกิดก้นนอน

แบเขาะมาแลตาโกะชาตุ

ถ่ายทุกข์กลางคืนกลัวผีเอย

บทเพลงกล่อม เด็กบทนี้นอกจากจะมีการซ้ำคำแล้ว คำที่ซ้ำนั้นยังก่อให้เกิดเสียงสัมผัสพยัญชนะภายในวรรคเดียวกัน คือเสียงพยัญชนะ "ป" ในคำว่า "ปูโป" และ "ปูโย้ย"

3.2 สัมผัสสระ (assonance) เป็นศิลปะการเล่นคำและเล่นเสียงอีกรูปแบบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการออกเสียงหนักเบา (ครุ - ลหุ) ของคำบางคำเกิดขึ้นภายในวรรคและระหว่างวรรค จากบทเพลงข้างต้นนอกจากจะมีเสียงสัมผัสพยัญชนะแล้ว ยังมีเสียงสัมผัสสระเกิดขึ้นทั้งในวรรคเดียวกันและระหว่างวรรคด้วย ทำให้เกิดเอกภาพและกลมกลืนกันดังนี้ เสียงสัมผัสสระภายในวรรค ในวรรคที่สองมีเสียงสัมผัสสระ อยู่ กับ สระอา คือ ปู-ตุ และ มา-กา ในคำว่า "ปูโป" และ "กาตุ" ในวรรคที่สามมีเสียงสัมผัสสระ โอ คือ โด-โบ ในคำว่า "ดีโด และ ดูโบ" ในวรรคที่สี่มีเสียงสัมผัสสระอากับสระแอ คือ มา-ตา และ แบ-แล ในคำว่า "มาแล" "ตาโกะ" และ "แบเฮะ" ส่วนเสียงสัมผัสสระที่เกิดขึ้นระหว่างวรรคที่ไม่รวมถึงเสียงสัมผัสท้ายวรรค มีดังนี้ เสียงสัมผัสสระอยู่ในวรรคที่หนึ่งกับวรรคที่สามคือ ปู-ดู ในคำว่า "ปูโป" กับ "ดูโบ" และเสียงสัมผัสสระอากับสระแอ ในวรรคที่สองกับวรรคที่สี่ คือ มา-กา-ตา-ฮา ในคำว่า "มาแก" "กาตุ" "ตาโกะ" และ "ฮาตุ" เสียงสัมผัสสระโอ คือ โป-โด ในคำว่า "ปูโป" และ "ดีโด" สังเกตเห็นได้ว่าการซ้ำเสียงสัมผัสในบทเพลงหนึ่ง ๆ นั้น มีความสำคัญต่อความงามของเพลงเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าจะไม่ได้บังคับเป็นกฎเกณฑ์ แต่ทว่ารู้ซึ่งได้ถึงคุณค่านี้ดี

การใช้ภาพพจน์ (Figures of speech)

การใช้ภาพพจน์ในงานวรรณกรรมบทกลอนเป็นศิลปะการใช้ภาษาในเชิงวรรณคดีที่สำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้ วิชา กงกะนันท์¹ ได้อธิบายว่า ภาษาวรรณคดีนั้น ต่างจากภาษาในชีวิตประจำวันตรงที่ว่า ภาษาวรรณคดีนั้นเป็นภาษาที่กระทบและฝังใจ ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความสะเทือนอารมณ์ และเป็นภาษาที่ผู้ประพันธ์ได้จงใจคัดเลือกเป็นพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความเปลี่ยนแปลงภายในจิตใจ กล่าวคือเกิดความรู้สึก ความคิด อารมณ์ หรือเห็นภาพอย่างที่ใช้รู้สึกหรือเห็น หรืออย่างที่ต้องการให้

¹ วิชา กงกะนันท์. วรรณคดีศึกษา. 2533. หน้า 4.

ผู้รับรู้ลึกหรือ เห็น ทั้งนี้โดย พง์ เล้ง เรื่องสุนทรียลักษณ์ของภาษาด้วย ในขณะที่ภาษาธรรมดา นั้นผู้ใช้ โดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารสำหรับค่า เน้นชีวิตโดยมิได้ พง์ เล้ง เรื่องสุนทรียลักษณ์ของภาษา

การใช้ภาพพจน์นั้นนักวิชาการบางท่านใช้คำว่าการใช้ภาษาโวหาร ซึ่งเป็นวิธีการ พูดหรือ เขียนของกวีที่ประสงค์จะพูดหรือ เขียนอย่างหนึ่ง แต่ความหมาย เป็นอย่างอื่นบ้าง ให้ มีความหมายคลุมเครือหรือ เน้นหนักแตกต่างกัน ในงานวรรณคดีกวีจะนิยมใช้ภาพพจน์ใน โอกาสต่าง ๆ กัน เช่น เมื่อต้องการจะบรรยายความงดงามของธรรมชาติที่กวีได้พบ เห็น แล้วเกิดความประทับใจ กวีจะนำมา เปรียบเทียบกับอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นที่รู้จักและคุ้นตากันอยู่แล้ว การใช้ภาพพจน์ที่คมคายทำให้เกิดจินตภาพได้ชัดเจนมากเพียงใด จะยิ่งแสดงให้เห็นถึง สติปัญญา และจินตนาการของกวีผู้นั้นมากเพียงนั้น

การใช้ภาพพจน์ในงานวรรณกรรมประเภทกลอนมีอยู่ทั่วไป รวมทั้งในวรรณกรรม กลอนเพลงกล่อมเด็กด้วย ในบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูปภาพพจน์ที่พบประกอบด้วยภาพพจน์ ในเชิงเปรียบเทียบ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน อติพจน์ ปฏิพจน์ การเลียนเสียง ธรรมชาติ และนัยประหวัด นอกจากนั้นยังมีการใช้ภาษาความเปรียบที่เรียกว่า สัญลักษณ์ และภาษาที่ก่อให้เกิดภาพในใจ ที่เรียกว่า จินตภาพ

1. คำอุปมา (Simile) คือการใช้ภาษาเปรียบเทียบสรรพสิ่งต่าง ๆ ทั้ง รูปธรรมและนามธรรม การเปรียบเทียบคือการกล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อยที่สุดสองสิ่งคือ สิ่งที่ถูกเปรียบ (อุปมา) และสิ่งที่นำมาเปรียบ (อุปไมย) โดยทั่วไปมักจะมีคำเปรียบว่า เหมือน ดัง เท่า ราว และดุจ ซึ่งตรงกับภาษามลายูว่า "ซือรูปอ" หรือ "ซือปรีดี" ให้ เป็นที่สังเกตได้ พิจารณาได้จากบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูบทนี้

๑ อายงลาโมะลาญ

ผาโตะยี่ลัวซาเซาะ

อาอะปะเต็ยตือบู

ซือรูปอกูโนมาเซาะ

ไกวเปลสูงเร็วล่องลอยละลือ

หล่นออกไปนอกผนังฝาไม้สาน

ผิวน้องน้อยขาวผ่องสายนวลโย

ขาวสวยเหมือนผิวกักเขียวเอย

บทเพลงกล่อม เด็กบทนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์ เพื่อชมความงามของผิวพรรณของทารกน้อย ที่นอนอยู่ในเปล โดยใช้ภาพพจน์อุปมาอุปไมยว่าสีผิวของทารกน้อยนั้น เป็นสีขาว ขาวเหมือน สีผิวเปลือกผลพิศเขียวที่สุกแล้ว เป็นการ เปรียบ เทียบ โดยนำเอาสิ่งที่เป็นรูปธรรม เปรียบ เทียบ กับสิ่งที่ เป็นรูปธรรม รูปธรรมแรกคือ ผิวของ เด็กถูกนำมา เปรียบ เทียบกับรูปธรรมที่สองคือ ผิวของผักพิศเขียวซึ่งเป็นผลผลิตทางธรรมชาติ

๑ ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะ ตีโต

นอน เกิดลูกนอน

เนาะอุปัชฌาย์ลูกเกิดแม่มดิดง

จะรางวัลด้วยดอกไม้ก็อแม่มดิดง

ดียวก็อจูนือชาผาซง

ดอกมัน เหี่ยวทอด เท่า เล่ม เข็ม

ดียวก็อแม่มดิดชาปลายง

ยาม เบ่งบานใหญ่เท่าร่วมงาม เอย

บท เพลงกล่อม เด็กบทนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์ เพื่อหลอกล่อให้ลูกนอนหลับโดยเร็ว โดย สันนิษฐานจะให้ดอกไม้ เป็นรางวัล ดอกไม้ที่จะมอบให้ เป็นรางวัลนั้น เมื่อบาน เต็มที่จะมีขนาดใหญ่ เหมือนร่มที่กางออก และ เมื่อดอกมันแห้งเหี่ยวไม้ เบ่งบานจะมีขนาดเล็ก เท่า เล่ม เข็ม เป็นการ เปรียบ เทียบในด้านขนาดของดอกไม้กับ เข็มและร่ม

๑ บูแลจือ เฮาะจูวาจูปู เตีย

คืน เดือนหงายมาแจ่มกระจ่าง

กอแหลมมาลอมือชือ เตาะคือบิง

คน โดนา เฮาะ โดดลิ่ง

บูแกมดือช เบอริจือรียกา เซีย

มิใช่่ง่ายให้ เลิกรักจากกัน

ชือปรีดคำรือชมือนี้งาคามิง

เสมือน เลือด ไหลรินออกจาก เนื้อ

บท เพลงกล่อม เด็กบทนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้ฟังได้ เกิดความสำนึกในอำนาจ ของความรักของหนุ่มสาวว่า เมื่อตกลงปลงใจปลุกต้นรักกันแล้ว แล้วจะให้มา เลิกรักกันนั้น เป็นสิ่งที่ยากยิ่ง เพราะ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ เปรียบ เสมือนกับการที่จะให้ เลือดแยก ออกจก เกล เนื้อยากอย่างไรก็อย่างนั้น มิได้มีความแตกต่างกัน

2. คำอุปลักพจน์ (Metaphor) คือการ เปรียบ เทียบที่ไม่มีคำ เปรียบ เทียบ ปรากฏ ให้เห็น แต่ เป็นการ เปรียบ เทียบที่โยงใยความคิดอย่างหนึ่งไปสู่อีกความคิดหนึ่ง ดัง เช่น บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูต่อไปนี้

๑ หู...หู...หู...

ตีโตตีโตอาเนาะ เนาะตีโต

ตีโต เบอริอู และฉามลัษชือมือเฮาะ

มานิชลัษชูโงะชือบูลัษชือมือแฮ

มานิชตีปุโงะชือชาปาลัษ เกออุมิ

มานิชลัษชูโงะชือมูโละลัษชูแหว

มานิชลัษตีมูโละชาปาลัษตีชาติ

หู...หู...หู...

นอนนอน เกิดลูกนอน

นอนแล้วจะกล่อมคืนแล้วก็ขยับลุก

หวานจริงหวานอ้อยบนโคก

หวานตั้งแต่หยอดจรดถึงโคน

หวานจริงปากหวาน

หวานตั้งแต่ปากจรดถึงใจ

บทเพลงกล่อมเด็กบทนี้นอกจากผู้แต่งจะเล่นคำ คำว่า "หวาน" แล้ว ยังมุ่งการเปรียบเทียบโดยมิได้ใช้คำนิยมนอกเชิงอุปมาอุปไมย ดังเช่น รวากับ ให้ปรากฏ แต่ผู้ฟังสามารถจับความได้โดยอัตโนมัติ กล่าวคือ ผู้แต่งต้องการเปรียบเทียบให้เห็นว่าคนปากหวานนั้นจะพูดจะจาก็หวานไปหมด เหมือนกับต้นอ้อยหวานทั้งต้นอย่างไรก็อย่างนั้น ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบเชิงเสียดสีเล็กน้อย

3. บุคลาธิษฐาน (Personification) เป็นการใชภาพพจน์ที่นำเอาสรรพสิ่งทั้งหลายที่ไม่ใช่คนมาแสดงอาการปฏิกิริยาต่าง ๆ รวากับคน การใช้บุคลาธิษฐานในบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูนั้นมีอยู่บ่อย เท่าที่ผู้วิจัยพบมีอยู่เพียงสองเพลงเท่านั้น ดังนี้

๑ อายงลาโมะลาญ

ฉาโตะชือแบนาชอ

ชาโมะฉิฉาอะบาชู

กือชะบูวะจือมาชอ

จือมาชอแอลอมาฉิง

ชูมูอาปี เมอมากูบูงอ

บูงอชืออนอตาโตะ

กอแมคู้โงะชือมาแอล

ชลาอะจันอมาโตะ

มาโตะชูฉงบาลา

ไกวเปลสูงลอยละลื้อ

หล่นในโคลนตมมรา (นราธิวาส)

ผมยาวสลวยประบำ

ตัดเอามาทำผมปลอม

ผมปลอมทรงงาช้าง

มดแดงไฟดอกตะปูบุปผา

ดอกประคู้ของตา

เบ่งบานเจ็ดราตรีกาล

เชื้อ เชิญคนจีนสู่เรือน

เชิญเข้าสู่ท้ายพาไล

บาลา และแวก็อจี	พาไลผ่ายพอนัน เล็ก
เบอโนปาแลลิมอ	ขอบพื้นระ เบียงยาว เพียงห้า
นีกือช เดวิกก็อจี	วิวาค์ เคว็องค๋น้อย
นีกือชบุแลลิมอ	วิวาค์ใน เคือนห้า
บุแลลิมอบุแล เตาะมือนะ	เคือนห้า เป็น เคือนคี่
บุคิ เมาะแตดาแลคิอบูชง	ผล เเงาะคินออยู่ในกะลา
อา เนาะคิอรูนอกือมานอลียา	ลูกท้าวตัว เปรี้ยวไปไหนมา
มาโซะ เกอชูแควมือชูปูชง	เข้าพงไพรไปต่อบักซา
บุชงปูนาแอกอชูลืออะ	นก เปล้าหางคก
คชือแบ เคอร์ชือ และคิแคแศกาบู	โบายบินติดคาคนไม้
ชียูชุนาแควมือนะ	เปาะลุ่มลือชืออะ
เนาะนามีคิอแวบือชาตุ	จะให้ท่านนอนหลับ เกย

ภาษาบุคลาธิษฐานที่มีอยู่ในบท เพลงกล่อม เด็กบทนี้คือประโยคคำว่า "ชูมอาปี เมอ
อมากู บุงอ" หมายถึง มดคันไฟดอกตะปูดอกไม้ เป็นการนำสิ่งมีชีวิตคือตัวมดคันไฟมาทำ
กิริยาอ การเหมือนมนุษย์ เพราะที่จริงแล้วมดจะมาทำกิริยาดอกตะปูเหมือนมนุษย์ไม่ได้
ดังนั้นก เรดดอกตะปูของมดคันไฟในบทนี้จึงหมายถึง มดคันไฟ เเงาะกลีบดอกไม้ป็นเอง

โปะ โปะ ปา เกอติเตรบาลี	โปะ โปะ ปา นกเขาบาทลี
อาแยผอแมะบาลงมัท	ไก่ทองทองออกมา เดินระบา

บท เพลงกล่อม เด็กบทนี้ เป็นการนำเด็ก เข้าสู่โลกของสัตว์ ให้เด็กรู้จักชื่อของสัตว์
และให้รู้จักสิ่ง เกิดพฤติกรรมของสัตว์ เช่น ไก่ตัวผู้หงอนสี เหลืองทองที่กำลังทำกิริยา
กระโดดโลดเต้น ผู้แต่ง เปรียบ เทียบกิริยาโลดเต้นของไก่ตัวผู้ ที่เห็นนั้นว่า ทำกิริยาเหมือน
กับคนหนุ่มสาวกำลัง เดินระบา ซึ่งคำว่าเดินระบานั้นก็คือคำว่า ผอแมะ (joget) ซึ่ง
หมายถึง การ เดินรำพัน เมืองของชนชาวมลายูในแหลมมลายูแถบนี้ เป็นการเดินรำระบาเท้า
ที่เชื่อว่า ได้รับความอิทธิพลจากชาวโปรตุเกสที่เคยครอบครองดินแดนมะละกามาก่อน จะเห็นว่า

เมื่อผู้แต่งใช้สำนวนโวหารบุคลาธิษฐานในบทเพลงนี้ ทำให้บทเพลงนี้มีสีสันมีชีวิตชีวา และทำให้ผู้ฟังเกิดจินตภาพอันงดงาม นึกถึงเสียงคนขับรเร่เลงประกอบจังหวะการเดินระบำไปด้วย โดยอาศัยคำเพียงไม่กี่คำเท่านั้น

4. **อติพจน์ (Hyperbole)** คือ การพูดเกินความจริงเพื่อเน้นความรู้สึก ซึ่งจะพบโวหารอติพจน์มากในบทกลอนเกี่ยวกับความรัก การเกี้ยวพาราสี ดังที่ปรากฏในบทเพลงกล่อมเด็กบทนี้

๑ คู...คู...คู...

ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะ ตีโต

ตีโต เบอรู้อูและฉามอลัย เบอมักเฮาะ

ลามอลามอ เตาะคูเบะ เกอบือแน

ติงอูบูกือปาดอปาตี

ลามอลามอ เตาะแตเงาะคูแฉ

บชาซอ เนาะลูญาวอลัยตีชาติ

คู...คู...คู...

นอนนอน เกิดลูกนอน

นอนแล้วจะกล่อมตื่นแล้วก็ยับตัว

นานแสนนานมิได้ออกไปทุ่งนา

ต้นหญ้าขึ้นสูงกว่าต้นข้าวแล้ว

นานแสนนานมิได้พบเห็นหน้า

รู้สึก เหมือนกับจะขาดใจตาย

ผู้แต่งต้องการบรรยายความรู้สึกคิดถึงของคนที่มีต่อคนรักว่าคิดถึงมาก เมื่อไม่เห็นหน้ากันนาน ๆ ก็ทรมานเหมือนกับจะขาดใจตาย ซึ่งในความเป็นจริงนั้นคนเราถึงจะคิดถึงกันมากมย เพียงใดก็คงไม่ถึงกับขาดใจตายได้ การใช้อติพจน์ในบทนี้มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้คนรักเห็นใจ เชื่อว่ารักจริงมิใช่หลอกรักเล่น

5. **ปฏิพจน์ (Rhetorical question)** เป็นศิลปะของการใช้คำถามคือเป็นคำถามที่มีได้หวั่งคำตอบ ผู้ถามมีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ บางครั้งคำถามที่ถามนั้นมิได้ตอบให้เช่นกัน อาจจะเป็นคำตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ตัวอย่างเช่น

๑ คู...คู...คู...

ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะตีโต

ตีโต เบอรู้อูและฉามอลัย เบอมักเฮาะ

คู...คู...คู...

นอนนอน เกิดลูกนอน

นอนแล้วจะกล่อมตื่นแล้วก็ยับตัว

เขียปอภาคอปาคี เตาะบุบติง	ใครหนอกล่าวว่าค้นข้าวมิได้ตั้งท้อง
ปาคีชือมอชอจือคงคืบาไม้ย	ข้าวพันธุ์สงยลาปลูกอยู่ในพรุ
เขียปอภาคอชาคี เตาะมุซิง	ใครหนอกล่าวว่่าใจไม่กังวล
มุซิงชือบุแลชือกาลิชคาซง	กังวล เป็น เดือนปีละหน

คำถามในวรรคแรกไม่มีคำตอบให้แต่คำถามในวรรคที่สาม คำตอบอยู่ในวรรคที่สี่

๑. อาปอแมรือชติกาภิลาจ	อะไรเอ้ย แดงแดงที่ชายขอบฟ้า
เจ๊ะคือเรี๊ช เมืมนาวาလာลูทอ	เจ๊ะคือเรี๊ช ชีม้าผ่านมา
อาปอแมรือชติปญาเงกะนิ	อะไรเอ้ยสีแสดแดงที่มวยผมพี่สาว
บุงอซี เซะจือปากอมุดอ	ดอกไม้บายศรีจำปีอ่อนงามเอ๋ย

บทเพลงกล่อมเด็กบทนี้มีลักษณะ เป็นปริศนาคำทาย ตั้งปัญหาเกริ่นนำ แล้วให้คอนช่วยแก้ปัญหาของเด็ก ๆ ให้รู้จักคิด รู้จักสังเกต อย่างคำถามในวรรคแรกถึงไม่มีคำตอบให้ผู้ฟังกอดตอบได้ว่า หมายถึง ดวงอาทิตย์ที่ใกล้จะตกดิน

6. การเลียนเสียงธรรมชาติ (Onomatopoea) คือการใช้คำที่เลียนเสียงสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ เช่น เสียงสัตว์ร้อง เสียงปรากฏการณ์ในธรรมชาติ เช่น เสียงฝนตก เสียงฟ้าร้อง เสียงน้ำไหล เป็นการเลียนเสียงเพื่อให้เกิดความสมจริง ในสิ่งที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน อาจมีโลกทัศน์ต่อธรรมชาติต่างกัน การเลียนเสียงธรรมชาติอาจจะแตกต่างกัน เช่น คนไทยได้ยินเสียงแพะร้องเป็น แะะ แะะ ชาวตะวันตกกลับได้ยินเป็นเสียง บา บา การเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น สัตว์ร้องนั้นมิปรากฏในบทกลอนพื้นบ้านทั่วไป โดยเฉพาะในบทเพลงสำหรับเด็ก การใช้คำเลียนเสียงเท่านั้นเป็นการฝึกประสาทการได้ยิน และสร้างความรู้สึกรู้ได้ อาจจะน่ากลัวหรือสนุกสนาน บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูที่เกิดจากการเลียนเสียงสัตว์ร้อง เช่น เสียงแพะ เสียงไก่ หรือเสียงนกฮูก มีปรากฏดังนี้

๑๑. แะ แะ กาเม็ง

กาเม็งมาแกนากอ

ค็อมงคูวิฐ เม็ง

วะบือล็กอป้ออ

แะ แะ คือพะ

พะกินผลขน

ทบสวางค์รูปทรงบั้น

เก็บไว้ชื้อน้ำไอ เลียง

๑๒. โก๊ะ แกและ โก๊ะ

อาแยบาลงมัท

ไค๊ะวะกาปอไค๊ะ

ไค๊ะฉวามัท

โก๊ะ แกและ โก๊ะ

ไก่อามทงอนทง

ยายทาอะไร เอ้ย

ยายขายทองอยู่ นะซี

๑๓. อูอู บุษงสาตุ

บุษงปุนาฉาแลมาแล

อามอตาเกคือปาแยบุดู

กาเมาะกอลอแซบแผ

อูอู นกฮูก ขับขาน

นก เปล้าทอกราคี

จันกอด ไหบูดู

ไม่รู้นี้กว่า เป็นแม่หม้าย เอ้ย

การเลียนเสียงสัตว์ร้องของคนไทยและคนมลายูโดยทั่วไปแล้วมิได้แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะในกลุ่มคนไทยเชื้อสายมลายูด้วยกันแล้ว การเลียนเสียงสัตว์ร้องจะเหมือนกับคนไทยทั่วไป เพราะเป็นกลุ่มคนที่ถือว่าเจริญเติบโตในสังคมสองวัฒนธรรม คือไทยและมลายู

7. นัยประหวัด (Associations) คือสิ่งที่ใจเราประหวัดถึงเมื่อได้ยินคำ ๆ นี้ ความนึกคิดของคนไม่มีขอบเขต นัยประหวัดของคำจึงไม่มีที่สิ้นสุด และในแต่ละภาษาจะมีการใช้นัยประหวัดของคำแตกต่างกัน กว๊ามักจะนิยมนำคำที่มีนัยประหวัดมากเพราะทำให้เกิดอารมณ์ที่แตกต่างกัน อาจจะเศร้า ตื่นเต้นเร้าใจ หรือเจียนเหงา อ้างว้าง

คำในภาษามลายูที่ก่อให้เกิดนัยประหวัดทั้งคำที่เกี่ยวกับพืช ผัก ผลไม้ สัตว์ สิ่งของ และธรรมชาติ คำเหล่านี้จะมีนัยประหวัดเชื่อมโยงกับสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือบุคคล โดยที่นัยประหวัดนั้นอาจเกิดขึ้นจากเสียงที่ฟังกัน หรือเกิดจากการเทียบเคียงรูป ลักษณะ และแรงของสิ่งหนึ่ง กับสภาพจิต อารมณ์ สถานการณ์ของบุคคลคนหนึ่ง สำหรับนัยประหวัดที่

พบมากในกลอน เพลงกล่อม เด็กจะเป็นนัยประหวัดที่เกิดจากเสียงพ้อง ประกอบด้วยคำว่า

- selasih (ซ็อลาซิช = ดันแมงลัก) ให้นัยประหวัดของคำว่า kasih (กาซิช = รัก) หรือ kekasih (เกอกาซิช = คู่รัก, คนรัก)
- layang-layang (ลาหยัง ลายัง-นกนางแอ่น) ให้นัยประหวัดของคำว่า sayang (ซาหยัง = รัก ห่วงใย)
- jauh (ปาโจะฮ์ = ดันมะม่วง) ให้นัยประหวัดของคำว่า jauh (ฉาวโจะ = ห่างไกล)
- peti (เปือตี = หีบ) ให้นัยประหวัดของคำว่า mati (มาตี = ตาย)

ดังตัวอย่าง เจบท เพลงกล่อม เด็กบทต่อไปนี้

๗	ปั้งอิมมีชคีนอ เวาะบลายา มาเซาะซ็อนนิคิอาคัยปือตี ชูแตอิมมีชบุ เล็ชคีนายา ชูแตบูตีคีนอ เวาะมาตี	กล้วยไข่ เสีบียงแล่น เรือ สุกหนึ่งผลวางอยู่บนหีบ หีบสินทองคำจ่ายคืนกันได้ หีบนี้คุณพ่อกาตาคิดตัวตาย
๘	ปูโจะปูตะลาบู ปูโจะปาโจะกิมบัง คูโจะคือนะมาลู คูโจะฉาโจะบิมบัง	ยอดจิกใบ เทียว ยอดมะม่วงผลิบาน อยู่ใกล้ เอียงอาย อยู่ไกลดวิลหาเลย
๙	เนาะฆูไมฆูไมสัชนากอ ฉาแงเนาะตีปอชิตแฉปาโจะ เนาะตีโคตีโคลัษมาตอ ฉาแงเนาะอั้งอะอัยฮยังฉาโจะ	หากจะร่วงก็ร่วง เกิดผลขนุน เอ๋ย แต่อย่าร่วงฟาด เอากิ่งต้นมะม่วง หากจะนอนก็นอน เกิดดวงตา อย่าไปคิดถึงบิดาที่อยู่ไกล

๑	ลาหัง - ลาหัง หรือบังมล ยัง	เหล่านกน เจนอันนินถลา ร้อนลม
	ลามังต ตั้งค เวีลัซช เวีลช	นกน เจนอันนินมา จากท้องทุ่ง
	ดาเวีลัซช นลดาตั้งชูลชาเง็ง	คว เมรักนันทน เ้ามาจกนแห่งทบไค
	ดาเวีลัซชมาตอชูลนกลีห เตี	จกนทวงต เลงมาสู่ดวงใจ

8. สัญลักษณ์ (Symbol) คือ คำที่ใช้แทนสรรพสิ่งต่าง ๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม อันมีค วามหมาย นอกเหนือจกน ความหมายตามตัวอักษร หรือสัท ะ หรือสัณ ะ ใด ๆ คือ สิ่งหนึ่งที่มีหมายอิงอีกสิ่งหนึ่ง การใช้สัญลักษณ์ในงานวรรณกรรมบทกลอนไม่ว่าของชาวใดก็ตาม ก็นิยมใช้สัญลักษณ์บางอย่างที่เป็นสากล เช่น ดอกไม้ มักเป็นสัญลักษณ์ของสตรีที่มีความงาม แฝงกุ หรือผู้ มักเป็นสัญลักษณ์ของบุรุษ ทองคำ เพชร พลอย จะเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่มีค่า ภาษาสัญลักษณ์ของวรรณกรรมภาษาไทยมิได้แตกต่างจากชาติอื่น ๆ มากนัก พิจารณาได้จากบทเพลงกล่อม เด็กไทยมาอยู่ต่อไปนี้

๑	หุ...หุ...หุ...	หุ...หุ...หุ...
	ตีโต ตีโต อาเนาะเนาะตีโต	นอนนอน เกิดลูกนอน
	ตีโต เบอริ้วและพาเหลลัชเบอมือเฮาะ	นอนแล้วจะกล่อม ตื่นแล้วก็ขยับลุกขึ้น
	บุตงตีเนาะอามาโละ	นก เวียนนางอ่อน
	ชานชืออเลาะบาตู	สร้างรังไว้ตามแอ่งหิน
	เตาะบูเลีช เกอฮือมิสลาโละ	ทองคำทะเล เมื่อมิได้
	ปูเลดาะชะปูเลอ เก	ฉันก็กลับขึ้นบนกะชี

สัญลักษณ์ที่กวีใช้ในบทเพลงกล่อมเด็กบทนี้คือคำว่า "ลือมิช ลวโละ" (emac laut) หมายถึง ทองคำทะเล โดยทั่วไปทองคำเป็นโลหะประเภทหนึ่ง เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งมีค่าหรือขุนทรัพย์ ทองคำทะเลในที่นี้ คือ ขุนทรัพย์ของท้องทะเลอันมีค่ามหาศาล ซึ่งหมายถึงสัตว์ทะเล เช่น กุ้ง ปู ปลา ปลาหมึก ที่เป็นอาหารของมนุษย์และอาศัยอยู่ในท้องทะเล ทั้งเป็นแหล่งอาหารที่ใหญ่ที่สุดของมนุษย์ กวีได้ถักเยทอความงามนิลหวังแต่ก็ไม่สิ้นหวัง หรือกลัวแพ้ใจ เมื่อมีอาจจับปลาได้ก็กลับขยับกันไป ค่อยออกมาหาเก็บใหม่ จากหว่าสัญลักษณ์เช่นกัน

ทำให้ผู้ฟังสามารถเดาได้ว่า คำสรรพนาม "อาถู" ในที่นี้ต้องหมายถึง ชาวประมงที่หาเสียง
ชีพด้วยการจับปลา ปลาจึงเปรียบเสมือนทองคำที่สามารถแลกเป็นเงินตราในการดำรงชีพ
ต่อไป ทองคำจึงเป็นการใช้สัญลักษณ์ที่มีความเป็นสากล และมีความหมายสัมพันธ์วิถีชีวิตของ
ตัวละครในบทกลอน และเหมาะสมกับสวด ในบทกลอนเป็นอย่างยิ่ง

๑. ดาวยาวลัส ตีตติลมือแลดีไม	ทั้งท่น เด็กวงม เต็กมุดไผล
อาเนาะบอยอ เฮอร์ชียงปูเต็ช	ลูกจร เน้แยก เป็หาวาวาวา
เจะชิตีบงตืโ	เจะชิตีตื้นนอน
บูกอปลาย เบอ์มาเฒือชปูเต็ช	กางร่มทรงช้างเผือก
มาเฒือชปูเต็ช เบอ์มาดิงชมี่แล	ช้างเผือกเมื่เก่าเงา
ดาเงมาเป็ชชียูเจ๊ะปีแน	ยอดใบหมากอย่าเพิ่งตาย
ปูเจ๊ะปีแนดาเงคัลลา	ยอดใบหมากอย่าเพิ่งเหี่ยวเฉา
กาญลายุ เบอ์บูว้อชญูเกาะ	ไม้ต้นเงามันยังออกผลให้
กาลู เบอ์รูตุนเฒาเงคัลลา	หากหมันหมายแล้วอย่าเหนียมลา
กาลูมาลู เบอ์รูก้อชญูเกาะ	ถึงเหนียมลาแล้วก็ต้องไวว่าท่อยุติ

สัญลักษณ์ที่น่าสนใจในบทนี้คือ คำว่า "มาเฒือชปูเต็ชมาดิงชมี่แล" หมายถึง
ช้างเผือกเก่าเงา ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของช้างคู่บุญผู้มีบุญญาธิการกับพระมหากษัตริย์ หรือเจ้าฟ้า
เจ้าชายเอาไว้ทรงเท่านั้น สามัญชนไม่มีสิทธิ์เป็นเจ้าของ ดังนั้นข้อความที่ว่า เจะชิตีตื้นนอน
กางร่มทรงช้างเผือก จึงแสดงสถานภาพของผู้ซึ่งอ้างได้ชื่อว่า เจะชิตีตื้นนอน เป็นราชบัณฑิตย เนารี
ข้อความที่ต้องการสื่อที่แท้จริงของบทเพลงนี้ อยู่ในสองวรรคสุดท้ายคือสอนให้หนุ่มสาวยอมรับ
ความไม่เป็นจริงในสิ่งที่ เป็นธรรมดาของคน คือ ต้องมีครอนครีว มีคู่ครอง ซึ่งไม่ใช่เรื่องน่า
อับอาย และไม่จำเป็นต้องอาย

๒. บุหงตียงนาตุ	นกเอี้ยงนกขุนทอง
มาแกบงจอลแล	นกขุนทองกินดอกหญ้าคา
เตะอะลลลลลลลลลลลล	ตัวฉันนี้หนาไม่มีวาสนา
ลาอีฮตึงาญแ	พลึงทิ้งไปไม่เหลียวแล

ดอกไม้ทุกชนิดใช้ว่าจะ เป็นสัญลักษณ์ของสตรีเสมอไป ดอกไม้บางชนิดที่มีกลิ่นหอม รูปงามหลายกลีบและมีราคาแพง เช่น ดอกกุหลาบ มัก เป็นสัญลักษณ์ของสตรีงามที่เป็นที่หมายเฝงของชายหนุ่มมากมาย ยิ่งเป็นดอกกุหลาบที่มีหนาม ยิ่ง เป็นสัญลักษณ์ของสตรีที่งาม ทั้งรูปโฉม กิริยามารยาท ฐานะสูงส่งในตัว ยกทั้งชายใดจะมาเชยชมเล่น หรือเก็บเอาไปใช้ได้ ๗ หรือหากเป็นดอกมะลิ ก็จะเป็นสัญลักษณ์ของสตรีที่สะอาดบริสุทธิ์ทั้งกายและใจ เป็นหญิงเรียบร้อย โกรธ ๗ พบเห็นก็ชื่นชม ทั้งดอกกุหลาบและดอกมะลิต่าง ๗ ก็มีประโยชน์ กุหลาบใช้ให้เป็นไม้ประดับตกแต่ง มะลิใช้ร้อยมาลัย เป็นไม้ดอกที่คนเราจะต้องเพาะปลูกบำรุง ดูแล เติบโตพอร่มต้น ซึ่งแตกต่างจากดอกหญ้าทั่ว ๆ ไปที่ดูแล้วไม่มีค่า มีอยู่ดาษดื่น และ ไม่มีใครเพาะปลูก และมักจะจัดเป็นวัชพืชอีก ดังนั้นในบทเพลงกล่อมเด็กบทนี้ บงกชฉลวย (ดอกหญ้า) ถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ของความไร้ค่า ไม่มีคนสนใจ ซึ่งไปพ้องกับข้อความใน วารสารที่สามและสี่ ที่เกิดมาไม่มีบุญวาสนาใด ๆ เลย แม้กระทั่งผู้เป็นพ่อยังไม่สนใจ ดังเช่น ดอกหญ้าที่ไม่ได้รับยก รวบรวม ลับใจกับฉันนั้น

9. **จินตภาพ (Imagery)** คือภาพที่สร้างขึ้นมาจากคำ โดยอาศัยจินตนาการ (Imagination) ความกว้างไกลของแต่ละคน กวี เมื่อ ได้ เห็นภาพที่ตนประทับใจจึงถ่ายทอดความรู้สึกเหล่านั้นออกมาเป็นคำกลอน ผู้ที่ได้ยินคำกลอนเหล่านั้น ก็จะนึกจินตนาการตามคำต่าง ๆ ที่ตนได้ยิน ถือเป็นภาพในใจของแต่ละคน แหล่งที่มาของจินตภาพ ที่เป็นแรงบันดาลใจของผู้แต่งให้เกิดจินตนาการ คือธรรมชาติ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในธรรมชาติศิลปเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นธรรมชาติ ทั้งของมนุษย์และสัตว์ ตลอดจนลักษณะของพืชพรรณบางอย่างที่แปลกตา จินตภาพที่กวีบรรยายได้ไว้ด้วยคำต่าง ๆ ย่อมมีผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟังหรือผู้อ่านด้วยเช่นกัน ดังบทเพลงกล่อมเด็กบทนี้

๑๑ หุ...หุ...หุ...

ตีโต ตีโต อเนาะ เนาะตีโต

ตีโต เบอร์ดู้และนายกลีฬ เบอมีล เซาะ

ปีชเมา โคะดาใจรี

คานมมานกตุลล

ส่าเสลดมา โคะลัมพง

อลเมาะลีส เบอร์ดู้แน

หุ...หุ...หุ...

นอนนอน เกิดลูกนอน

นอนแล้วจะกล่อมตื่นแล้ว ก็ยังงุกขึ้น

มีด เล่มสากา เวียวแหลม

แหลมคมแทง เข้ากระดูก

ข้าทะ เลาะทะ เต็มกระตอก

คลื่นซัดซาดกระแทกฝั่งไปมา

บท เพลงกล่อม เด็กบทนี้สะท้อนให้เห็นจินตภาพที่น่ากลัวและไม่น่ากลัว คือมีคยันยาว แหลมคม (ปิซา) และ น้ำทะเลและคลื่นกระทบฝั่ง (ลาโอะ และ ออเมาะ) ผู้แต่งมิได้มี จุดประสงค์ที่จะสื่อความใด ๆ ที่สำคัญ นอกเสียจากพรรณนาภาพของมิดที่แหลมคมสามารถ แหกทะลุเข้ากระดูก ซึ่งให้ความรู้สึกเสียใจ น่ากลัว จินตภาพที่เกิดขึ้นกับผู้ฟังนั้นแล้วแต่ว่า จะนึก ภาพภาพเป็นอย่างไร อาจจะเป็นภาพคนถูกแทงด้วยมีดตั้งกล่าว หรืออาจจะไม่ใช่ แล้วเปลี่ยนมาเป็นภาพของท้องทะเล มีคลื่นกระทบฝั่งลูกแล้วลูกเล่า เป็นภาพของธรรมชาติ ที่อาจจะมองดูน่ากลัวหรือไม่น่ากลัวก็ได้ ขึ้นอยู่กับความรู้สึกและจินตนาการของแต่ละคน แต่ ที่สำคัญภาพ เหล่านั้น เมื่อ ได้ยิน ได้ฟัง จะรู้สึก เหมือนกับว่าภาพ เหล่านั้นมีอยู่ตรงหน้า เช่นเดียวกับ บท เพลงกล่อม เด็กบทนี้

๑ ปูโอะปูตะลาเย	ยอดจักใบ เหมว
ปูโอะปาวโอะซังมั้ง	ยอดมะม่วงผลิบาน
คู่โอะค็อกะมาลู	อยู่ใกล้เคียงอาเย
คู่โอะฉาโอะซังมั้ง	อยู่ใกล้วิลหาเอเย

เราจะ เห็นที่สัมพันธ์กันกับ เนื้อความที่สื่อสารกับ ขณะเดียวกันจะมีภาพที่ตรงกันข้าม กล่าวคือในวรรคแรกจะ ได้ภาพของยอดต้นจักที่เหี่ยวเฉาไม่มีชีวิตชีวา ให้ความรู้สึกห่อเหี่ยว หมอแล้ง หมอความหวัง ตรงกันข้ามกับคำในวรรคที่สองที่เป็นภาพของยอดใบมะม่วงที่แรก ผลิบาน ชูใบ ให้ความรู้สึกสดใส มีชีวิตชีวา มีความหวัง ภาพธรรมชาติสองภาพนี้จะไป สัมพันธ์กับ เนื้อความสองวรรคหลัง คือ ภาพของหญิงสาวแรกวันที่เริ่มมีความรัก มีความหวัง ความรัก เติงจะผลิบานอยู่ในหัวใจ ยามใดที่ได้อยู่ใกล้คนที่รักจะมีความรู้สึก เอียงอายตาม ประส เติงและมีความสุข เหมือนดังยอดใบมะม่วงแรกผลิ ให้ความสุข ความหวังแก่ผู้ที่เป็น เจ้าของ และ เมื่อใดที่คนรักอยู่ห่างไกลกัน ก็จะไม่มีความสุข ใจคอยแต่นึกถึง หากไม่มาพบ กันนาน ๆ เข้า คนที่รอคอยก็จะท้อแท้ เหน็ดเหนื่อย เหมือนกับยอดใบจักที่เหี่ยวเฉา นั้นเอง

ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการถ่ายทอดบท เพลง ลักษณะรูปแบบของการประพันธ์ และก เราใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู ล้วนแสดงให้เห็นถึงความ เป็น กลุ่มชนชาติพันธุ์มลายู (Malay Ethnic Group) ที่สืบสายเลือดมาจากบรรพบุรุษมลายู

โดยมีภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นสัญลักษณ์ของชาติพันธุ์ ซึ่งแตกต่างไปจากคนไทยเชื้อสายไทย โดยสิ้นเชิง เป็นการใช้ภาษาคนละตระกูลกันและรูปแบบของวรรณกรรมไม่ได้มีอิทธิพลต่อกัน แต่ไม่มีส่วนเหมือนกับหรือรับอิทธิพลมาจากกลุ่มประเทศมลายู เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ซึ่ง เป็นอยู่อารยธรรมมลายูที่สำคัญในอดีตและปัจจุบัน

บทที่ 4

วิเคราะห์ เนื้อหาของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

ประเภทของ เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู

เพลงกล่อม เด็กที่ขับร้องกันในกลุ่มคนไทยเชื้อสายมลายูที่ได้รวบรวม เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ในครั้งนี้มีอยู่สามประเภทที่สำคัญคือ บทเพลงประเภท เพลงกล่อม บทเพลงประเภท เส้าเรื่อง และบทเพลงประเภท ขั้วจุดประสงค์และ เนื้อหาที่แตกต่างกันดังนี้

1. เพลงกล่อม (Lulling songs) เป็นบทเพลงที่แม่ส่วนใหญ่จะเลือกนำมา ร้องเพื่อขับกล่อมให้ลูกนอนหลับอย่างรวดเร็ว แม่มักจะอยู่ในอารมณ์ที่สงบ และลูกก็พร้อมที่จะ นอนหลับ เพราะ เป็นเวลานอนหลับของคน แม่ไม่จำเป็นต้องบังคับขู่เข็ญให้ลูกหลับ เมื่อแม่เริ่มร้อง เพลงขับกล่อมนิยกลองลูกก็เริ่มปรือและหลับภายในเวลารวดเร็ว เพลงกล่อมประเภทนี้จะมี เนื้อหาเกี่ยวกับความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก เพลงกล่อมเกี่ยวกับการชมเชย การให้สินบน รางวัล เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติพืชพันธุ์ สิ่งสราสร้าง และเพลงกล่อมเชิญชวนให้นอน ดังนี้

1.1 เพลงกล่อมเกี่ยวกับความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก เนื้อหาของบทเพลง ส่วนใหญ่จะเป็นการพรรณนาถึงความรู้สึกของพ่อแม่ที่มีต่อลูก การเลี้ยงดูที่เต็มไปด้วยความ เอาใจใส่ การระวังภัย และการฝากความหวังให้ลูกได้รู้สึกถึงความเหนื่อยยากของพ่อแม่ที่ ได้เลี้ยงดูลูกจนเติบโตได้ดี เพื่อจะได้เป็นที่พึ่งของพ่อแม่ยามชราด้วยภาษาที่ง่าย ๆ ตรงไป ตรงมา ครึ่งใจผู้ฟัง เพราะ เบื้องหลังภาษาเหล่านั้นคือความหมายของความรักและความยาก ลำบากของพ่อแม่ในการให้กำเนิดและการให้การเลี้ยงดู ตัวอย่างเช่น บทเพลงต่อไปนี้

๑ วาฮัยอา เนาะอา เนาะอัมมัสบือรายี

คือจันอีนูมฉางันลัสกามู เบอร์จือรีย

บือรา เนาะกันมุฮัน เคาละลัสคือตุ

ลือ เคาละดีดานลุตูแล เคาละ เล็ชชือวักตุ

สุด เอ้ยสุดสวาสดีของแม่

อย่าได้พรากจากแม่ไป

ให้ลูก เกิดนั้นแม่ต้องการแน่

วางลูกไว้ในถาดไม่ได้เลยสักเวลา

<p> ๖๖. เปาะมูลีสมีเณอา เอฆูลอฆอนาคู
คีบือฮือชะมาคิฆอชูช
อั้นคารออา เนาะลือปัสปะปูละฮ์ฆอฮาฮ
ปูชะฆอมุงปูชะอากันลูละฮ์ฮือคิรี
ปอดงมาโมะ เนอร์บูวะกันคูรี
ฮาณิดันลือบียา เงกือมารี </p>	<p> พ่อของลูกแช่น้ำตาลก้อนไว้ให้
ลูกได้ดื่มแทนน้ำนมแม่
กว่าที่ลูกจะพ้นวัยสี่สิบวัน
สะคือลูกจะหลุดไปเอง
มีงานบุญโกนผมไฟจัดให้ลูก
ช้างดีและลือบียา เข็ดมาพร้อมเพรียงกัน </p>
<p> ๖๗. อา เนาะกุฮีนีบูวือชฆอฮาติ
เปอร์ฮิมปุนันกา เข็ดคัลลัมฆอฮาติ
ลือกัลลัมบือฮาอา เนาะกุฮีนี
กือมานอ เปอร์มีอากุตุรคมี </p>	<p> ลูกแม่นี้ เป็นยอดขวัญดวงใจ
เป็นศูนย์รวมความรักที่มีอยู่ในใจ
ลูกแม่จงเติบโตเร็ววัย
ไปแห่งไหนไหนแม่ก็ติดตามไป </p>
<p> ๖๘. กือนังลัสฮู เล็ฮมูอาแวคันดาแย
ปาคาฮือบูนาปะมูอาคาลัสชาแย
ซา เกะฆอบาแคซาจะ เบอติแย
ฮางะฮือราคอมาแลคันชีแย
อีบู เบอติแยติ เคาะลัส เบอฮีนติ
คีโคฆอปูลาฮือราชอฆอมาติ
อั้นคารออา เนาะฆอลือบัสฮิมปัดบูโละฮ์ฮาฮ
วัคตูฮือบูมูอาคอฆอฮาติฮือริย
อา เอลัฮมาคอฆาโคะฮ์ เบอฮือริย </p>	<p> นึกถึงกันไว้ลูกชายหญิง
สำหรับพ่อแม่แล้วต้องมีรักให้
เจ็บปวด เนื้อตัวร้อนกายอยู่ไฟ
ร้อนทั่วกายทั้งคืนและวัน
แม่อยู่ไฟมิได้ว่างเว้น
ยามนอนก็หลับ เป็นคายน
กว่าที่ลูกจะพ้นวัยสี่สิบวัน
คือวัน เวลาที่แม่นอนอยู่บนแคร่
น้ำคาไหล เป็นสาย </p>

1.2 เพลงกล่อมเด็ก เกี่ยวกับการชมเชย เป็นบทเพลงที่พ่อแม่หรือผู้ที่ดูแลเด็ก
 เลือกนำมาร้องขับกล่อมโดยมิได้มีจุดประสงค์ให้ลูกนอนหรือ เด็กนอนหลับอย่างรวดเร็ว แต่
 มักจะร้องเล่นกับเด็กควบคู่กับการกล่อมให้เด็กหลับถ้าเด็กอยากจะหลับ ท่านองค์การขับร้อง
 ผ่อนขวางจะสนุกสนาน ในขณะที่ขับร้องผู้ร้องมักจะแสดงสีหน้าท่าทางเล่นหัว หยอก เข้ากับ เด็ก
 เด็กก็จะยิ้ม ส่งเสียงแสดงความพอใจ เมื่อได้ฟังหลาย ๆ เทียบก็อาจจะเบื่อแล้วหลับไป

เนื้อหาของเพลงจะเปรียบเด็กกับแมวที่น่ารัก แต่เด็กซึ่งอาจจะ เป็นลูก น้อง หรือ หลาน
ย่อมเป็นที่รัก และน่ารักกว่าสิ่งอื่นใด หรือชมเชยความงามของผิวพรรณที่ขาวนวลสวย เหมือน
ผิวลูกฟักสุก ดังนี้

๑๑ ชาตุ คูวอ คิมอ ภูจิงบือลาริ
มานอ เนาะชามา ชิกูจิงบือลั้ง
ชู้ตือสัลลัมออาภู เมินชาริ
มานอ เนาะชามาชืออา เตะกูชายัง

หนึ่ง สอง สาม แมวเหมียวมันวิ่งหนี
ไหนเลยจะเทียบได้กับเจ้าแมวลาย
นานแสนนานที่ฉันเฝ้ามองหา
ไหนเลยจะเทียบกันน้องของฉันได้

๑๒ ชาตุ คูวอ คิมอ ภูจิงบือลาริ
มานอ เนาะชามอชิกูจิงบือลั้ง
ชาตุคูวอ คิมอคาบัต เมินชาริ
มานอ เนาะชามออา เนาะกุลัชชายัง

หนึ่ง สอง สาม แมวเหมียวมันวิ่งหนี
ไหนเลยจะเทียบได้กับเจ้าแมวลาย
หนึ่ง สอง สาม นั้นหามาได้
ไหนเลยจะเทียบกันลูกรักของฉันได้

๑๓ อายงลาโมะลาตู
ฉาโตะฮ์ลัวชาเสาะ
อาเตะปูเตียกตือบู
ชือมูปอกูโนมาเสาะ

ไกวเปลลอยสูงละล้า
หล่นออกไปนอกรั้ว
น้องน้อยผิวขาวนวลสวย
เหมือนผิวลูกฟักสุก

1.3 เพลงกล่อมเด็กเกี่ยวกับการให้สินบนรางวัล เป็นบทเพลงกล่อมเด็กที่พบ
อยู่เพียงสองเพลงเท่านั้น โดยใช้ดอกไม้เป็นรางวัล ซึ่งเป็นบทเพลงที่แสดงถึงความเข้าใจใน
หลักจิตวิทยาของ เด็กที่ชอบการให้รางวัล เป็นสิ่งตอบแทน เมื่อประพฤติตัวดีตามที่ผู้ใหญ่ต้องการ
ดังนี้

๑ ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะตีโต

เนาะอุบือชูงอกือแมตัง

ตียอกือจูบือชาผาง

ตียอกือแมบือชาปายง

นอนนอน เกิดลูกนอน

จะให้รางวัลดอกไม้ผิง

เมื่อมันหุบจะ เล็กเท่าเข็ม

เมื่อมันบานใหญ่เท่าร่มกางเอย

๑ ตีโต ตีโต อาเคะตีโต

อาบังเนาะอุบือชชู

ชชูลือ เมาะมานิส

ตีโต ตีโต อาเคะตีโต

นอนนอน เกิดน้องนอน

พี่จะจ้างด้วยนม

นมหวานมัน

นอนนอน เกิดน้องนอน

1.4 เพลงกล่อมเด็กเกี่ยวกับธรรมชาติ เพลงกล่อมเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

ธรรมชาติ ต้นไม้ ภูเขา แม่น้ำ ห้างฟ้า หรือมีน้อยมาก ส่วนใหญ่ตามธรรมชาติ เน้นการประพันธ์กลอนป็นคู่ของมลายูจะใช้เป็นบทนำในการประพันธ์ จะปรากฏในวรรคที่หนึ่งและสอง ซึ่งเป็นบทพรรณานำสู่เนื้อหาหลักของบทกลอน อย่างไรก็ตาม เพลงกล่อมเด็กที่กล่าวถึงลักษณะทางธรรมชาติและสัตว์ก็มีอยู่บ้างพบอยู่เพียงสี่เพลง ดังนี้

๑ คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู

คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู

ปิชามาโละคาไย

คาแฉมาแกตุแล

อาเอลาโละลามง

ออ เมาะลัส เบออุแล

มีดเหลาแหลมเรียว

คมกริบแทงถึงกระดูก

น้ำทะเลกระดอนสูง

คลื่นทะเลซัดสาดไปมา

๑ โปะะ โปะะ ปา

เกอติเตบาลี

อาแยผอแมะบาลงมัย

แปะ เปาะ แปะ

นกเขาบาลี

ไก่ทองทองออกเดินระบำ

๑ โนโนอีน่า

อีนาบาควอลลี

แฮปะตุงอีน่า

บือคารือฮอญากัก

เปล เอีย เปลคั่น เทียน

คั่น เทียนก้านบอระ เพ็ด

สะคุดคอดั่น เทียน

หัวแม่ เท้า เลือดไหล

๑ เอ็ง เอ็ง ปีนล่อแจ

กาเปะ กษบุรีแจบีแซ

กิงะ อิงะ ออแมคิมาแล

มาฉือฮาคาตุ เนาะฉือมื่อแม

เอ็ง เอ็ง ผลหมากกระต๊ิง

ทับสับยักล้วย

ระวังไว้ใครที่อยู่ถนบน

ช้างเจ้านายจะข้ามฟาก

จะ เห็น ว่าบท เพลงกล่อมเด็ก เกี่ยวกับธรรมชาตินี้เป็นสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติ มีส่วนเกี่ยวข้องกับกับวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม และอาจไม่ได้ เกี่ยวข้องกับตัวเด็กโดยตรง และ เนื้อหาไม่ เกี่ยวกับการกล่อมนอนแต่อย่างใด แต่อาศัยเสียงท่วงนองการขับร้อง เป็น เพลงนำมาขับกล่อม เด็ก เพื่อความบันเทิงและสร้างบรรยากาศ เชิญชวนให้นอนแทน เนื้อความ

เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูประเภท เพลงกล่อมที่ประกอบด้วย เนื้อหา เกี่ยวกับความรักของพ่อแม่ เนื้อหาเกี่ยวกับการชมเชยความงามของเด็ก การให้สินบนรางวัล และที่เกี่ยวกับธรรมชาติทั้งหมดข้างต้น เป็นบท เพลงที่มีบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้เด็กนอนหลับ สร้างความบันเทิงให้เด็ก และทำหน้าที่เป็นสื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกอันหลากหลายของผู้ร้อง เช่นแม่ส่งไปยังผู้ฟังคือลูก เช่น ความรู้สึกรักและห่วงใย ความรู้สึกสนุกสนานรื่นเริง และความรู้สึกสบายใจยามชมความงามของธรรมชาติ

2. เพลงเล่าเรื่อง (Narrative songs) เพลงกล่อมเด็กประเภทเล่าเรื่องส่วนใหญ่แล้วจะมี เนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม เช่น ศาสนบัญญัติ และบุคคลสำคัญ ๆ ในประวัติศาสตร์ศาสนาอิสลาม และเล่าเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลในครอบครัว

2.1 เพลงเล่าเรื่องเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม เพลงที่พบจะมีสองลักษณะคือ

2.1.1 จะเกี่ยวกับศาสนบัญญัติที่เกี่ยวกับหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติ

ตลอดจนความเชื่อ เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

2.1.2 จะเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ ๆ ในประวัติศาสตร์ศาสนาอิสลาม

เช่น ท่านนบีมุฮัมมัด และบุคคลสำคัญ ๆ ในครอบครัวของท่าน

เพลงเกี่ยวกับศาสนบัญญัติอิสลาม ที่เกี่ยวข้องกับหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติในอิสลาม เป็นสิ่งที่มุสลิมทุกคนจะต้องจดจำและมีศรัทธาปฏิบัติ

หลักศรัทธา (รูกนอิหมาน) ที่จำเป็นที่มุสลิมที่มีสติปัญญาทุกคนจะต้องมีคัม

- 1) ต้องศรัทธาแน่วแน่ว่า อัลลอฮ์ เป็นพระเจ้าองค์เดียว
- 2) ต้องยึดมั่นศรัทธา ต่อบรรดามลาอิกัตของพระองค์
- 3) ต้องยึดมั่นศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์
- 4) ต้องยึดมั่นศรัทธา ต่อบรรดารอซูล (ศาสนทูต) ของพระองค์
- 5) ต้องยึดมั่นศรัทธา ต่อวันอาคีเราะห์ (วันสุดท้ายของโลกมนุษย์นั้นมิจริง)
- 6) ต้องยึดมั่นศรัทธา ต่อการกำหนดความดีความชั่วนั้นมาจากพระองค์ทั้งสิ้น
(หมายความว่าต้องใช้สติปัญญาของตนเองที่อัลลอฮ์ได้ให้ไว้แล้ว แยกว่า
อะไรดี อะไรไม่ดีเสียก่อน)

หลักปฏิบัติ (รูกนอิสลาม) ที่จำเป็นต่อมุสลิมทุกคนต้องปฏิบัติคือ

- 1) ต้องปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าองค์ใดที่ถูกสวามนตร์รำลึกโดยเที่ยงแท้
นอกจากอัลลอฮ์ และขอปฏิญาณว่า แท้จริงนบีมุฮัมมัด เป็นร่อซูลของอัลลอฮ์ (เป็นศาสนทูต
ของอัลลอฮ์ที่นำบัญญัติของอัลลอฮ์มาเผยแพร่)
- 2) ต้องดำรงละหมาดทุก ๆ วัน วันหนึ่งกับคืนหนึ่ง มี 24 ชั่วโมง มีอยู่
5 เวลา สำหรับชายหญิงที่บรรลุนิติภาวะแล้วตามศาสนบัญญัติของอิสลาม คือ สำหรับชายที่
อายุ 15 ปี หรือผืนร่วมประเวณีกับหญิงแล้ว และหญิงเมื่อมีประจำเดือน
- 3) ต้องบริจาคซากาตเมื่อมีทรัพย์สินถึงจำนวน และครบรอบปี โดยออก
ซากาต 2.5% ของจำนวนเงินหรือสินค้า โดยคิดจากต้นทุนที่ส่งมา แล้วตีราคาเป็นเงิน
ร้อยละ 2.50 บาท ของเงินที่คิดออกมา ส่วนการปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์บางชนิดก็ต้องจ่าย

ชาวก้าวตามทีศาสนามากำหนดไว้ เช่นเดียวกัน

4) ต้องถือศีลอด ทุก ๗ วัน ตลอดเดือนรอมฎอน ปีละ 1 เดือน

5) ต้องไปทำ ฮัจยี ๗ ในคัลลอฮ์อัลซารอม นคร เมกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อย่างน้อย 1 ครั้ง ในขณะที่มีชีวิตอยู่ ถ้าหากมีกำลังทรัพย์และมีพลานามัยที่สมบูรณ์ ไม่เด็กหรือคนชรา

เพลงกล่อมเด็กประเภทนี้ที่พบมีอยู่ 3 เพลง ดังนี้

๑) พี่เกรอิตุลฮ์ เปอลีคอบามิฮาดิ

ยังมูตาบักก็ตออิงจะอากันมาติ

อิงจะอิงจะฮือรือคอปี่เกรฮือซาริซาริ

คาลัมกูไบร์ก็ตอคูไค๊ะฮือโอรังคิริ

คิกอกฮือโคปก็ตอคาปะฮือรือคอดือฮือฮือ

ฮือคูลาเครตังมาโฆะก็คาลัมคานือฮือ

เชอฮือและฮือโกะอากันนัปซุคืองันฮือฮือ

คาริมาซอตูโบะฮือมูคอซัมบัยคูลอ

คาริฮือตังนัคปูละอากันปามี

ลามอลามอลิงงอซัมบัยคางัลมิมี

รุมือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

ฮือคูลาเครตังงานูมออากันคียอ

วาชัยฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

ฮือโงะฮือโงะฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

คิมากียันฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

บูวัคิลฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

คืองันฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

กามูคาบัตอากันฮือฮือฮือ

ลามอลามอลคูลาเครคินันคิ

ความคิดคือประทับสองใจ

ขอให้ได้ระลึกถึงความตาย

ให้นึกถึงและคิดไว้ทุกวัน

ในหลุมศพ เราอยู่เพียงลำพัง

เมื่อมีชีวิต มีทรัพย์สินมากมาย

ท้ายที่สุดทั้งสิ่งนั้นไว้เราลงหลุม

หากมีวาลุ่มหลงตามกิเลส

จากวัยสาวหนุ่มถึงวัยชรา

คอยพลัดวันประกันพรุ่ง

คอยพลัดไปนานจนถึงฝันร่วงหล่น

บ้านหลังใหญ่อาณาเขตกว้างคงมีอยู่

ท้ายที่สุดเราก็ต้องทิ้งเอาไว้

ลูก ๗ ทั้งหลาย

จงอย่าได้ละเลยทั้งการละหมาด

ต้องให้ซาคาดและถือศีลอด

จงปฏิบัติเป็นประจำอย่าได้ขาด

ถึงแม้จะลำบากบ้างเล็กน้อย

แต่เจ้าก็จะสุขสบาย

ตลอดกาลในวันปรโลก

๑ บิสมิลลิลลอฮิตุ เปอรฺมุลอลลัฮอังกาลัม

คือจันนามอลลิลลอฮิคอลลิกุลนอาลัม

ฮัรรอฮมานิรรอฮิม เกอตุวอฮิตุชีฟัตตุฮัน

คุนียอญูรือฮอา เครัต เกอลือ เบะฮ์ฮัน

อัลฮัมดุลิลลัฮปุดฮิมบัคปุดิ

ปุดิยัง เปอรฺตามอปุดิฮาดิฮือบากัยฮาดิฮ

ปุดิยัง เกอตุวอปุดิฮาดิฮือบากัยมอดิม

ปุดิยัง เกอติมอปุดิมอดิมฮือบากัยฮาดิฮ

ปุดิยัง เกอฮัมปะ ปุดิฮาดิฮือบากัยฮาดิฮ

ฮือมัวญอฮิตุ เกิมบาลี เกอปาตอตุฮัน

คุนียอญูรือฮอา เกระ เบอสิอ เบะฮ์ฮัน

ฮินัลฮันนาฮัมคินามอกันคียอ

เริ่มต้นบทด้วยคำกล่าว บิสมิลลิลลอฮ*

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮผู้สร้าง

สรรพสิ่งทั้งหลาย

ฮัรรอฮมานิรรอฮิมทั้งสองนั้นคือ

คุณลักษณะของพระเจ้า

โลกนี้สมบูรณ์พูนสุขปรโลกนั้นยิ่งกว่า

คำสรร เสริฐทั้งมวลแต่พระเจ้าและ

สรร เสริฐสี่สิ่ง

สิ่งทีหนึ่งคือสรร เสริฐฮาดิฮในฐานะ

ฮาดิฮ**

สิ่งที่สองคือสรร เสริฐฮาดิฮในฐานะ

มอดิม***

สิ่งทีสาม คือ สรร เสริฐ มอดิมใน

ฐานะ ฮาดิฮ

สิ่งทีสี่ คือ สรร เสริฐ ฮาดิฮในฐานะ

ฮาดิฮ

สิ่งทั้งหลายนั้นกลับ ไปสู่พระเจ้า

โลกนี้สมบูรณ์พูนสุขปรโลกนั้นยิ่งกว่า

นี้คือ นาฮัม ตามที่ให้อือไว้

* บิสมิลลิลลอฮ คือ ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ

** อัลฮัมดุลิลลัฮ คือ คำสรร เสริฐทั้งมวลนั้นแต่พระเจ้า Allah

*** ฮาดิฮ คือ วัจนะของนาบีมุฮัมมัด

**** มอดิม คือ อมตะ ถาวร หรือ มีอยู่ก่อนแล้ว

กาซึฟูลตึรอนมานอยัง เม็มบูกอ
ชาตียัง เกอรัม

ปาดอ เมองาคอกันอามานออิสลาม

๑ วาไฮ เซาดารา วาไฮเซาดารี

ฮีนเตาะลัฮ์ยัจตึรุมอากันฮูมาตี

มาตีลัฮ์กามูซ็อโอรังคิริ

ฮิบุดันนาเปาะเตียคอกือกาสิ

คิลาสิมกูโบรติมปัตยังชูยิ

ลาฮูลัฮ์ดาตังมาลัฮ์อิกัตยังมารัง

ฮีนเตาะ มือนาฮู รุกนอิสลาม

กาเลาเตาะฉาวับฮิยอปูโกลกกัน

ปูโกลกฮูอิกูเตียคอกือม็อรัม

ตุโจะฮ์ปูโละฮ์ ชาฮิอคอกูรบกือดาสิม

ลาฮูตีมาลีค็อกันกูยยังปันยัง

ลือเตาะคีอาตัสสิยอปูโกลกกัน

ปูโกลกฮูอิกูเตียคอกือเตอร์ฮิลัง

ฮัมบัยฮารีกียามัดบาฮารูลัฮ์ฮิลัง

บาฮารูลัฮ์ฮิลัง

กาซึฟูลตึรอน* สิ่งอันเปิดใจที่มีคัม

ที่กล่าวถึงนี่คือศาสนาอิสลาม

เจ้าทั้งหลายทั้งหญิงและชาย

จงจำไว้ว่าตัวเจ้านั้นจะคั่งลงตาย

ตายอยู่เพียงลำพัง

แม่และพ่อมิได้อยู่ด้วยกัน

ในหลุมศพดินแดนอันเจียบสัจ

มาลัฮ์อิกัต (ยมทูต) ฮันตุตันจะมาเยือน

จะได้ความถามถึงหลักข้อปฏิบัติ

หากไม่ตอบคำถามท่านจะเขียนดีเอา

การเขียนดีนั้นร่างกายจะไม่จรมิด

จนแต่เพียงเจ้าสืบทอดพอประมาณ

แล้วขุดร่างขึ้นมาใหม่ด้วยเส้นยาว

น่ากลัว

วางร่างลงไปแล้วเขียนดีซ้ำ

เขียนดีครั้งแล้วครั้งเล่าไม่มีหยุดสิ้น

จนกว่าวันพิพากษามาเยือนถึงจะ

สิ้นสุดลง

เพลงที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ ๆ ในประวัติศาสตร์ศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะ
ชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด นับตั้งแต่กำเนิดของท่านและบุคคลที่เลี้ยงดูท่าน อันเนื่องจาก
การเป็นลูกกำพร้าทั้งพ่อและแม่ ดังบทเพลงต่อไปนี้

* กาซึฟูลตึรอน ไม่สามารถหาคำแปลได้

ตี เบอร์บูะกัน เมาะ โละคียยังอวา
 นามิฮัมมัด เปียคุดันยาติม
 กา เข็ชกัน เอาลือฮุดฮันกูตรัตติ
 คูโบะฮ์ญอ เฮบะปีแงญอริอแกะ
 เมอญูตักันคียอปถิตอดันอา เถ้ม

นามิฮัมมัดคานาบีอา เครชามัน
 กา เข็ชกัน เอาลือฮคอสกูนรือฮมัน

เมอ เจอนากันตีค็อชดาลัดัน เฬรัมัน

บาตินคันชา เฮคียอลัส เบอร์ฮัมมัน
 อับดุลมุตา เลบ เบอร์ฉาลันลัสคียอ
 คาริปาคอญอมือกือช
 เฮินเคาะ เมินชาริซุซุยังแอนะ
 เบอร์คือมุฮาลิมือช เบอร์คาคอญอลัสคือช
 มากอฮาลิมือช เบอร์คาคอญอลัสคียอ
 บอนอญอฮิตุ เกอฆานอลัสคียอ
 บอนอญอฮิโย เกิมบาลี เกอริอฆมาคูลลือช
 ยังมูลียอ
 อับดุลมุตา เลบ เกิมบาลีญอปูแล
 เมอฆือฆอลัสคิฮาคิบูกัน เกอปาแล
 อา เออร์ญอมาคอกูโจลัสจุโจแร
 เทอริกือแนกันจุจุงคิงาฮือออแฮ

งาน เมาลิต เริ่มต้นจากสมัยนามิฮัมมัด
 นามิฮัมมัด เป็นลูกภาพร่าทอภาพร่าแม่
 จงรักภักดีต่อพระ เจ้าผู้ยิ่งใหญ่
 รูปร่างงามแข็งแกร่งสมส่วน
 สรร เสริฐท่าน เป็นผู้ทรงความรู้และ
 คุณธรรม

นามิฮัมมัด เป็นนาคินคนสุดท้าย
 จงรักภักดีต่อพระ เจ้าผู้ทรง เมตตา
 ปราณี

จดจำคำสั่ง คำอธิบาย และวัจนะ
 ของพระ เจ้า

ท่าน เป็นผู้ทรงคุณความดีทั้งกายใจ
 อับดุลมุตา เลบออก เดินทาง
 จากนคร เมกกะฮ์

เพื่อหาบ้านมออย่างดี
 ได้พบกับฮาลิมือชจึงได้ถามกล่าว
 ฮาลิมือชจึงถามท่านว่า
 แม่ของนามิฮัมมัดไปไหน เสีย
 แม่ของนามิฮัมมัด ได้กลับคืนสู่
 พระ เจ้า

อับดุลมุตา เลบ เดินทางกลับไป
 ด้วยความซาบซึ้งใจ เป็นอย่างยิ่ง
 น้ำตาก็ไหลริน เป็นสาย
 นึกถึงหลานที่เกิดมาตัวคน เดียว

เพลงที่กล่าวถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับท่านนามิฮิซึมัทสึ

1) มารดานามิฮิซึมัทสึ : ชิชิอามิเนะ

๑ ชิชิอามิเนะ อาเนะฮะฮะฮะฮะ	ท่านหญิงอามิฮิซึมัทสึท่านวาฮะฮะ
บุตรนามิฮิซึมัทสึ	มารดาท่านนามิฮิซึมัทสึ เนคสูงส่ง
บุกับลัทธิชินโตกับลัทธิชินโต	รูปร่างมิได้สูงและมิได้เตี้ย
วันอาทิตย์ในะฮะฮะฮะ เงิน เจริญ เจริญ เจริญ	
แม่อิชิ	ผิวขาวอมชมพูผ่อง
ปากยิ้มแย้ม เมอริคูน เมอริคูน	เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายธรรมดา
ลาลู เบอริคูน เกอริคูน	เดินทางผ่านสู่เมืองอูคิฮะ (เจตะ)

2) ภรรยาคนสุดท้ายของท่านนามิฮิซึมัทสึ : ชิชิอามิเนะ

มาลัมฮิซึมัทสึ	คินนี้เป็นคินวันเสาร์
เอโตะฮะฮะฮะฮะฮะฮะฮะ	คินพรุ่งนี้เป็นคินวันอาทิตย์
ชิฟิซังฮิซึมัทสึ เมินฮะฮะฮะฮะฮะ	ลักษณะของพระเจ้าทั้งสี่ลักษณะ
	ร่วมกัน เป็นหนึ่ง
ชิฟิซังฮิซึมัทสึ	สิ่งที่ปฏิบัติ เสอในสิ่งที่ได้รับรู้ได้หายไป
มาลัมฮิซึมัทสึ	คินนี้เป็นคินวันอาทิตย์
เอโตะฮะฮะฮะฮะฮะฮะฮะ	คินพรุ่งนี้เป็นคินวันจันทร์
ชิฟิซังฮิซึมัทสึ	สิ่งที่ปฏิบัติ เสอในสิ่งที่ได้รับรู้ได้หายไป
ชิชิอามิเนะฮะฮะฮะฮะ	ชิชิอามิเนะลงมาปฏิบัติธรรม

๑ มาลัมอีนิมาลัมอิสนิน

เอโซะฮาริมาลัมซ็อลาซอ

ซ็ิตออิชะตุรณ เบอร้อมัล

ซ็อกกา เลียนอิสลามคือ'ปนกันคอซอ

มาลัมอีนิมาลัมซ็อลาซอ

เอโซะฮาริมาลัมราบู

ซ็อกกา เลียนอิสลามคือ'ปนกันคอซอ

ซ็อบรือต็อนอา เนาะคิตังจัลกันอีบู

มาลัมอีนิมาลัมราบู

เอโซะฮาริมาลัมคอมิส

ซ็อบรือต็อนอา เนาะคิตังจัลกันอีบู

ซ็อกกา เลียนอิสลามคือ'ปนกันอีบู

มาลัมอีนิมาลัมคอมิส

เอโซะฮาริมาลัมอุมมะอะ

ซ็อกกา เลียนอิสลามคือ'ปนกันอีบู

ซ็อกกา เลียนร่อซูลมาอยู่กันอุมมะ

ดัลลัมปนกัน เอาลือชคอลลิกันอาลัม

เอาลือชชูลาอีลาฮาอีลา

คินนี้ เป็นคินวันจันทร์

คินพຸ່ງนี้ เป็นคินวันอังคาร

ซ็ิตออิชะลงมาปฏิบัติธรรม

อิสลามิกชนทั้งหลายได้รับการไถ่บาป

คินนี้ เป็นคินวันอังคาร

คินพຸ່ງนี้ เป็นคินวันพุธ

อิสลามิกชนทั้งหลายได้รับการไถ่บาป

เสมือนลูก ๆ ที่ถูกแม่ทิ้ง

คินนี้ เป็นคินวันพุธ

คินพຸ່ງนี้ เป็นคินวันพฤหัสบดี

เสมือนลูก ๆ ที่ถูกแม่ทิ้ง

อิสลามิกชนก้มหน้าร้องไห้

คินนี้ เป็นคินวันพฤหัสบดี

คินพຸ່ງนี้ เป็นคินวันศุกร์

อิสลามิกชนก้มหน้าร้องไห้

ร่อซูลทุกคนต้องการสาวก

อัลลือฮพระผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย

ได้ประทานอภัย

พระองค์อัลลือฮ ผู้ทรงกรุณาเมตตา

ปราชญ์

3) ลูก ๆ ของท่านน้ามีย่อมหมัด

- /๑ อาเนาะ อาเนาะ นามิ คูโจ๊ะลัษโอรัง
 ตีมอลากี-ลากิ อัมปัตปือริมปูวัน
 มอ เข้มตันชัยนัษชิตลัษรอกียือย
 ฟาติมียอ อุมิกลือชง ชัยคีนากันคูลลือช
 เซอมาญออีคู อาเนาะคอดีอือย
 ชัยคีนากันบรอเข้ม อาเนาะชิตมารียือย
- ๑ อาเนาะญอนามิคูโจ๊ะลัษโอรัง
 ตีมอลากี-ลากิ อัมปัตปือริมปูวัน
 กอ เข้ม อัมคูลลือช อิบราเข้ม ฟาติมียอ
 ชัยนัษ อุมิกลือชง ชิตรอกียือย
- ๑ วาชัยะกันนามิปาคอญอญูมัด
 ปือชัน เบอ์ปือชันปาคอญอชาฮัค
 มือนิจัลกันญูมัด เมินชูชุกันอาเอร์มาคอ
 นือลัส เกอญูมัดมือนิจัลกันอับบัก
 ชือมาคอมาคอ
 เชกชาลัษญูมัด เกอรานอฮารือคอ
 เฮ...อาลี ลากิ ฟาติมีย
 ฟาติมียอโซนังชววัน
- ลูก ๆ ท่านน้ามีย่อมเจ็ดคน
 ชายสามหญิงสี่
 กอ เข้มและชัยนัษ ชิตรอกียือย
 ฟาติมียอ อุมิกลือชง ชัยคีนากันคูลลือช
 ทั้งหมดล้วน เป็นลูกท่านหญิงคอดีอือย
 ชัยคีนากันบรอเข้ม เป็นลูกท่านหญิง
 มารียือย
- ลูก ๆ ท่านน้ามีย่อมเจ็ดคน
 ชายสามหญิงสี่
 กอ เข้ม อัมคูลลือช อิบราเข้ม
 ฟาติมียอ
 ชัยนัษ อุมิกลือชง ชิตรอกียือย
- สิ่ง เดือนจากท่านบีแดบรดาเหล่า
 สาวก
 เดือนแล้ว เดือน เล่าแก่ เพื่อนท่าน
 ทั้งหลาย
 ทอดทั้งสาวกน้าดาไหลอาบองหน้า
 สงสารบรรดาสาวกที่ละทิ้งซึ่งกิจ
 ศาสนปฏิบัติ
 สาวกจะทนทุกข์ทรมาน เพราะสมบัติ
 ใ้อ...ท่านอาลีสามิท่านหญิงฟาติมีย
 ท่านหญิงฟาติมียสืบ เชื้อสายอันสูงส่ง

ปาดคเตอร์ลาอุ อียอราผอเปอรัมปวัน	ที่จริงแล้วท่านสมควรแก่การเป็นราชินี
รูปอูอเอเโอะชุกัรติลาวัน	สิริโฉมงามยิ่งนักยากที่จะเปรียบ
ปายือยลัซจาริบันตังชือกาลิยัน	ยากจะหาใครมาประชันได้
เฮ... จูจูจูกู เชอริอมิน เนอมีอริ	ไอ้... หลานหลานของข้าคั่นช่อง
	ของชาติ
ฮาแซตันฮาเซ็งจูจูจูกู	ฮาแซและฮาเซ็ง หลานหลานของข้า
ฮาแซปากัยปากัยยันบิรู	ฮาแซสวม เสื้อผ้าสีน้ำเงิน
ฮาเซ็งปากัยปากัยยันแมรือช	ฮาเซ็งสวม เสื้อผ้าสีแดง
มาติชาเบลติคาลัมดาอือช	สิ้นชีพพิณ เพื่อศาสนาในกองเลือด

หลาน ๆ ของท่านนามิอัมหมัด : ฮาซัน และฮูเซ็น ผู้มีบทบาทในศาสนาอิสลาม

๑ มะฮัททันมะฮูเซ็ง	มะฮัททันมะฮูเซ็ง
อาเนาะจูรูอูซูลลือช	ลูกหลานนามิอัมหมัด
มาติเบอร์ปือรัง	พลีชีพ ทำสงคราม
ฮาเบลลัดช	ถำรงไว้ซึ่งศาสนาแห่งพระเจ้า

เพลงเล่าเรื่องเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ศาสนาอิสลามทั้งในด้านหลักคำสอนและชีวประวัติของบุคคลสำคัญ ๆ ในประวัติศาสตร์ ศาสนาอิสลามให้แก่ชาวไทยมลายูมาหลายชั่วอายุคน โดยยกย่องศาสนาอิสลาม สรรเสริญอัลลือชผู้ทรงแสนยานุภาพ เมตตา ปราบขี่ เชิดชูนามิอัมหมัดผู้เผยแพร่ศาสนาอิสลามและบุคคลในครอบครัวของท่านที่มีบทบาทในการถำรงไว้ซึ่งศาสนาอิสลาม

2.2 เพลงเล่าเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในครอบครัวและในสังคมทั่วไป

เพลงกล่อมเด็กประเภทนี้จะกล่าวถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของคนในครอบครัว เช่น พ่อแม่ออกไปทำงานนอกบ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ บทเพลงท่านองเกี่ยวทาราสีระหว่างหนุ่มสาว คำนิยมทางสังคม ความเชื่อต่าง ๆ ดังตัวอย่างบทเพลงต่อไปนี้

๘ โนนตีเยาะ

ตีเยาะมาแกปาดิ

อาเนาะตุโละตียีเยาะ

เมาะมีจามีปาดิ

เปล เอีย เปลนกกกระจาบ

นกกกระจาบกินข้าว เปลือก

ลูกน้อยร้องไห้อยู่

แม่ไปหาข้าว เปลือก

๙ ล้อมณาแตกาติ

ความะปอชงมูฮือช

ลามะอาแบมาฮิ

นาตูปูแลจือฮือช

วัวตัวผู้วัวแท้

ล่ามอยู่ที่ต้นสมอทะเล

พี่ชายมาช้าจริง เขียว

คอยวันคืน เดือนหงาย

๑๐ อายง ลาโมะ ฌาญ

ชาชะบาแตมบือช

ตุงกา เอ็งบาญ

อาชะ เนาะมนีกือช

ไกว เปลสูงลอยละลือ

ล่าต้นจาก

ทอผ้าแพรพรรณ

หวังจะแต่งงาน

เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูประเภนี้ ทำหน้าที่เป็นกระจกส่องวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตของคนไทยมลายู ทั้งในระดับครอบครัวและในระดับชุมชนส่วนใหญ่ เช่น สภาพทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางสังคม และความเชื่อต่าง ๆ

3. เพลงขู่ (Threatening songs) เป็นบทเพลงที่พ่อแม่เฒ่ามาขึ้นร้องเพื่อให้ลูกนอนหลับเร็ว ๆ เมื่อเด็กไม่ยอมนอนหรือหลังจากที่ร้องเพลงกล่อม เด็กทำเองเสียจนให้นอนเพลงแล้ว เพลงเล่า แต่เด็กก็ไม่ยอมนอนเสียที เพลงขู่จึงมักจะ เป็นบทเพลงสุดท้ายที่พ่อแม่เฒ่าเลือกมาขึ้นร้อง โดยมีท่วงทำนองสนุกสนานแทนที่จะน่ากลัว สิ่งที่น่ามาขู่เด็กที่พบมีอยู่ 4 สิ่ง คือ แมว นกขุก มูฮิง และผี หมวนั้นเป็นสัตว์เลื้อยที่ไม่ปากกลัว และมักเป็นเพื่อนเล่นกับเด็ก ๆ สิ่งที่น่ามาขู่เด็กคือ เสียงร้องของแมว ส่วนมูฮิงนั้น เป็นสัตว์ป่าที่น้อยครั้ง เด็กจะมีโอกาสเห็นเพราะ เป็นสัตว์ไม่ค่อยจะปรากฏให้คนมีโอกาสได้เห็นตัว เนื้อหาของ เพลงมีดังนี้

๕ ติโดอาเคะเนาะติโด

คาโกะกูจิงแกของมารีเนาะมาแก

ติโดอาเคะเนาะติโด

คาโกะกูจิงบอของมารีเนาะมาแก

ติโดอาเคะเนาะติโด

คาโกะมุแซตือกลางมารีเนาะมาแก

นอน เกิดน้องนอน

กลัว เจ้าแมวลายมันจะมากิน

นอน เกิดน้องนอน

กลัว เจ้าแมวหง่าวมันจะมากิน

นอน เกิดน้องนอน

กลัว เจ้าตัวมูสึงมันจะมากิน

๖ ติโดลัษเมาะติโด

ติโดลัษเมาะโยลัษอามอ เนาะมูและ

ติโดลัษติโดคาโกะกูจิงแกของ

มารีลัษเนาะอาเมะเนาะติโด

นอน เสีย เกิดหนูนอน

นอน เสีย เกิดหนูข้าจะกล่อมให้

นอน เสีย เกิดนอนกลัว เจ้าแมวหง่าว

มันจะมาเอานอน เสียหนูนอน

สัตว์ปีก เช่น นกยูง ที่ชาวไทยมลายานำมาขู่เด็กนั้นด้วยเหตุผลของชื่อบน ทำให้เกิด
 นัยประหลาดนึกถึง ผี ในภาษามลายู เรียกนกยูงว่า "บุซง ซาคู" คำว่า "ซาคู" หมายถึง ผี
 ที่ออกเสียงว่า "ซาคู" เมื่อพ่อแม่ขู่เด็กด้วยนกยูง จะทำให้เด็กนึกถึงผี จึงเกิดความกลัว
 ขอมหลับนอนโดยดี เนื้อเพลงมีความว่า

๗ กูโกชอกูโก

กูโกษาและปิตู

ติโดอาเคะติโด

คาโกะบูมงซาคู

บูดมะพร้าวบุด

บูดอยู่ข้างประตู

นอน เกิดน้องนอน

กลัวนกยูงมันมา

ส่วน "ผี" เป็นความเชื่อไม่มีใครสามารถบอกได้ว่าผีมีรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร
 แต่ในระบบความคิดของคน ผีเป็นสิ่งที่น่ากลัว หน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว มีอำนาจ อิทธิฤทธิ์
 สามารถทำร้ายคนได้ และผีชอบหลอกคนให้กลัว เด็ก ๆ จึงกลัวผี ประกอบกับภาระการ
 เลี้ยงดูเด็กทั้งกลางวันและกลางคืน เป็นภาระที่ค่อนข้างจะเหนื่อยมาก เพราะเด็กโดยเฉพาะ
 ทารกไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ผู้ที่เลี้ยงดูเด็กโดยเฉพาะแม่ต้องทำให้เด็กหมด ป้อนข้าว

ป้อนนม ใส่เสื้อผ้า เปลี่ยนผ้าอ้อม ทำความสะอาดกัน เด็ก เมื่อ เด็กขับถ่าย โดยเฉพาะใน
เวลากลางวันซึ่งเป็นเวลาพักผ่อนนอนหลับ จึงเป็นเรื่องไม่สนุกที่จะต้องลุกขึ้นมา เปลี่ยนผ้าอ้อม
ทำความสะอาดให้กับ เด็ก เมื่อ เด็กขับถ่ายในตอนกลางวัน ผู้เลี้ยงดู โดยเฉพาะแม่พยายามจะ
ฝึกนิสัยให้เด็กขับถ่ายเป็นเวลา "ฝึก" จึงถูกดึงเข้ามามีบทบาทในการเลี้ยงดูเด็ก โดยใช้
เด็กให้เด็กทำตามพ่อแม่บอก เพื่อที่ผู้จะได้ไม่หลอก ในความเป็นจริงแล้ว เมื่อพ่อแม่ร้องเพลง
ทำนองนี้ พ่อแม่ไม่ได้มีจุดประสงค์ที่จะห้ามไม่ให้ เด็กขับถ่ายในตอนกลางวัน แต่ที่เลือกนำมา
ร้องนั้น เมื่อประกอบจังหวะในขณะที่ตบกัน เด็กเบา ๆ เป็นการขับกล่อมสร้างความบันเทิงทั้ง
ตัวผู้ขับร้องและตัว เด็กที่ถูกขับกล่อมในเวลาเดียวกัน ดังตัวอย่าง เพลงต่อไปนี้

๑๖ ปุโปปุโยะฮูปุโป

ปุโปมาแกกาคู

ตีโคตูปตีโค

แบเฮะมาแลตาโกะฮาคู

นกุ่มนอนคลุกดิน

นกุ่มกินแมลง เม่า

นอน เกิดกันนอน

ท่าเลอะกลางคืนกลัวผี เหย

๑๗ ปุโปปุโยะฮูปุโป

กาเตะมาแกกาคู

ตีโคตูปตีโค

แบเฮะมาแลตาโกะฮาคู

นกุ่มนอนคลุกดิน

กบกินแมลง เม่า

นอน เกิดกันนอน

ท่าเลอะกลางคืนกลัวผี เหย

เพลงกล่อมเด็กประเภทนี้ เป็นบทเพลงที่ทำหน้าที่เป็น เครื่องมือในการควบคุมความ
ประพฤติของ เด็กให้ปฏิบัติตามที่พ่อแม่ต้องการ

เนื้อหาของ เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายู

เพลงกล่อม เด็ก เป็นผลผลิตทางสังคมที่สร้างขึ้นอย่างมีควมหมาย เป็นบท เพลง แห่งความรักที่อยู่เคียงคู่กับสถาบันครอบครัวของมนุษย์ มีส่วนหล่อหลอมสร้างคนให้เป็นคนที่สังคมต้องการมาหลายชั่วอายุคน เพลงกล่อม เด็กมีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหาและอารมณ์ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ที่ผู้ร้องต้องการถ่ายทอดให้ผู้ฟังคือลูกได้รับรู้ โดยทั่วไปแล้ว เพลงกล่อม เด็กจะสะท้อนความรัก ความใส่ใจของพ่อแม่ที่มีต่อลูกซึ่งเป็นจุดสุดยอดของ เพลง นอกนั้นก็สะท้อนเรื่องราวทางวัฒนธรรมทั้งคือวิถีชีวิตทั้งในระดับครอบครัว และกลุ่มชน โดยรวม การวิเคราะห์ เนื้อหา ของ เพลงกล่อม เด็กและบริบททางสังคมจึง เป็นสิ่งที่สำคัญ มีความจำเป็น ดังนั้นการวิเคราะห์ เนื้อหา ของบท เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายู จะมุ่ง วิเคราะห์ในสองประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1. เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคม ในครอบครัว
 2. เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคมของกลุ่มชน
1. เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคมภายในครอบครัว

ครอบครัว เป็นสถาบันแห่งแรกและแห่งสำคัญของสังคม เป็นสังคมกลุ่มแรกที่คนเราทุกคนจะต้องเผชิญตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโต ครอบครัวจะให้ความสำคัญ ชื่อ และสกุล ซึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงภาพลักษณ์ในสังคมที่เรามีส่วนร่วมด้วย ตลอดจนกำหนดสิทธิและหน้าที่ที่สมาชิกมีต่อกันและต่อสังคม เนื่องจาก เพลงกล่อม เด็กถูกกำเนิดจากบุคคลในครอบครัว กล่าวคือ พ่อแม่ และญาติ เป็นผู้แต่ง เพลง เพื่อให้ร้องกล่อมลูกกล่อมหลานฟัง จะได้เพลิดเพลินและนอนหลับ เนื้อหา จึงหลักไต่พันเรื่องราวของบุคคลที่แวดล้อมและ เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง จากการศึกษา เนื้อหาของบท เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูพบว่า เพลงส่วนหนึ่ง สะท้อนให้เห็นลักษณะครอบครัวไทยมลายู ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของครอบครัว ดังนี้

1.1 ลักษณะครอบครัว ครอบครัวของคนไทยมลายูโดยทั่วไปมีลักษณะ เป็นครอบครัวขยาย (extended family) มีปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา อยู่กันพร้อมหน้า แต่ละครอบครัวมักจะมีลูกกันหลาย ๆ คน ไม่นิยมหรือขาดความรู้ในเรื่องการคุมกำเนิด

เพราะถือว่าขัดกับหลักการทางศาสนาอิสลาม ประกอบกับค่านิยมสมัยก่อนถือว่าการมีลูกหลานมาก ๆ เป็นความอบอุ่นอย่างหนึ่ง เป็นหลักประกันว่าเมื่อแก่เฒ่าจะมีลูกหลานคอยดูแลพยายาเล การเป็นครอบครัวใหญ่มีลูกหลานมากมาย จึงเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจมิใช่สิ่งที่น่าตำหนิ บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูบทต่อไปนี้อีกจะเป็นที่นิยมร้องขับกล่อมลูกหลานในหมู่คนเฒ่าคนแก่ เช่น ย่า หรือ ยาย กันมาก เนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะครอบครัวขยาย ดังนี้

๑ โบนโนปาแป	ชิงช้าเอยชิงช้าไม้กระดาน
อิริเบะดาฮงบูโละฮ์	นกแก้วใบไม้
จูจูโต๊ะเวลาแป	หลานยายแปดคน
จีเจปะบูโละฮ์	เหลนนั้นสี่สิบ
ปะบูโละฮ์จางะ	สี่สิบไม้ค้ำ
จางะบาแปปาตี	ค้ำดันข้าว
ฉาแงฮูโฮะฮ์ ซางะ	อย่าใช้งานมากนัก
แมะกือจิลามิ	หนูยังเล็กอยู่

1.2 บทบาทและหน้าที่ของครอบครัวไทยมลายู

1.2.1 ให้ความรักและความอบอุ่นแก่ลูก สิ่งนี้จัดเป็นบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของครอบครัว และของพ่อแม่ การให้ความรักและความอบอุ่นแก่ลูก เป็นหลักประกันอย่างหนึ่งว่า ลูกจะเติบโต เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทางจิตใจ ไม่เป็นเด็กที่มีปัญหาอันเนื่องมาจากการขาดความรักหรือพิการทางใจ บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูที่สะท้อนให้เห็นคุณค่าของความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก เช่น บทเพลงต่อไปนี้

๑ อาเนาะกูณินูวือตยอชาติ	ลูกข้านี้เป็นยอดขวัญดวงใจ
เปอรืฮิมบุนันกา เซะฮ์ติดาฮัมยอชาติ	เป็นศูนย์รวมความรักจากดวงใจ
ลือกัสลัสบือซาอาเนาะกูณินู	เติบโตเร็วไวเกิดลูก
กือมานอเปอรืมีอากูตุดรมิ	ไปแห่งไหนใดข้าติดตามไปด้วย

บทเพลงนี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของลูกที่เปรียบเสมือนเป็นดวงใจของพ่อแม่ เป็นสายใยของความรัก พ่อแม่มักจะคอยดูแลลูกอย่างใกล้ชิด ถึงแม้ลูกจะโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว พ่อแม่มักจะไม่ปล่อยลูกให้เป็นอิสระมากนัก เพราะต้นเหตุจากความรัก และเป็นธรรมเนียม การเลี้ยงดูที่พบเห็นได้ทั่วไปในวัฒนธรรมตะวันตกที่เลี้ยงลูกไม่ให้พ้นอกพ่อแม่ หรือบทเพลง กล่อม เด็กต่อไปนี้

๑ วาชัยอาเนาะอาเนาะอิมมัสบือราฮ์	สุด เย็นสุดสวาทของแม่
คือจันอิมมูฉางันลัสกามู เบอร์จิอรัย	อย่าได้พรากจากแม่ไป
บือราเนาะกันมูฮีน เคาะลัสคือตุ	ให้กำเนิดลูกนั้นแม่ต้องการแน่นอน
ลือ เคาะติคาแลตุแล เคาะ และฮืออวัคตุ	วางลูกไว้ในถาดไม่ได้สักเวลา
บา เปาะมูลัสมือเนาะ เอฆุลอญอนาคู	พ่อของลูกแช่น้ำตาลก้อนไว้ให้
ติบือฮือฮะบือฮือฮะมาติอูฮูฮู	ลูกได้ดูดดื่มแทนน้ำนมแม่
อันดาร์ออาเนาะลือบัสปะปูละฮ์ซาฮ์	กว่าที่ลูกจะพ้นวันสี่สิบวัน
ปูชะอูมุงปูชะอากันลูฮะฮ์ฮือคิริ	สะดือลูกจะหลุดไปเอง
ปอดงซาโมะ เบอร์บูวะกันคูรี	มีงานบุญโกนผมไฟจัดให้ลูก
ฮาณิดันลอนัยปาเงกือมารี	ยังดีและลือบีย เขิญมาพร้อม เปรียงกับ

เราจะเห็นได้ว่าไม่มีสถาบันใดทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกได้ดีไปกว่าสถาบันครอบครัว พ่อแม่ส่วนใหญ่มีความรักลูกเป็นธรรมชาติอยู่แล้วย่อมจะประคับประคองเลี้ยงดูลูกของตนเป็นอย่างดี แม้จะยากลำบากก็ตาม ครอบครัวจึงเลี้ยงดูบุตรตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึงเติบโตใหญ่ การเลี้ยงดูในที่นี้จะต้องเลี้ยงดูในด้านจิตใจคือการให้ความรัก ความอบอุ่น และการเลี้ยงดูในด้านร่างกายให้เติบโตมีพลานามัยสมบูรณ์ มีการศึกษาครอบครัวจึงทำหน้าที่เป็นสถาบันทางเศรษฐกิจ ในสังคมครอบครัวเกษตรกรรมผู้หญิงที่เป็นภรรยาและ เป็นแม่ ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นแรงงานที่สำคัญของครอบครัว เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว เคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชายที่เป็นสามีและพ่อ งานที่ทาส่วนใหญ่จะเป็นการทำนา ดังเนื้อเพลงกล่อมเด็ก บทนี้

๑ โนโนติเยาะ

ติเยาะมาแกปาดิ

อาเตะฉาแงคยิเยาะ

เมาะมีฉาฮิปาดิ

เปล เอ้ย เปลนกกะจาว

นกกะจาวกินข้าว เปลือก

น้องน้อยอย่าร้องให้อ่อน

แม่ไปหาข้าว เปลือก เอ้ย

๑ โนโนติเยาะ

ติเยาะมาแกปาดิ

อาเนาะคูโละคยิเยาะ

เมาะมีกือแฉปาดิ

เปล เอ้ย เปลนกกะจาว

นกกะจาวกินข้าว เปลือก

ลูกร้องให้อยู่

แม่ไป เกี่ยวข้าว เอ้ย

1.2.2 กำหนดบทบาทหน้าที่และสถานภาพของสมาชิกในครอบครัว

1.2.2.1 บทบาทและหน้าที่ของพ่อ ในวัฒนธรรมค่านิยมเอเซีย

ผู้ชายได้รับการเลี้ยงดูสั่งสอนให้เป็นผู้ปกครองครัว เป็นผู้ทางเศรษฐกิจครอบครัว มีหน้าที่หาเงินเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้อยู่ดีกินดี ภาระการเลี้ยงดูลูกให้เติบโตสมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจโดยทั่วไปจะตกอยู่กับผู้หญิงผู้เป็นภรรยา ภาพที่ผู้หญิงผู้เป็นภรรยาและ เป็นแม่ของลูกเลี้ยงดูกับกล่อมลูกน้อยในเปลจึงเป็นภาพที่แสนจะธรรมดาและชินตา ในขณะที่ภาพของผู้ชายผู้เป็นสามีและพ่อของลูกนั่งกับกล่อมไกว เปลให้ลูกนอนหลับ เป็นภาพที่แปลกและน่าประหลาดใจแทนเนื้อหาในบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูไม่ได้กำหนดบทบาท และสถานภาพของพ่อโดยตรง แต่จะสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้เป็นพ่อที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูอุปถัมภ์และกับกล่อมลูกให้นอนหลับซึ่งเป็นบทบาทของพ่อที่มักจะช่วยแม่เลี้ยงดูลูกในยามที่แม่ไม้อาจจะวางมือจากงานใดงานหนึ่งที่กำลังทำอยู่ เพราะฉะนั้นผู้ชายเมื่อเกิดเป็นพ่อก็ต้องเลี้ยงดูลูกทำหน้าที่ของความ เป็นพ่อให้สมบูรณ์ควบคู่กับการเป็นผู้ปกครองครัว จากบทเพลงกล่อมเด็กต่อไปนี้สะท้อนให้เห็นภาพของพ่อที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก และขณะเดียวกันยังสะท้อนให้เห็นถึงจิตใจอันอ่อนโยนของพ่ออีกด้วย

ติโต เนาะติโต

อาแวเวเปาะเนาะอูเละ

อาลัยติโตติโตติโต

นอน เกิดลูกจงนอน

พ่อหนุนนอน เกิดพ่อจะกล่อม

นอน เกิดนอนจงนอน

บูวีผือนือซอลาอาแว เวมาตอติโ	นอนให้หลับหลับคานอน
ติโ เนาะติโ	นอน เกิดลูกจนอน
อาแว เวมาตอ เนาะติโ	พ่อหนูจำคาจะหลับแล้ว
ติโติโผาแงตือริงะ	นอน เกิดนอนอย่าได้นึกถึง
ผาโอะซผาแลแนผาโอะย	อนาคตข้างหน้าอันยาวไกล

1.2.2.2 บทบาทและหน้าที่ของแม่ บทบาทและหน้าที่หลักของแม่คือให้การเลี้ยงดูอบรมและให้ความรักความใกล้ชิดแก่ลูก บทเพลงกล่อมเด็กกับภาพของผู้เป็นแม่ทำหน้าที่ดังกล่าวนี้จึงปรากฏอยู่ทั่วไปในบทเพลง เช่น บทเพลงบทนี้

๑ บุซงปูนาแอกอซอสิอะ	นก เป้าหางคก
มาติ เตอร์ซื่อ และติแฉกาย	นอนตายที่คาบไม้
ซียูชานาโมแฉชะมิอะ	เป่าปี่ซื่อ (ซอสามสาย)
เมาะ เนาะอู และอา เนาะติโชลาอู	แม่จะกล่อมลูกนอน เกิด เอย

1.2.2.3 บทบาทและหน้าที่ของผู้อาวุโส ครอบครัวไทยมลายูให้ความสำคัญกับผู้อาวุโส เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ในฐานะผู้ที่เคยมีบุญคุณและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ชีวิตมาอย่างมากมาย ท่านจึงทำหน้าที่เป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษาแก่ลูกหลาน เกือบจะทุกเรื่องโดยเจตนาให้คำปรึกษาในหลักการครองเรือน การเลือกคู่ครองที่เหมาะสม ดังบทเพลงกล่อมเด็กบทต่อไปนี้

๑ บุซงแกแนะแกแนะ	นก เฌียนกน้อย
โห๊ะติปอซงปาลัส	เกาะอยู่ที่ต้นกะพ้อ
ปือชันคาริโห๊ะแนแนะ	ปู่ย่าตายายท่านสอนสั่งไว้
ผาแงอา เมะออแฉมาลัส	อย่าเอาคน เกียจคร้าน เป็นคู่เอย

๑ บุษงแกณะแกณะ	นก เอียนกน้อย
ครือบังชูโชรอาดับ	บินร่อน เลียบหลังคามุงจาก
ปือชันคาริโตะแนแนะ	ปู่ ย่า ตา ยาย ท่านสอนสิ่งไว้
ผางันอา เมะ โอริงมาลัส	อย่า เอาคน เกียจคร้าน

๑ บุษงแกณะแกณะ	นก เอียนกน้อย
โตะตีปอชงปาตี	เกาะอยู่ที่ต้นกะพ้อ
ปือชันคาริโตะแนแนะ	ปู่ย่าตายายท่านสอนสิ่งไว้
ผาแงอา เมะออกแปดุดี	อย่า เอานัก เลงพนันมา เป็นคู่ เอย

เมื่อไม่อาจจะใช้แรงงานในการประกอบอาชีพ ทำไร่ไถนาได้ ท่านยังจะช่วย เลี้ยงหลาน อยู่กับท่าน ผู้อาวุโสที่มีฐานะดีก็จะ เป็นหลักพึ่งพิงในทาง เศรษฐกิจให้แก่ลูกหลานดั่งบท เพลง กล่อม เด็กบนนี้

๑ บุษงปลาโตะกิปาลอแมร์อือช	นกหัวขวานหัวแดง
ตะเคาะคาโตะเคาะ เลี้ยมาแกกือคารือช	ไม่มีปู่ย่าก็ไม่มีกิน

๑ บุษงปลาโตะ	
บุษงปลาโตะกือปียือชแมร์อือช	นกหัวขวานหมวกแดง
บุษงมัวปาคีคยือบังชือกาแว	นกพิลาบิน เป็นฝูง
ตะเคาะคาโตะเคาะ เลี้ยมาแกกือคยือช	ไม่มีปู่ย่าจะไม่มีกิน
บิลอมาคิคุแปออแป	ปู่ย่าตายายไปต้องพึ่งคนอื่น

บทเพลงดังกล่าวนี้ยังสะท้อนให้เห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้อาวุโสในครอบครัว คือลูกหลานได้อย่างแนบแน่น

1.2.2.4 บทบาทและหน้าที่ของผู้เป็นที่ ในทุกครอบครัวที่มีลูก มากกว่าหนึ่งคน ผู้เป็นพ่อแม่จะต้องพึ่งแรงงานลูกที่ยังพอช่วยตัวเองและช่วยพ่อแม่ในงาน ที่เหมาะกับความวัยอยู่เสมอ หน้าที่หนึ่งก็คือ ช่วยเลี้ยงน้องในยามที่พ่อแม่ต้องทำงาน ปลอบน้อง

เมื่อย นร็องให้ และขึ้นกล่อม เมื่อน้องจะนอน บทเพลงกล่อม เด็กต่อไปนี้จะสะท้อนให้เห็นบทบาท
หน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องได้อย่างดีและอบอุ่น

๑ ตีโต ตีโต อาละตีโต

นอนนอน เกิดนอนน้องนอน

อานังเนาะอุบือชชู

พี่ชายจะจ้างด้วยนม

ชชูลือ เมาะมานิส

นมหวานมัน

ซาแดญมุดอ

กะทิมะพร้าวอ่อน

ตีโตตีโตอาละตีโต

นอนนอน เกิดน้องนอน

1.2.3 ให้การอบรมสั่งสอนแก่เด็กให้รู้จักระเบียบของสังคม

(Socialization) ครอบครัวเป็นแหล่งการอบรมเบื้องต้นที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด เป็น
สถาบันที่เตรียมตัวเด็กให้ออกไปเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่พ้นไปจากบ้าน ครอบครัวช่วยอบรม
เด็กให้รู้จักกฎเกณฑ์ คุณค่า แบบของความประพฤติ สอนให้เด็กปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใน
สังคม วิธีการอบรมก็อาจทำได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยตรงทำได้โดยการสั่งสอนหรือ
คุตว่ากล่าว โดยอ้อมทำได้โดยการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี การอบรมนี้มีอยู่ตลอดเวลา จึง
นับได้ว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่ให้การอบรมแก่เด็กตั้งแต่เกิดจนตาย เนื้อหาบทเพลงกล่อม
เด็กไทยมลายูจำนวนไม่น้อยได้สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมครอบครัวไทยมลายูในการอบรมเด็ก
ให้รู้จักระเบียบของสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมให้มีความสุข และช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ
ของเด็กให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยพื้นฐานแล้วครอบครัวไทยมลายูจะอบรมสั่งสอน
เด็ก ๆ ในเรื่องต่อไปนี้

1.2.3.1 การศึกษา สังคมไทยมลายูไม่ว่าจะในอดีตหรือ

ปัจจุบันจะยกย่องบุคคลที่มีความรู้ มีการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในทางโลกหรือในทาง
ธรรม ที่น่าสังเกตคือคนไทยเชื้อสายมลายูจะให้ความสำคัญในการศึกษาทั้งสองด้านเท่า ๆ
กัน กล่าวคือ ถ้าหากมีความรู้ในทางโลกถึงขั้นปริญญาเอก แต่ไม่มีความรู้ทางศาสนาเลยก็
จะไม่เป็นที่น่ายกย่องเท่าที่ควร และอาจจะได้รับการตำหนิ แต่ถ้ามีความรู้ในทางศาสนา
(ศาสนาอิสลาม) ถึงขั้นปริญญาเอก แต่ไม่สนใจความรู้ในทางโลกมุ่งแต่ในทางธรรม
อย่างเดียวก็จะได้รับการตำหนิเช่นเดียวกัน ครอบครัวไทยมลายูส่วนใหญ่แล้วจะปลูกฝังและ

สั่งสอนให้เด็กได้มีความรู้ในทางศาสนาอิสลามตั้งแต่ยังเป็นทารกนอนอยู่ในเปล พ่อแม่จะกล่อมลูกด้วยบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ในขณะที่เด็กงอแงก็ปลุกฝังให้ลูกเป็นคนรักเรียน เพื่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ดังบทเพลงต่อไปนี้

๑ บุรณดีเยาะบือริงโก๊ะชาริง	นกกระจายโยกย้ายริง
บุรงเกอติเตรบันดัยเบอร์โกโก๊ะ	นกเขาวาซันเสียงเก้ง
อิงะ-อิงะ ซือมอลอโอรัง	จงจำไว้ว่าคนทุกคนนั้น
มาซอลัส เกอ เช็ลเกอนอมือนุนคด	เมื่อยังเล็กอยู่ต้องศึกษา
คุดคดอิลมุซือบือลมาติ	ศึกษาวิชาเอาไว้ก่อนตาย
คูนียออาเครตติยาคอญูรูมิ	ในปรโลกจะได้ไม่ขาดทุน
คูนียออาเครตติยาคอญูรูมิ	ในปรโลกจะได้ไม่ขาดทุน
๒ ฟีกาเลอาเนาะกูซุดือซัสบือซา	เมื่อถึงคราววันที่ลูกนั้นเติบโต
จารีลัสอิลมุณาลันนันตือริง	หาวิชาใส่ตัวไว้หนทางชีวิตจะสดใส
อิมมัสคันเปร์คตังงัลติโอรัง	ทรัพย์สินเงินทองทิ้งไว้ให้คนอื่นไป
อิลมุญูกิตาคีบาเวาะญูบูลัง	ศาสนวิชานั้นต่างหากพหุพาคิดตัวไป

บทเพลงกล่อมเด็กทั้งสองเพลงข้างต้นจะกล่าวถึงการเฝ้าหาความรู้ในทางศาสนาอิสลาม ด้วยเหตุผลที่ว่า คนไทยมลายูที่นับถือศาสนาอิสลามได้รับการสั่งสอนให้เชื่อว่าเป็นวันพิพากษาว่า ความรู้ที่แต่ละคนในฐานะที่เป็นมุสลิมจะถูกทดสอบ คือ ความรู้ในทางศาสนาอิสลามที่เกี่ยวกับพระเจ้า การทำดีทำชั่วที่แต่ละคนมีและปฏิบัติ เมื่อยังมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ ในขณะที่เด็กเกิดเป็นมนุษย์จะต้องอยู่ในสังคมร่วมกับคนหมู่มาก จำเป็นจะต้องมีความรู้ทางโลกเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข คนไทยมลายูเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย เช่นกันจึงมีบทเพลงกล่อมเด็กปลุกฝังให้เด็กเป็นผู้ที่รักวิชาเฝ้าหาความรู้เพื่อความก้าวหน้าของตนดังนี้

๑ ชูโรงปานดาเรปาน	ไม้กระดานสอดไปชักมา
บูรีชกรันญิตลัมปราฐ	ลูกหม้อยู่ในลำเรือ
ชูโรธมำกันชಾಯมำกัน	ใช้ให้กินจันก็กิน
ชูโรธมำกันชಾಯมำกัน	ใช้ให้เรียนจันทาเป็นไม่รู้

1.2.3.2 ความกตัญญูทศเวที เป็นคุณธรรมที่ใช้วัดระดับความเจริญทางจิตใจของมนุษย์ เป็นคุณธรรมที่เป็นสากลมีปรากฏในทุกศาสนาทุกวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นลูกจะต้องมีจิตสำนึกรู้คุณบิดามารดา เด็ก ๆ ในครอบครัวไทยมลายูจึงได้รับการสั่งสอนให้เป็นลูกกตัญญู เลี้ยงดูพ่อแม่ยามเจ็บไข้ได้ป่วย หรือยามแก่เฒ่าไม่สามารถทำงานเลี้ยงตนเอง ความเป็นลูกกตัญญูจึงเป็นคุณสมบัติในอุดมคติที่พ่อแม่ทุกคนคาดหวังว่าลูกของตนจะมี พ่อแม่จึงปลูกฝังคุณธรรมข้อนี้โดยผ่านบทเพลงกล่อมเด็ก ดังนี้

๑ อายุไซ อาเนาะกูชายัง	ลูก เอ๋ยลูกที่รัก
ปาคาอีบูนาเปาะมูตือรากอลัษณางัน	อกตัญญูต่อพ่อแม่เป็นอย่างเท่า
เมิมเบอลาเอ็งเกาบูกันชอยชอนัง	เลี้ยงดูลูกนั้นมิใช่เรื่องสุขสบาย
ติโคเตาะตือนือชอยมำกันติเตาะกือยัง	นอนไม่เต็มตักกินไม่เต็มถัน

วิธีการสร้างสำนึกให้เด็กรู้จักบุญคุณของพ่อแม่ที่น่าสนใจคือ จะพรรณนาให้เห็นถึงความยากลำบาก ความเจ็บปวด เมื่อยามที่แม่ตั้งครรภ์ตลอดระยะเวลา 9 เดือน จนลูกคลอดออกมาเพื่อเรียกร้องความสงสาร ความน่าเห็นใจจากผู้เป็นลูก

1.2.3.3 ความมีมารยาท เป็นคุณสมบัติทางสังคมที่ทุกคนพึงมี ผู้ที่มีมารยาทจะเป็นบุคคลที่สังคมยกย่อง ชื่นชม และเป็นที่รักของคนในสังคม ใคร ๆ ก็ยากคบค้าสมาคมด้วย ถ้าใครก็ตามที่ไม่มีความประพฤติดีคนก็จะพากันรังเกียจ การมีมารยาทถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของคนเรา ถึงแม้ว่ารูปร่างหน้าตาจะไม่หล่อไม่สวย แต่หากมีมารยาทแล้วรูปร่างหน้าตาก็อาจจะถูกมองข้ามไปได้ แต่ถ้าสวยหล่อไร้มารยาทคุณค่าเหล่านั้นจะด้อยไปทันที ดังบทเพลงกล่อมเด็กบทนี้

๑๑ คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู ค...ค...ค...ค...ค...ค...ค...

ค...ค...

ตีโต ตีโต อาเนาะเนาะตีโต
 ตีโต มงูและฉามอลัสเบอร์มือเฮาะ
 วูม้อลัสรุโนโตะย ชือชามิงปะคะเตาะ
 อีตูคือปะโตะชานาอาลู
 รุปอชู่โตะยบูคิปะคะเตาะ
 ชีตูคือปะออสเตาะมาลู

นอนนอน เกิดลูกนอน
 นอน เกิดจะกล่อมตื่นก็ขยับตัวลุกขึ้น
 บ้านพังระ เบียงก็ไม่มี
 ที่นั่นคือที่พึ่งสาภาตาข้าว
 หน้าตาชี่ เหว่มารยาทก็ไม่มี
 บั่นแหละสิ่งที่คนเราไม่ เกรงใจ

๑๒ อายุยัยอา เนาะกูมิมัสคัมปูวัน
 ตีโตลัสอา เนาะอาพัสปากูวัน
 อีบู เบอร์คูอาเกือชาคือรัตตูยัน
 ฌางัน เเตอร์กือนาปือญา เกิดชาวัน
 ฌีกาอีบูมูอด้งมัส เกน
 ตียาคาซิมปัยคูว เซอลัสกาเอ็ง
 อีนัสชานา เซะ เหาะลาชือชคันบุนดา
 ชูปายาชือมัตติคาลัมดาคา
 คือจรัสชอา เนาะยัง เบอร์นาชามียัน
 ชัมปัยโอมูร์ญอมูคอบ เบอร์รียา
 บาย เอะคิงมัลลัสลาภูดับมาหา
 คีบูยลัสชอด้งอากันญอกิดา

ลูกแม่นี้ช่างสวยสดงดงามนัก
 นอน เกิดลูกนอน เติงตั้ง
 แม่ขอพรออนขอต่อพระเจ้า
 ไโรคลมชักอย่าได้มีมา เบียด เบียน
 ถึงแม้ว่าแม่นั้นยากจนยิ่ง
 ผ้าผ่อนมีไม่ถึงสองผืนคี่
 นี่แหละหนาไซ้ชะตาพ่อและแม่
 เหมือนมี เข็มครึ่งแน่นอยู่ในอก
 พัง เกิดลูกน้อยที่แสนสุข
 เมื่อถึงวัยสาวรุ่นอันสดใส
 จงทำตนประพฤติดีมีกิริยา
 จะ เป็นที่ชื่นตาแก่คนอื่น^๑

^๑ มัลลิกา ฌานุรักษ์. เพลงกล่อม เด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี. 2523.

1.2.3.4 ความเชื่อทางศาสนาอิสลาม ชาวไทยมุสลิมจัดเป็นกลุ่มชนที่ยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม เป็นอย่างมาก ศาสนาอิสลามมีบทบาทต่อวิถีการดำเนินชีวิตของพวก เขาตั้งแต่ เกิดจนตาย ตั้งแต่ลืมตาตื่นนอนตอน เข้าไปจนถึงหลับตาเข้านอน ด้วยเหตุผลที่ว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ปฏิบัติในโลกนี้จะส่งผลถึงวันพิพากษาในโลกหน้า ทุกคนจึงต้องปฏิบัติและยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา และจะต้อง เชื่อทุกสิ่งที่บัญญัติในคัมภีร์อัลกุรอานว่าเป็น เรื่องจริง เพราะเป็นคำกล่าวของพระเจ้า คำสอนต่าง ๆ จึงถูกถ่ายทอดในรูปของบท เพลงหรือบทกลอนแล้วนำมาขับกล่อมลูกนอนด้วยความหวังว่า เมื่อลูกน้อยได้ฟังทุกวันก็จะจดจำและ เชื่อ เป็นการปลูกฝังความ เชื่อในทางศาสนาอิสลามแบบค่อย เป็นค่อยไปและไม่ใช้ด้วยวิธีการบังคับ เนื้อหาของบท เพลงจะมีอิทธิพลต่อ เด็ก ไปจน เติบโต เป็นผู้ใหญ่อิงตัวอย่างบท เพลงกล่อม เด็กต่อไปนี้

๑ วาไฮ เชาตารา วาไฮเชาตารี	เจ้าทั้งหลายทั้งหญิงและชาย
ฮีนเตาะลัซฮัจญ์อิคคีร์มูอากันญอมมาติ	จงจำไว้ว่าตัว เจ้านั้นจะต้องตาย
มาคิลัซกามูซื่ออิรังคิรี	ตายอยู่เพียงลำพัง
อิบบันมา เปาะเตียค่อซื่อกาลิ	แม่และพ่อมิได้อยู่ด้วยกัน
คิตาลัมกูไนร์คิมบัคยังชุญ	ในหลุมศพดินแดนอัน เงียบสงัด
ลาลูลัซคาคังมาลัยอิกักยังมวริง	มาลัยอิกัก (ยมทูต) อันดุคัตจะมาเยือน
ฮีนเตาะมือนาญอรูณอิสลาม	จะไต่ความถามถึงหลักข้อปฏิบัติ
กาเลาเตาะฉาวับฮัยอูปูไกลกัน	หากไม่ตอบคำถามท่านจะ เมียนตี เอา
ปูไกลญอฮิดูเตียค่อคังมื่อลัม	การ เมียนคีนันร่างกายจะไม่จมนมิด
คูโจะฮ์ปูโละฮ์ซาซื่อค่อตูรบกือดัลลัม	จนแต่เพียง เจ็ดสิบศอกพอประมาณ
ลาลูตีมาลีค็อจันกูยังบันฉัง	แล้วขุดร่างขึ้นมาใหม่ด้วย เล็บยาวน่ากลัว
ลือเตาะคิอาดัสฮัยอูปูไกลกัน	วางร่างลงไปแล้ว เมียนตีซ้ำ
ปูไกลญอฮิดูเตียค่อเตอร์ฮิลัง	เมียนคิครั้งแล้วครั้งเล่า ไม่มีหยุดสิ้น
ฮัมปัยฮารีกียามัตบาฮารูลัซฮิลัง	จนกว่าวันพิพากษามา เมื่อนั้นจะสิ้นสุดลง
บาฮารูลัซฮิลัง	

บท เพลงกล่อม เด็กบทนี้มุ่งสั่งสอนให้ เด็กมีความรู้สึกกลัวต่อชีวิตในหลุมฝังศพ ด้วยมีความ เชื่อว่ามุสลิมทุกคนนั้นจะถูกพิจารณาโทษทันทีที่ร่างของพวกเขา เข้าถูกฝังลงในดิน การลงโทษนั้นจะดำเนินไปจนถึงวันสิ้นโลก และทุกชีวิตจะฟื้นขึ้นมาใหม่ เพื่อการพิพากษาให้ได้ เข้าสวรรค์หรือตกนรก เมื่อคนเรากลับมาปลงศพลงนรก ทุกคนก็จะทำความดีปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา โดยเฉพาะการ เลือกลงฝังในวัย เด็กนั้นจะมีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะคอยไปปลงฝัง เมื่อเด็กโต เป็นวัยรุ่นแล้ว เพราะวัย เด็กนั้น เด็กจะมีความกลัว มีความ เชื่อว่าสิ่งที่ผู้ใหญ่พูดนั้นย่อม เป็น เรื่องจริง ผู้ใหญ่ต้องไม่โกหก เด็ก

1.3 ปัญหาครอบครัว บท เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายู ได้สะท้อนปัญหาครอบครัว ที่สังคมชาวมักประสบกับคือ ปัญหาความยากจน บางครอบครัวจะต้อง เป็นหนี้เป็นสิน แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่อุปสรรคสำคัญต่อการ เลี้ยงดูลูก เพราะชาวไทยมลายู เชื่อในหลักคำสอนของศาสนาอิสลามที่ว่า เด็กที่เกิดมาทุกคนนั้นพระเจ้า ได้ลิขิตดวงชะตาของเขาแล้ว เด็กที่เกิดมาในครอบครัวที่ยากจนนั้น ภายภาคหน้า เขาอาจจะร่ำรวยเป็น เศรษฐีก็ได้ หน้าที่ของพ่อแม่คือ เลี้ยงดูลูกให้ดีที่สุด หากต่อไปลูกจะยากจนก็ต้องสอนให้ลูกยอมรับในเรื่อง ดวง วาสนาที่พระเจ้า ได้กำหนดแล้ว เพื่อที่ เขาจะอยู่ในโลกนี้อย่างมีความสุขและยอมรับความจริง เกี่ยวกับชีวิต ดังบท เพลงกล่อม เด็กบทต่อไปนี้

๑ ตีโตลัษมา เนาะ เนาะตีโต

ตาโกะลัษมุแซคือมาลงตีโต

เนาะลัษมาฮืออา เมะออแซตีโต

ปือแพลัษมาคอสฮาฮือฮือฮือมาแล

ผาแงโคะตาโกะ เมาะโคะอาคอ

อาฮือฮือปือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

บางะลัษมาลืออาฮือฮือฮือฮือฮือ

ตาโกะลัษมุแซ เนาะมาแกอาแว

ฮือฮือ เปาะมิส เกน เคอร์ฮือฮือ

กาเองฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

คา ระเกือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

นอน เกิดลูกนอนลูกอยากจะนอน

นอน เกิดลูกนอนกลัวมูสิ่ง

มันจะมา เอาตัวนอน เกิดลูกนอน

หลับตา เสียค่าคืนแล้ว

อย่ากลัวไป เลย์แม่อังอยู่ใกล้

พ่อของลูก เขาไปทำงาน

พ่อของลูกจงกลับมา เร็วไว

กลัวมูสิ่งมันจะมากินลูก เอา

พ่อแม่ยากจน เป็นหนี้สิน เขา

มีผ้าผืน เดียว เหน็บ เอาไว้

ดึงขึ้นสูงชายข้างล่างก็หย่อน

แซะซอญออีตูบูกับซื่อคิกค	ลำนากยาก เบ็ญมิใช่ เบา
คิซูลูชญา เมาะ เตาะบือราบิงมิวิต	ล่องไฟไล่ยุงมิให้กล้ำมาักค
บิลอมือนางิสบูซื่อคิกค	เมื่อยิน เสี่ยงลูกแอะร้อง
คาริปาคคิโคซื่อมิอราบั้ง เกด ^๑	แม่ลูกขึ้นจากพื้นนอนพันทิ

๑ บุษงคียงนาตุ	นก เอียนกขุนทอง
มาแกบวือยตามาเซาะ	กินลูกตาลสุก
ตะเตาะอุตงอญ	จันคนยับโซค
มาตามาตามอเซาะ มอเซาะ	คันคันดูไถไป

ความยากจนจัดว่าเป็นกระจกส่องสภาพทาง เศรษฐกิจของคนในสังคมที่สังคมปัจจุบัน ถือว่าเป็นเครื่องวัดระดับความ เจริญและความสุขโดยมีคุณค่าทางวัตถุ แต่ในทรรศนะของ สังคมมลายูทั่วไปแล้วความยากจนมีความ เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามโดยตรง ความยากจน ไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจน่าดูถูก และไม่ใช่สิ่งที่กำหนดคุณค่าชีวิตของมนุษย์ ความยากจนเป็นเพียง เครื่องแยกชั้นชั้นทางสังคมของมนุษย์เท่านั้น ความยากจนในมุมมองของศาสนาอิสลามแล้ว ถือว่า เป็นเครื่องทดสอบความจงรักภักดีต่อพระเจ้า คือ อัลลอฮ์(Allah) ผู้ที่ยากจนแล้วอดทน ต่อสู้กับความลำบากเหล่านั้นด้วยจิตใจที่ เข้มแข็งไม่โกรธ เคืองต่อพระเจ้า ถือว่าเป็นผู้ที่ภักดีต่อ พระเจ้าอย่างแท้จริง ในขณะที่คนยากจนและไม่ยอมรับสภาพโกรธ เคืองต่อพระเจ้า ถือว่าไม่ จงรักภักดีต่อพระเจ้า ถือว่าไม่ใช่มุสลิมที่ดี ไม่เชื่อในหลักคำสอน เรื่อง ชะตาลิขิต สำหรับ อิสลามแล้วความยากจนคือความ เรียบง่าย ผู้ที่มีชีวิตอย่างเรียบง่ายได้คือผู้ที่มีความสุขอย่าง แท้จริง และเป็นหนทางสู่ความสำนึกในคุณค่าของชีวิตทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ชาวไทยมลายู จึงสอนลูกหลานให้ยอมรับและ เชื่อใน เรื่อง โชควาสนา หรือโชคชะตาที่พระเจ้าเป็นผู้ลิขิตใน ฐานะที่เป็น เครื่องทดสอบจิตใจวัดความจงรักภักดีของมนุษย์ที่มีต่อพระเจ้าว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยไม่โกรธ เคืองพระเจ้าจึงมีบท เพลงกล่อม เด็ก กล่าวถึงเรื่องโชควาสนา ดังกล่าว

^๑ มัลลิกา คณานุรักษ์. เพลงกล่อม เด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี. 2523.

2. เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคมของกลุ่มชน

เพลงกล่อม เด็กมลายูจาก จะนะ เสนอ เนื้อหาที่สะท้อนภาพโลกใบเล็กของเด็ก คือ ครอบครัวแล้ว ยังนำเสนอ เนื้อหาที่สะท้อนภาพโลกใบใหญ่ คือสังคมของกลุ่มชนที่เด็กจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การที่เด็กจะเติบโตและ เข้าไปอยู่ในโลกใบใหญ่นี้ ได้อย่างมีความสุข เด็กจะต้องผ่านกระบวนการ ผ่านการเรียนรู้คุณค่า กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของคนในสังคม ซึ่งจะทำให้เด็กรู้จักปรับตัว เข้ากับวิถีชีวิตที่เป็นระเบียบ เด็กได้รู้จักวัฒนธรรมของกลุ่มชนที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งจัดเป็นโลกภายนอกครอบครัวของเด็กที่เด็กได้ใกล้ชิดมากที่สุด เด็กได้เรียนรู้และปรับตัว โลกเริ่มจากธรรมชาติรอบ ๆ ตัวที่เด็กได้เห็นสัมผัส เด็กจะต้องรู้จักสภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต ต้องรู้จักสังคม ปัญหาสังคม ที่น่าถกเถียงเกิดขึ้น และคนในสังคมต้องเผชิญอยู่ เด็กต้องเรียนรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สังคมกำหนด เราพบว่า เรื่องเหล่านี้พ่อแม่ได้เตรียมพร้อมให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งดูได้จาก เนื้อหาของบท เพลงกล่อม เด็กที่มีอยู่จำนวนมากน้อย

2.1 การผสมผสานกลมกลืนเข้ากับโลกธรรมชาติ

เมื่อศึกษาธรรมชาตินิยมการแต่ง เพลงกล่อม เด็กที่อยู่ในรูปของ "พื้นคน" แล้ว เห็นได้ชัดว่าธรรมชาตินิยมทางศาสนาอยู่ค่อนข้างน้อย เนื้อหาสำคัญของ เพลง เด็กที่ได้ฟัง เพลงกล่อม เด็กเป็นประจักษ์จะ เรียนรู้โลกของธรรมชาติได้อย่างมากมาย เพราะ เพลงกล่อม เด็กในสองวรรคแรกจะ เริ่มต้นด้วยเนื้อหาที่เป็นธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ ภูเขา หวงดง พระจันทร์ ซึ่งจะนำเด็กเข้าสู่โลกของจินตนาการได้อย่างง่ายดาย ถ้าเป็น เพลงกล่อม เด็กที่เกี่ยวกับพืช เด็กจะได้รู้จักชื่อพืชและลักษณะพิเศษของพืชแต่ละชนิด ถ้าเป็นชื่อผลไม้ เด็กจะสัมผัสกับลักษณะชนิดของผลไม้ได้ ถ้าเป็นชื่อสัตว์ เด็กจะรู้จักสัตว์แต่ละชนิดนั้นแตกต่างกันอย่างไร มีธรรมชาติความเป็นอยู่อย่างไรบ้าง ลักษณะพิเศษของสัตว์เหล่านั้นคืออะไร ดังตัวอย่างบท เพลงกล่อม เด็กต่อไปนี้

๑) มีหมีเขาจะแตงแตงแตง

มีหมีเขาจะคืบจ้อชอุ่ม

ชีเซตือ เปาะตาดึง

กือนมชูปอชอุ่ม

บุงอชื่อนอคาไละ

นกยูงรำพันเดินล่ามไปมา

นกยูงอยู่กลางนาไร่

หวิมพรังซึก เปาะตาดึง

บานสวยเหมือนดอกไม้

ดอกประคุ่มของปุต

กือแมตุโฆะฮ์มาแล	เบ่งบานทนาน เจ็ดคืน
ฮลา มะดินอม ะโฆะ	เขื่อนงลักขณ์ เข้า เรือน
มาโฆะฮ์ฮูงมาแล	เข้าห้วย เรือนท ไล
นาแล เจ๊ะแวกือจิ	ทาลัย เจ๊ะแวกหลังน้อย
บือโนปาแลลิมอ	ระ เบียงยาว เพียงห้า
มาโฆะฮ์มาวีกือจิ	มาโฆะฮ์มาวีกือจิ ตั้งแต่ เด็ก
บือกือฮูบแลลิมอ	แต่งงานใน เดือนห้า
บูแลลิมอบูแล เตาะมือนะ	เดือนห้า เป็น เดือนสี่
บูติ เมาะแตคาแลคือบูชง	ลูก เจาจะคียบอยู่ในกะลา
ลา เนาะฮูนอกือมานอสิยะ	หนุ่มตัว เปริยาวไปไหนมา
มาโฆะ เกอฮูแตมือนะบูชง	เข้าป่าไปค่อนข้าง
บูชงบูนาแกกฮูลอิมะ	นก เปล้าทางคก
มาติ เคอร์ฮือ และ เกอแตฮ์กายู	คยออิงแอนบนคาคบไม้
ฮียูฮูนา เบอแมฮะฮือฮือ	เปาปี่สิทอฮือฮือ
ฮายอ เนาะฮู และคูนาวราคู	จันจะกล่อมให้ท่านนอน เอย

บทเพลงนี้ทำให้เด็กรู้จักชื่อของนก เช่น นกยูงที่กำลังรำแพนอวดความสวยงามของลวดลายสีล้นทพทางของมัน เด็กได้รู้จักนกเปล้าที่ทางคก รู้จักชื่อผลไม้ เช่น เจาจะ รู้จักดอกไม้ เช่น ดอกประดู่ที่บ้านทนานถึงเจ็ดวัน ซึ่งถึงเหล่านี้มีอยู่ทั่วไปในท้องถิ่นภาคใต้ หรือบทเพลงที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง เช่น แมวที่เด็ก ๆ มักจะชอบกันดังบทเพลงบทต่อไปนี้

๔-๓๖
 ๑ ชาตุ คูอ คิมล กูจิงบือลารี หนึ่ง สอง สาม แมวเหมียวมันวิ่งหนี
 มานอเนาะฮามอ ฮิูกูจิงยังบือลั้ง ไหนเลยจะเทียบเท่าเจ้าแมวลาย
 ฮูคือฮัลลัลลามออากุเม็นฮารี นานแสนนานที่จันเฝ้ามอง เมียงท
 มานาเนาะฮามอฮือาเตะกูฮายัง ไหนเลยจะเทียบเท่าน้องรักของจันได้

* มะโฆะฮ์มาวีกือจิ คือ พิธีขลิบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศชายของเด็กไทยมุสลิม

การเรียนรู้เสียงสัตว์ร้องบางชนิดจัดว่าเป็นการเรียนรู้โลกธรรมชาติด้วยเช่นกัน บทเพลงกล่อมเด็กจึงไม่ละเลยที่จะฝึกให้เด็กเกิดการเรียนรู้และหัดเลียนเสียงสัตว์เหล่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะ เป็นสัตว์เลี้ยงที่ไม่ทำอันตรายต่อเด็ก เช่น เสียงไก่ร้อง ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมจะเลียนเสียงไก่ร้องไม่เหมือนกัน กล่าวคือ คนไทยมลายูได้ยินเสียงไก่ร้องเป็น "โก๊ะแกแและโก๊ะ" ในขณะที่คนไทยได้ยินว่า เอ็กอี เอ็ก เอ็ก ดังเช่น

๑ โก๊ะแกแและโก๊ะ

อาย้มบาลงมัย

คูโห๊ะวะ เปาะโห๊ะ

คูโห๊ะมีเตาะมัย

โก๊ะแกแและโก๊ะ

ไก่หงอนทอง

ยายท่าอะไรเอ๋ย

ยายนั่งขยทอทองคำ

ความงามของธรรมชาติมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานของนักแต่งเพลงทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะดวงดาวและพระจันทร์ มักจะเกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกของนักแต่งเพลงคืนเดือนหงายมักจะให้อารมณ์อ่อนหวาน เด็กที่ได้ฟังเพลงกล่อมเด็กเกี่ยวกับพระจันทร์จะรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของดวงจันทร์ ถ้าพระจันทร์เต็มดวงเป็นคืนเดือนหงายท้องฟ้าก็สว่าง ถ้าคืนเดือนแรมท้องฟ้าก็มืด ดังบทเพลงบทต่อไปนี้

๒ บา เพาะบุลันคิอันคารอบลัน

บุลันคิลาจึคือรัง เบอร์ชาฮายา

บา เพาะบุลันคิอันคารอบลัน

คิเตาะชือมูเลียบูลัน ปูวาชา

ใน เดือนแต่ละ เดือนนั้นมี เดือนหงาย

เดือนโนนภาส่องแสงสว่าง

ใน เดือนแต่ละ เดือนนั้นมี เดือนมากมาย

แต่ไม่มี เดือนไหนจะวิเศษ เท่า เดือนกฤษีลอค

๓ คู...คู...คู...

คิโคคิโคอาเคะ เบาะคิโค

คิโค เบอร์อุและตามอติช เบอร์มือเฮาะ

บา เพาะบูโงะฮับันดังคิลาจึ

คู...คู...คู...

นอนนอน เกิดน้องนอน

นอน เกิดจะกล่อมตื่นแล้วก็ขยับลุก เสีย

ดวงดาวบนท้องฟ้าช่างมีมากมาย

อาคอสาคูบินตั้งคือมามอ	มีเพียงดวงเดียวนามดาวคือมามอ (ทองเหลือง)
บาเงาะชูโงะฮ้อาเคะกาเกาะคิซึนิ	ที่น้องที่นี้ช่างมีมากมายหลายคน
อาคอสาคูเปอแมแนมมาคอ	มีเพียงหนึ่งเดียวที่เป็นขวัญตา
๑ ล้อมผืนต้นชาติ	รวัวตัวผู้รวัวแท้
คามะปอชงฆูเฮาะ	ล่ำที่คั่นสมอทะเล
ลามะอาแนมยี่	พี่ชายมาช้าจริงเชียว
นาคิบูแลจือเฮาะ	ต้องคอยรอคืนเดือนหงาย

ธรรมชาติที่มีความงดงามบางครั้งก็แฝงไปด้วยความน่ากลัว โดยเฉพาะในยามกลางคืน คนไทยมลายูมีความเชื่อว่าเวลากลางคืนเป็นเวลาของผีสางออกมาหลอกหลอนคน ผู้ใหญ่จึงใช้เวลากลางคืนในการหลอกหรือขู่เด็กให้ปฏิบัติตัวตามที่ผู้ใหญ่ต้องการ จึงเกิดเพลงกล่อมเด็กประเภทขู่ร้องกันอย่างสนุกสนาน และเด็กก็จะกลัวความมืด กลัวเวลากลางคืน เช่นบทเพลงนี้

๑ กูโกซอกูโก	ขุมะพร้าวขุด
กูโกบลากะบิตุ	ขุดอยู่ข้างหลังบ้านประตู
คิโคอาเนาะคิโค	นอนเกิดลูกนอน
แบเฮาะมาแลดาโกะฮาคู	ถ้ำกลางคืนกลัวผีหลอกเอ๋ย

สัตว์ที่มีอยู่ในธรรมชาติ บางชนิดก็มีความน่ากลัว มีอันตรายและจะนำภัยมาสู่คนเราได้ โดยเฉพาะสัตว์ที่เจ้านายเป็นเจ้าของ คนเราจึงต้องรู้จักระมัดระวัง เพื่อความปลอดภัยของชีวิตคน จะทำอะไรก็ตามต้องดูตาม้าคาเรือคามที่สุภาษิตโบราณไทยเตือนไว้

๑ เอ็งเอ็งปีแนลลอแจ

กา เปะกซาบูตีแจเป๊แซ

อึงะอึงะออแซตีฉาแล

มาฉือยคาตุเนาะจือมือแซ

เอ็ง เอ็ง ผลหมาก กระตัง

หับ ย่าแล้วสับกล้วย

ใครที่เดินอยู่บนถนนจงระวังไว้

ข้างเจ้านายท่านจะข้ามฟาก

2.2 การรับรู้สภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Awareness) สภาพ

ทางเศรษฐกิจที่สะท้อนจากบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูส่วนใหญ่แล้วจะแสดงให้เห็นความยากจนของครอบครัว เป็นสำคัญ โดยมีจุดประสงค์เพื่อบอกกล่าวให้ลูกได้รับรู้สภาพฐานะของพ่อแม่ เพื่อให้ลูกเกิดความรู้สึกสงสารเห็นอกเห็นใจพ่อแม่ รักพ่อแม่ และประพฤติตัวเป็นลูกที่ดีในวันข้างหน้าที่สำคัญคือความยากจนไม่ใช่อุปสรรคสำคัญในการเลี้ยงลูก

๑ ตีโดลัษตีโดอาเนาะเนาะตีโด

คาโกะลัษมุแซคือมาลงตีโด

เนาะลัษมาฮืออาเมะออแซตีโด

ปือฉะลัษมาตออาฮือฮือคือมาแล

ฉาแงโคะคาโกะ เมาะโคะอาคอ

อาฮือฮือปือมิบูวะกือริฉอ

บางะลัษบาและอาฮือฮืออาแว

คาโกะลัษมุแซ เนาะมาแกอาแว

ฮือบูบาเปาะมิส เกน เคอร์ฮูแด

กาเองฮือฮือลัษอาลัษตีโดงัน

คาเระกืออาตัษตีบอฮือฮือฮือแง

แซะฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือฮือ

ตีฮือโละฮือฮา เมาะเตาะบือราฮือมิมิ

บือลือมือนางฮือฮือฮือฮือฮือ

คาริปาคอฮือตีโด ฮือมิฮือราฮือบังเกิด

นอน เกิดลูกนอนลูกอยากจะนอน

นอน เกิดลูกกล้วยสิ่ง

มันจะมาเอาคนนอน เสีย เกิดลูก

หลับคาเสียค่าคินแล้ว

อย่ากลัวไปเลยแม่ยังอยู่ใกล้

พ่อของลูก เขาไปทำงาน

พ่อของลูกจงกลับมาเร็วไว

กล้วยสิ่งมันจะกินพ่อหนูเอา

พ่อแม่ยากจน เป็นหนี้สินเขา

มีผ้าผืนเดียวพันติดเอา

ตั้งขึ้นสูงชายข้างล่างก็หย่อน

ลำบากแสน เข็ญนั้นมิใช่น้อย

ส่องไฟโล่งๆมิให้กล้ำมากัด

เมื่ออินเสียงลูกร้องเพียงแอะเดียว

ลูกจากที่นอนลุกทันที

ครอบครัวชาวไทยมลายูส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำไร่ ทำนา ทำสวน โดยเฉพาะอาชีพการทำนานั้นยังคงต้องอาศัยธรรมชาติเป็นสำคัญ หากฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ผลผลิตข้าวอาจจะอุดมสมบูรณ์ หากปีใดฝนแล้งข้าวอาจจะไม่ได้เพียงพอกินที่คาดไว้ เพราะฉะนั้นชาวนาจึงต้องฝากความหวังไว้กับสภาพอากาศของธรรมชาติในการทำนาหากินให้ได้มาซึ่งรายได้ไว้เลี้ยงครอบครัว จิตใจของชาวนานั้นมักจะวิตกกังวลอยู่เสมอเมื่อถึงฤดูกาลการทำนาเด็กที่ได้ฟังเพลงกล่อมเด็กในลักษณะนี้ เท่ากับได้เรียนรู้ถึงประเพณีการทำนาและได้รับรู้ปัญหาด้วย ดังตัวอย่างเพลง

๑ คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...

คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...

ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะตีโต

นอนนอน เกิดลูกนอน

ตีโต เบอรู และฉามอลัสบือมือ เฮาะ

นอนก็จะกล่อมตื่นก็ขยับลุกขึ้นชะ

เขียปอกาตอปาตี เตาะบุตติง

ใครว่าคันข้าว ไม่ตั้งท้อง

ปาตีชือมอชอจือตงตีบาโชะย์

ข้าวพันธุ์สงขลาปักดำอยู่ในทุ่ง

เขียปอกาตอฮาตี เตาะมุขิง

ใครว่าใจไม่กังวล

มุขิงขบู่แลชือกาสิชคาง

กังวล เป็น เดือนปีละหน

แม้แต่ชาวไทยมลายูที่ประกอบอาชีพทางการประมงนั้นก็ไม่มี ความแน่นอนในอาชีพ รายได้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนสัตว์ทะเลที่จับมาได้ การออกเรือหาปลาบางครั้งอาจจะเข้าฝั่งด้วยมือเปล่าก็ได้ และถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับผู้ประกอบอาชีพ เช่นนี้ และจะต้องรับสภาพความไม่แน่นอนนี้ได้ด้วยจิตใจที่สงบซึ่งสามารถจับความรู้สึกนี้ได้จากบทเพลง บทนี้

๑ คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...

คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...คู...

ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะตีโต

นอนนอน เกิดลูกนอน

ตีโต เบอรู และฉามอลัสบือมือ เฮาะ

นอนก็จะกล่อมตื่นก็จะปลุก

บุษงดี เยาะอามาลาโอะ

ชาแปดื้ออ เลาะบากู

เตาะบู เลือกอมีชลาโอะ

ปู่แลคาสะปู่แลอาฏ

นก เอียนกนางแอ่น

สร้างรังไว้ตามชอกหิน

เมื่อไม่ได้ทองขุมทรัพย์ทะเล

กลับขึ้นฝั่งกันเถิด เรา

ในบางครั้งถึงแม้ว่าธรรมชาติจะ เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้ได้ ในปริมาณที่มากแต่ก็ไม่เป็นไปตามที่คาดไว้เพราะอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ทำให้ได้ผลผลิตใน ปริมาณต่ำ เช่น ศัตรูพืช ในกรณีของการทำนาตามแบบดั้งเดิม แล้วต้องพึ่งฤดูฝน เป็นสำคัญ ในขณะที่เดียวกัน เมื่อต้นข้าวออกรวง ก็ต้องคอยระวังศัตรูข้าว พากหนูนา หรือนก หากชาวนา ไม่สามารถป้องกันหรือกำจัดปัญหาพวกศัตรูข้าวนี้ได้ ชาวนาก็ได้รับการสอนให้เชื่อว่าเป็น เรื่อง ของโชคชะตาที่มนุษย์ไม่อาจเสี่ยงหรือแก้ไขได้ ซึ่งเป็นทางออกของการให้ เข้าใจปัญหา เพื่อ ความสบายใจของชาวนานั่นเอง เด็กที่ได้รับการขับกล่อมด้วยบทเพลงทำนองนี้ก็จะ ได้เรียนรู้ สภาพปัญหาเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำนาของสังคมทั่วไปหรือของบรรพบุรุษของ ตนโดยปริยาย เช่นบทเพลงบทนี้

๑ ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...

ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...ตุ...

ตีโต ตีโต อาเนาะ เนาะตีโต

ตีโต เบอริ้อูและฉามอลัยบือมือ เฮาะ

ปาติกรือ เซะ เจอดงคืบาโสะยี่

ชาบิชมาแกติ เฮาะ เฒอลานอ

ชาผอนา เซะอุตงกุกุโละยี่

บูมีลูวี่ชากือย เตาะกือนอ

นหนนอน เกิดลูกนอน

นอนก็จะกล่อมตื่นก็จะปลุก

ข้าวพันธุ์กรือ เซะปลุกอยู่ในทุ่ง

ถูกนกกระจาบกินหมด

เพียง เพราะ โชควาสนาฉันไม่ดี

แผ่นดินกว้างใหญ่ก้าวไม่ถึง

ในบท เพลงกล่อม เด็กที่ เกี่ยวกับการทอผ้า หญิงสาวต้องทอผ้าใช้ เองในวันแต่งงาน เพื่อ เป็นการประหยัครายจ่ายของครอบครัว ซึ่งเป็นธรรม นิยมปฏิบัติที่รู้จักกันดีในสังคม เกษต กรรมของชาวไทยมลายูสมัยก่อน ที่หญิงสาวจะต้องรับผิดชอบ เกี่ยวกับ เสื้อผ้า เครื่อง

แต่งตัวของคน เด็กผู้หญิงจึงได้รับการถ่ายทอดวิชาการทอผ้า อันจะเป็นความรู้ที่จะช่วยสร้างรายได้ให้ครอบครัวของคนในภายภาคหน้า เมื่อไม่ได้ออกรับเรียน และช่วยครอบครัวในการผลิตเสื้อผ้าขึ้นใช้เอง อันเป็นคุณสมบัติของการเป็นกุลสตรีของสังคมชาวไทยมลายูในอดีตที่ยกย่องว่าดีและหญิงทุกคนพึงมี เพลงกล่อมเด็ก เกี่ยวกับการทอผ้ามีดังนี้

๑ อายงลาโมะลาญ
ชาชะบาแดนิบือช
คือนุงกาเองบาญ
บวะปากามนีกือช

ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
ก้านใบจาก
ทอ เสื้อผ้าแพรพรรณ
ไว้ใส่แต่งงาน

๑ อายงลาโมะลาญ
ชาชะบาแดนิบือช
คือนุงกาเองบาญ
บวะลาเปะมนีกือช

ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
ก้านใบจาก
ทอ เสื้อผ้าแพรพรรณ
เป็นผ้านองแต่งงาน

๑ อายงลาโมะลาญ
ชาชะบาแดนิบือช
คือนุงกาเองบาญ
บวะชาเล็งนาลือช

ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
ก้านใบจาก
ทอ เสื้อผ้าแพรพรรณ
ไว้มัดผ้าเปียก

๑ อายงลาโมะลาญ
ชูโคชะบาแดนิบือช
คือนุงกาเองบาญ
วะลาเปะนีกือช
นีกือช เจะมัย เจะมง
บาเละปือคูปิแซ

ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
หลังคามุงจาก
ทอ เสื้อผ้าแพรพรรณ
เป็นผ้านองแต่งงาน
แต่งงาน เจะมัย เจะมง
ข้างหลังหมอกลื้อ

การเตรียมเสื้อผ้าสำหรับเจ้าสาวของไทยมลายูในสมัยก่อนมีหลายผืน ทั้งผ้าที่จะใช้ตัดชุดเจ้าสาว และผ้าที่จะใช้ในงานพิธี เช่น ผ้าที่ใช้มัดคอกานน้ำ ซึ่งจะต้องใช้ในพิธีอาบน้ำ ปิดริ้วหวานของคู่บ่าวสาว ผ้ารองแต่งงานซึ่งเจ้าสาวจะใช้รองมือในการสละมาตธรรม นิยมอิสลามกับบุคคลต่างเพศ การทอผ้าถือเป็นคุณสมบัติของกุลสตรีนั้น ถ้าทอได้สวยงามก็จะได้รับการชมเชยหรืออาจจะได้รับรางวัลจากผู้ใหญ่หรือเจ้านายซึ่งพิจารณาจากนัยของบทเพลงต่อไปนี้

๑ อายงลาโมะลาญ	ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
ชาชะบาแดนีปือช	ก้านใบจาก
คือนุงกาเองบาญ	ทอ เสื้อผ้าแพรพรรณ
ชาชะอานัง เนาะอุปือช	หวังว่าพี่ชายจะศกรรางวัล

หากสตรีใดไม่มีความสามารถในการทอผ้าไว้ใช้เองแล้วก็ต้องจัดซื้อมาใช้ในวันแต่งงาน ดังนี้

๑ อายงลาโมะลาญ	ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
ชาชะบาแดนีปือช	ก้านใบจาก
นือลีกาเองบาญ	ซื้อผ้าแพรพรรณ
บู่ชะเล็งนีก็ือช	ไว้มัดคอกันแต่งงาน

ในขณะที่เดียวกับบุคคลใดก็ตามที่ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตน สังคมก็มีได้เพิกเฉย บุคคลดังกล่าวจะถูกตำหนิให้ได้ฉาย เพื่อที่คนเหล่านั้นจะได้รู้สำนึกและตระหนักถึงฐานะของตน ดังบทเพลงกล่อมเด็ก เกี่ยวกับการทอผ้าบทต่อไป

๑ อายงลาโมะลาญ	ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
ชาชะบาแดนีปือช	ก้านใบจาก
คือนุงกาเองบาญ	ทอ เสื้อผ้าแพรพรรณ

สาละ เนาะมือนีก้อย	หวังจะได้แต่งงาน
มือนีก้อย เจะแมะ เดวี	แต่งงานสาวน้อย
ปากกาสิมาปูโตะ	ใช้ผลมะกรูด
ปากกาจิจิงปือน้อยผาซี	สวมแหวน เต็มนิ้วมือ
อูแตอแซนือกาโตะกาโตะ	เป็นหนี้ เขาอีรุงตุงนัง
กาโตะกาโตะกาแฆ	อีรุงตุงนังยุ่ง เหยิง
ตักขมาแกปาดิ	หนูกินคันข้าว
ผาแงงโตะซี่ซาจะ	อย่าใช้งานนัก เลย
แมะกือจิลามิ	หนวยัง เล็กอยู่

การรับรู้สภาพ เศรษฐกิจที่ปรากฏในบท เพลงกล่อม เด็กไม่ได้จำกัดอยู่ในแวดวงของครอบครัว เท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงสังคมทั่วไป เด็กได้รับรู้อาชีพ รับรู้สถานะภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและของสังคมทั่วไปจากครอบครัว เป็น เบื้องต้น

2.3 ความสัมพันธ์กับบุคคลต่างเพศและการควบคุมพฤติกรรมทางสังคม

เนื่องจากชาวไทยมลายูเป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม การคบกับบุคคลต่างเพศจึงต้องอยู่ภายในขอบเขตที่ศาสนาอิสลามกำหนด หญิงชายไม่ใคร่จะมีอิสระในการคบหากันมากนัก ประกอบกับวัฒนธรรมของคนไทยมลายูนั่นสอนให้ลูกผู้หญิงต้องรู้จักรักษาวนสงวนตัว ผู้หญิงต้องไม่เป็นฝ่ายไปหาผู้ชายซึ่งเป็นคนรัก ผู้ชายต้องเป็นฝ่ายมาหาผู้หญิงและจะต้องอยู่ในสายตของผู้ใหญ่ฝ่ายหญิงด้วย หากผู้หญิงเป็นฝ่ายไปหาผู้ชายก่อนจะถูกสังคมตำหนิ ถูกติฉินนินทาในทางที่ไม่ดี ทำให้เสียเกียรติ ดังเช่นบท เพลงที่มี เนื้อหาดังนี้

๑ ลิอมูดาแพดาตี	วัวตัวผู้วัวแท้
ตามะปอสงฆูฮือฮ	ล่านอยู่ที่ต้นสมอทะเล
ลามะอาแบมาฮี	พี่ชายมาช้าจริงเชียว
นาตีบูแลจือฮือฮ	ต้องคอยถึงคืน เดือนหงาย

และเมื่อหญิงชายแต่งงานเป็นคู่ครองกันแล้ว สังคมของชาวไทยมลายูมีวิธีการควบคุมความประพฤติ มิให้ผู้หนึ่งนอกใจสามี สอนให้ผู้หนึ่งอยู่ในโอวาทของสามี มิให้ล่วงเกินสามีทั้งด้วยวาจาหรือการแสดงออกด้วยการกระทำ หากฝ่าฝืนจักเป็นบาปตามบทบัญญัติในศาสนาอิสลาม¹ ดังบทเพลงกล่อมเด็กที่ว่า

๑ บารังซียาปอมือลาวันซูวามิ	ใครก็ตามที่ขัดขืนไม่ เชื่อฟังสามี
ลาลูอูฮาเก็คราซอญอฮาดี	จึงรู้สึกเจ็บปวดลึกอยู่ในใจ
มูกอญอฮิศา ซือปรีติจาญ	อีกทั้งในหน้านั้นคำกล่าวดั่งกับฝัน
คิตาลัม เนอรากออติ้มปัดบือราตุ	ในมรณันแหละหนาทักพิง
กาอานามันลัก กาอานามันลัก	ราวกับว่าเป็นคือสิ่งสำหรับเจ้า
ยาอูญนี อูญนี ฮายาดี	เจ้าดวงคาดวงใจของพ่อแม่
วาเลาปนซือนังอาเคาปนซุซือฮ	ถึงจะอยู่ในยามสุขหรือยามยาก
ตีกอ เอ็ง เกาซวามิมูมูค	ถ้าหากว่าสามี เจ้านั้นหนุ่มแน่น
คียะ คียะ ฮาฮิซวามิมูมูวอ	ทุกวี่วันสามี เจ้าเฝ้าดูแล

เมื่อผู้หญิงมีสถานภาพเป็นแม่แล้วหน้าที่ของพวกเธอก็คือการเลี้ยงดูลูก เอาใจใส่ลูก หรือหากเป็นหญิงม่ายลูกติด ซึ่งอาจจะเกิดเพราะการหย่าร้างหรือการตายจากของสามี ผู้หญิงยังจะต้องเอาใจใส่ลูกเป็นพิเศษ มิใช่คอยคิดที่จะหาสามีใหม่ แล้วละเลยหน้าที่ของแม่ไป เมื่อใดที่ผู้หญิงคิดที่จะหาสามีใหม่ สังคมจะคอยสอดส่องพฤติกรรมเป็นพิเศษ แล้วนำไปบันทึกในเชิงตำหนิ ดังนี้

๑ ไนโนติเยาะ	เปล เอ้ย เปลนกกกระจาบ
ติเยาะมาแกปาติ	นกกระจาบกินข้าวเปลือก
อาเนาะคูไคะคียีเยาะ	ลูกน้อยร้องให้อยู่
เมาะมิจาฮิลาเก้	แม่ไม่อยู่ไปหาผัว

¹อ่านเพิ่มเติมใน นูริยัน สาแล๊ะ. "เพลงกล่อมลูก : ความเป็นจริงของชนบท และสถานภาพสตรีมลายู" ปาริชาด ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 เมษายน - กันยายน 2537 หน้า 64-75

เราจะพบว่าบทเพลงกล่อม เด็กไทยมลายูนั้นมุ่งที่จะควบคุมความประพฤติของลูกผู้หญิงมากกว่าลูกผู้ชาย ด้วยค่านิยมของสังคมและลักษณะทางชีวภาพของผู้หญิง เป็นฝ่ายเสียหายได้ง่าย และศาสนาอิสลามก็มีส่วนกำหนดรูปแบบความประพฤติของผู้หญิงด้วย เช่นกัน จากการฟังบทเพลงกล่อม เด็กเหล่านี้ เด็กจะซึมซับและเรียนรู้รูปแบบความประพฤติที่สังคมยอมรับว่าดีและไม่ดี เพื่อที่ตนจะได้เลือกประพฤติได้ถูกต้อง

2.4 ปัญหาสังคม เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูจำนวนหนึ่งได้สะท้อนให้เห็นปัญหาสังคมที่มีพื้นฐานมาจากปัญหาครอบครัว คือปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหาเด็กที่ถูกทอดทิ้งที่น่าสังเกตรวมถึง ปัญหาดังกล่าวเกิดจากพ่อ การที่เด็กต้องเป็นเด็กกำพร้าพ่อนั้นอาจจะเพราะพ่อของ เด็กตาย หรือพ่อแม่หย่ากันแล้วพ่อไม่เคยมารู้อะไรใส่ หรือให้เงินส่งเสียในการเลี้ยงดูสิ่งเหล่านี้นอกจากจะเป็นปัญหาครอบครัวแล้ว ยังกลายเป็นปัญหาสังคมและปัญหาเศรษฐกิจ เด็กที่ถูกทอดทิ้งอาจจะเกิดความรู้สึกเกลียดพ่อที่ทอดทิ้งตน ไกรธเด่นในชะตากรรมของชีวิตของตนที่ไม่สมบูรณ์พูนสุขเหมือนกับเด็กคนอื่น ๆ แม่จะต้องกลายเป็นผู้แบกภาระเลี้ยงดูตนเองตามลำพัง และถ้า เป็นแม่ที่มีฐานะยากจนด้วยแล้วก็จะยิ่งลำบากและอาจจะพาลไกรธ เกลียดลูกด้วย เด็กอาจจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทางจิต ขาดความอบอุ่น ทางออกที่ดีที่สังคมไทยมลายูกระทำคือการปลุกฝังในจิตใจของ เด็ก เหล่านี้ให้ยอมรับในชะตากรรมของตน คนเราไม่อาจเลือกเกิดได้ และบางครั้งก็ไม่สามารถกำหนดหรือแก้ไขชะตากรรมของตนได้ จงอย่าไกรธอย่า เคืองหรือบ่นใจในชีวิตที่ต้อง เผชิญกับสิ่งดังกล่าว บทเพลงกล่อม เด็กประเภทนี้มีใจความว่า

๑ บุซงตียงบาตู	นก เอียนนกขุนทอง
มาแกบือสะแชนะ	กินข้าวสาร เม็ดเหล็ก
เตาะฮาคออุตงอาฏ	จับ เกิดมาดวงไม่มี
อาฮือฮตังบาบูแวน	พ่อทอดทิ้งฉันไป
๒ บุซงตียงบาตู	นก เอียนนกขุนทอง
มาแกบุงอลาแล	ขุนทองกินดอกพญาควา
ตะเตาะฮาคออุตงอาฏ	จับ เกิดมาดวงไม่มี
อาฮือฮตังบาบูแวน	พ่อทอดทิ้งฉันไป

เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาสังคมที่อาจจะเกิดจากเด็กกลุ่มนี้ คนในสังคมจึงได้สอนให้เด็กเหล่านี้รู้จักการฝากเนื้อฝากตัวกับคนทั่วไป เพื่อที่จะให้เป็นที่ยอมรับและไม่โดนใครเขารังแก และคนจะได้รักและสงสาร เนื้อเพลงมีบทร้องว่า

๑ อาเนาะมาดือฮแด เปาะ	ลูกช้างขาเป
ลาสูบาแยบูโละฮ์	เดินผ่านใต้เงาไม้
อาเนาะตะเคาะบาเปาะ	ลูกไม่มีพ่อ
ตูแบกเียงตูโบะฮ์	ขอฝากเนื้อฝากตัว

สาเหตุหนึ่งที่ผู้ใหญ่สั่งสอน เช่นนี้ก็เพราะเข้าใจสภาพชีวิตของเด็กเหล่านี้ดีว่า เมื่อไม่มีพ่อ เป็นผู้คอยปกป้องคุ้มครองภัยให้แล้วคนอาจจะรังแกเด็กเหล่านี้ได้ง่าย ไม่มีความเกรงใจใคร อาจจะโดนเอาไรต์เอาเปรียบ หลอกใช้งานได้ ดังเนื้อเพลงที่ว่า

๑ โนโนปาแป	ชิงเอยชิงฮ่าไม้กระดาน
เชอรูนัยดาฮงบูโล๊ะ	ขลุ่ยใบไม้
อาเนาะมาดือฮแด เปาะ	ลูกช้างขาเป
ลาสูบาแยบูโละฮ์	เดินผ่านใต้เงาไม้
บูเคาะตะเคาะบาเปาะ	เด็กไม่มีพ่อ
อีโกะออแยฮูโอะฮ์	แล้วแต่ใครเขาจะใช้

เด็กที่ได้ฟังบทเพลงกล่อมเด็กบทเหล่านี้จะได้รู้จักเห็นอกเห็นใจเด็กที่ขาดพ่อ รู้จักปัญหาสังคม และถ้าเด็กที่ได้ฟังเพลงเหล่านี้ และมีสภาพชีวิตดังกล่าว ก็จะได้เรียนรู้จักชีวิตมากขึ้น

2.5 เพลงกล่อมเด็กกับค่านิยมทางวัฒนธรรมสังคม สังคมของชาวไทยมลายูมีค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่นเดียวกับชาวไทยทั่วไป คือค่านิยมของการเชื่อฟังผู้ใหญ่ซึ่งถือว่าเป็นคุณธรรมและจริยธรรมสำคัญ ถ้าเด็กไม่เชื่อฟังแล้ว เด็กจะต้องได้รับการลงโทษจากสัสดีบางชนิดที่ผู้ใหญ่นำมาสู่เด็ก ซึ่งสัสดีเหล่านั้นผู้ใหญ่รู้ดีว่าจะไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก เช่น แมว มูสิง แกฮูก หรือสิ่งเหนือธรรมชาติจำพวกผี สิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ในเพลงกล่อมเด็กประเภท

ปู่เด็กให้ทำตามผู้ใหญ่ ผู้ที่ลงโทษเด็กที่ไม่เชื่อฟังนั้น เป็นสัตว์ดังกล่าว ไม่ใช่พ่อหรือแม่ ผู้ที่ทำหน้าที่ปกป้อง เลี้ยงดู และให้ความรัก เช่น เพลงที่มีใจความว่า

๑ คีโต อาเนาะ เนาะคีโต	นอน เกิดลูกนอน
ตาโกะกูจิงแกของมาฮี เนาะมาแก	กลัวแมวหางามันจะมากิน
คีโตอาเนาะ เนาะคีโต	นอน เกิดลูกนอน
ตาโกะกูจิง นอลองมาฮี เนาะมาแก	กลัวแมวดำมันจะมากิน
คีโตอาเนาะ เนาะคีโต	นอน เกิดลูกนอน
ตาโกะนูแซคือกลางมาฮี เนาะมาแก	กลัวงูสิ่งมันจะมากิน

ค่านิยมของการ เชื่อฟังผู้ใหญ่มีความสัมพันธ์กับค่านิยม เรื่องความกตัญญูรู้คุณ การรู้จักบุญคุณ บุคคลแรกที่คนเราทุกคนต้องรู้จักบุญคุณคน คือ พ่อแม่ผู้ให้กำเนิด ถ้าไม่รู้จักคุณชื่อนี้แล้ว ถือว่าไม่มีความ เป็นคน เป็นความผิดร้ายแรง ลูกทุกคนต้อง เคารพ เชื่อฟังพ่อแม่ เป็นการแสดงความกตัญญู คุณเลี้ยงดูท่าน เมื่อยามแก่ เฒ่า ยามเจ็บไข้ได้ป่วย ดังบท เพลงที่กล่าวว่า

๑ อายูไฮอา เนาะกูชาอัง	ลูก เอ๋ยลูกรัก
ปาดอฮิบาปะมูคือรากาลัสผาจัน	อกตัญญูต่อพ่อแม่พี่น้องอย่าทำ
เมิม เบอลา เอ็ง เกาบูกันญอชื้อนัง	เลี้ยงดูลูกนั้นมิใช่ เรื่องสุขสบาย
คีโต เคาะฉือนือชอมากันติ เคาะกืออั้ง	นอนไม่ เติบโตกินไม่ เติบโต

นอกจากการรู้จักผู้ให้กำเนิดแล้ว คนเราต้องรู้จักสำนึกคุณคนที่ให้การอุปถัมภ์หรือช่วยเหลือ เมื่อยามตกทุกข์ได้ยาก เพื่อเป็นการฝึกมิให้คนเรา เป็นคนเห็นแก่ตัว รู้จักแต่แสวงหาผลประโยชน์ใส่ตัว เองแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่รู้จักการให้ เป็นการตอบแทนแก่คนอื่นบ้าง ค่านิยมนี้เป็นค่านิยมที่เป็นคุณธรรมของผู้ เจริญแล้ว เป็นค่านิยมที่จะช่วยทำให้คนอยู่กัน ในสังคมด้วยความ เป็นสุข ไม่เอารัดเอาเปรียบกันและกัน และทำให้คนมีสำนึกถึง ความดีของคนอื่นอยู่ตลอดเวลา บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูที่สะท้อนค่านิยม เรื่องบุญคุณ

คนที่ยกตัวอย่างข้างล่างนี้ เป็นบทเพลงกล่อมเด็กที่นำมาจากบทกลอนดั้งเดิมหลายที่เป็นอมตะใช้จนถึงปัจจุบัน มีข้อความดังนี้

๑ ปีชังอิมมัส เมืมนาวาวยลายา	กล้วยไข่ เสนียงແ່ນ เรือ
มาเขาเขะซ็อบิจิตาตสปีตตี	ผลหนึ่งสุกวางอยู่บนหีบ
ชูตังอิมมัสสุ เลืยติบายา	หนีสิน เงินทองจ่ายคืนกันได้
ชูตังบูตี เมืมนาวามาตี	หนึ่ญคุณพทิดิตัวจนวันตาย

2.6 เพลงกล่อมเด็กกับวัฒนธรรมความเชื่อดั้งเดิมเรื่องผี ความเชื่อเรื่องผีเป็นความเชื่อที่ฝังรากลงในสังคมของคนไทยมลายูมาช้านานก่อนที่จะชาวไทยมลายูจะยอมรับนับถือศาสนาอิสลาม และเป็นความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในทุกวัฒนธรรมทุกศาสนาในรูปหรือชื่อเรียกที่แตกต่างกัน คนไทยมลายูในอดีตในยุคที่สังคมยังไม่เจริญ ไม่มีไฟฟ้าสว่าง เช่นปัจจุบันนี้ ผีจะมีบทบาทในการเป็นเครื่องมือควบคุมความประพฤติของเด็ก ๆ ผู้ใหญ่ทำให้เด็กเข้าใจว่ากลองเค็นเป็นโลกของผี ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเชื่อได้ เพราะกลองเค็นปกคลุมไปด้วยความมืด ผีเป็นสิ่งที่น่ากลัวรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัวและจะหลอกเด็กที่ไม่เชื่อฟังคำตักเตือนของผู้ใหญ่ เช่น เด็กที่ชอบเล่นซุกซนและเด็กที่ไม่ยอมนอน ผีจะมีอำนาจทำให้คนเราเกิดการเจ็บป่วยและชาวไทยมลายูมีความเชื่อเหมือนคนไทยส่วนใหญ่ว่าผีจะอยู่ตามต้นไม้ใหญ่ ๆ เช่น ต้นไทร ต้นตะเคียน เด็ก ๆ ที่ชอบไปวิ่งเล่นตามต้นไม้เหล่านี้อาจจะโดนผีประจำต้นไม้ตักตวง แวงแกล้งให้เจ็บป่วยได้ ผู้ใหญ่ใช้ความเชื่อนี้ควบคุมพฤติกรรมของเด็กไม่ให้ไปซุกซนพันสายตาผู้ใหญ่ เด็ก ๆ มักจะเชื่อว่าผีเป็นสิ่งที่น่ากลัว ผู้ใหญ่บางคนจะไม่ชอบใช้ผีหลอกเด็กด้วยเกรงว่าเด็กจะเชื่อว่าผีมีจริง แล้วเด็กจะกลัวความมืดไปจนโตจนกลายเป็นเด็กขี้ลาดสำหรับผีที่กล่าวถึงในเพลงกล่อมเด็กแล้วไม่ใช่สิ่งน่ากลัว เพราะผู้ใหญ่จะใส่เนื้อเพลงที่ทำให้เกิดอารมณ์สนุกสนาน และร้องในเชิงหยอกเล่นกับเด็ก เด็กฟังแล้วจะสนุกสนานตามเพลงกล่อมเด็กเท่านั้น ผู้ใหญ่ร้องให้เด็กฟังโดยมีจุดประสงค์ให้เด็กมีอารมณ์สนุกสนาน อารมณ์ขันจิตใจจะได้เบิกบานมากกว่าจะให้เด็กอยากนอนหลับ ในขณะที่เดียวกันเด็กก็ได้รับรู้ถึงความเชื่อของคนในสังคมส่วนใหญ่เกี่ยวกับผี และความเชื่อนี้ก็ยังสืบทอดกันมาจนถึงยุคปัจจุบันที่คนส่วนใหญ่ให้การยกย่องในความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่มุ่งเน้น

ส่วนใหญ่ให้การยกย่องในความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพิสูจน์หาเหตุผล เป็นหลัก
 ผิยง เป็นความ เชื่อที่ยังคงท้าทายความ เจริญทางวิทยาศาสตร์อยู่ เช่น เติม เพลงกล่อม เด็กที่
 เกี่ยวกับความ เชื่อ เรื่องผีดังนี้

๑ อายงลาโมะลาญ	ไกว เปลสูงลอยละลื้อ
ชาชะบาแด้นีปือส	ใบจากแห้ง
อาเมกะเองบาญ	หมิ่น เสื้อผ้าแพรพรรณ
บวละลาเปะนีกือส	ใช้รองวันแต่งงาน
นีกือสจะแฉะเควี	แต่งงานสาวน้อย
ลิม่าบูโตะบูติ	ผสมะกรุดคืบ
บวละอาแซมูลา	ทำส้ม เปรี้ยวใส่แกง
บูเคาะปือโตะบูจิ	เด็กท้องป่อง
เกอนอซาตุดือซา	โดนผีต้อน ไทรหลอก เอา

อ่านาจผีที่ปรากฏในบท เพลงกล่อม เด็กชาวไทยมลายูแสดงให้เห็นถึงความ เชื่อ
 ดังเดิมที่มีอยู่ในวิถีความคิดของคนไทยมลายูในอดีตและยังคงมีอยู่ในจนถึงปัจจุบันแต่อยู่ในรูป
 ของความ เชื่อตามหลักศาสนาอิสลามว่า ผีคือพวกชาตานพวกหนึ่งที่คอยทำลาย หลอกหลอน
 ลูกหลานของนบีอาดัม

2.7 เพลงกล่อมเด็กกับศาสนาอิสลาม ชาวไทยมลายูในสามจังหวัดชายแดน
 ภาควิได้ได้ชื่อว่า เป็นกลุ่มชนที่ส่วนใหญ่แล้วจะประพฤติและปฏิบัติตัว เคร่งครัดตามบทบัญญัติใน
 ศาสนาอิสลาม อิสลามเป็นวิถีชีวิตของพวกเขาในทุก ๆ ด้าน เด็กไทยมลายูได้รับการปลูก
 ฝังให้ศรัทธายึดมั่นในอิสลามตั้งแต่ยังนอนอยู่ในเปล ยังไม่รู้จักภาษาเสียด้วยซ้ำ เมื่อได้ศึกษา
 เนื้อหาของ เพลงกล่อม เด็กที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามแล้วจะพบว่าไม่ใช่ เรื่องที่น่าแปลกใจ
 เลยว่า ทำไมชาวไทยมลายูส่วนใหญ่จึง เคร่งครัดในศาสนาอิสลาม เกรงกลัวบาปกันมาก ลอง
 พิจารณาบท เพลงกล่อม เด็กต่อไปนี้

๑ พี่เกรอิตุลัส เปอสิตอนามิชาติ
 ยังมูคาปคิกคองอิงะอากันมาติ
 อิงะอิงะซือริอคตอพี่ เกรซือซาโรซารี
 คาลัมกูโบรกีคตอตูโห๊ะซือโอรังคิรี
 ฌีกอซีโคปคิกคตอปาปะซาโรคตอฌีอือช
 อีคตออาเครตังมาโฆะกือคาลัมคานือช
 เชอชอ และอีโกะอากันนัมพูคิอึงจันชาวอ
 คาริมมาชอตูไบ้ชมุคตอชัมบัยคตอว
 คาริปีอิตังนัมตีปู เลาะอากันปามี
 ลามอลามออิงงอชัมบัยคตอจัมมี
 รุมีอชบือชากัมปงลูวะอาคตอชียอ
 อีคตออาเครตังงานูมออากันคียอ

วาชัยชือมวาลออา เนาะกูชือกาสิยัน
 ชูโงะชูโงะฌาจังตังจลอากันชัมบาศายัง
 คีมากิยันชากัดคัมปัวชอ
 บัวคิลัสชอ เล้ชมุขินคียาชอ
 คีอึงจันชูชือชยังชือคิกคิต
 กามูคาปคิกคตออากันชือนัง
 ลามอลามอคีอา เครตัมบัต

ความคิดคือประทับสองใจ
 ขอให้ได้ระลึกถึงความตาย
 ให้นึกถึงและคิดไว้ทุกวัน
 ในหลุมศพ เราอยู่เพียงลำพัง
 เมื่อมีชีวิต มีทรัพย์สินมากมาย
 ท้ายที่สุดทั้งสิ่งนั้นไว้เราลงหลุม
 หากมีหลุมหลงตามกิเลส
 จากวัยสาวหนุ่มถึงวัยชรา
 คอยพลัดวันประกันพรุ่ง
 คอยพลัดไปนานจนถึงพื้นร่วงหล่น
 บ้านหลังใหญ่อาณาเขตกว้างคงมีอยู่
 ท้ายที่สุดเราก็ต้องทิ้งเอาไว้

ลูก ๆทั้งหลาย
 จงอย่าได้ละเลยทั้งการละหมาด
 ต้องให้ซากาตและถือศีลอด
 จงปฏิบัติ เป็นประจำอย่าได้ขาด
 ถึงแม้จะลำบากบ้างเล็กน้อย
 แต่เจ้าก็จะสุขสบาย
 ตลอดกาลในวันปรโลก

บทเพลงกล่อม เด็กบทนี้ได้สะท้อนแนวคิดของศาสนาอิสลามที่ว่า ความสุขในชีวิต
 ของมนุษย์นั้นอยู่ที่ผลบุญของการทำความดีที่จะนำสู่ความสุขที่เป็นนิรันดร์ในโลกหน้า อิสลาม
 ไม่สนับสนุนให้มนุษย์ผูกมัดอยู่กับวัตถุ เพราะ เป็นสิ่งที่ไม่จีรังยั่งยืน มนุษย์เกิดมาต้องตายทุกคน
 และไม่สามารถเอาอะไรติดตัวไปได้ นอกจากผ้าขาวพันกายกันอุจาดเท่านั้น อิสลามเตือน
 ให้มนุษย์รู้คุณค่าของเวลาที่หมดไปในแต่ละวันแต่ละปี และเวลาที่หมดไปนั้นควรจะหมดไปกับ
 การประกอบคุณงามความดี และเหนือสิ่งใดให้ยึดมั่นในพระเจ้าคือ อัลลอฮ์ (Allah) และ

ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในศาสนาอิสลามอย่าได้ขาดตกบกพร่อง เพราะสิ่งนี้คือเสบียงคิดตัวในวันพิพากษาที่จะได้รับการตัดสินว่าควรจะอยู่ในสวรรค์หรือนรก

๑ วาไฮ เชาการา วาไฮ เชาการิ

ฮิน เคาละฮ์ยัจติริมูอากันฆูมาติ

มาติลัยกามูฮืออิรังติริ

อิบูคันบา เปาะ เคียคหือกาติ

ติคาลัมกูโบร์ติมปัตยังซูฮิ

ลาอุลัยฮ์ดาตังมาลัยฮ์กัตยังมารัง

ฮิน เคาละ มือนาฮูอ รุกนอิสลาม

กาเลา เคาละดาวันฮียอบูโกลกกัน

บูโกลกฮืออิคู เคียคหือคิงมือลัม

คูจีเซบูโละฮ์ ฮาซียอคหือรูกือคาลัม

ลาอุติมาลีคิงกันกูยังบันฉัง

ลือ เคาละคิอาตัสฮียอบูโกลกกัน

บูโกลกฮืออิคู เคียคหือ เคอร์ฮียัลัง

ฮัมปียฮาริกียามักมาฮารูลัยฮียัลัง

บาฮารูลัยฮียัลัง

เจ้าทั้งหลายทั้งหญิงและชาย

จงจำไว้ว่าตัวเจ้านั้นจะต้องตาย

ตายอยู่ เพียงลำพัง

แม่และพ่อมิได้อยู่ด้วยกัน

ในหลุมศพดินแดนอัน เงียบสงัด

มาลัยฮ์กัต (ยมทูต) อันคู่คั้นจะมา เยือน

จะไต่ความถามถึงหลักข้อปฏิบัติ

หากไม่ตอบคำถามท่านจะ เมียนตี เอา

การ เมียนตีนั้นร่างกายจะไม่จมนิด

จมนิด เพียง เจ็ดสิบศอกพอประมาณ

แล้ว เลยขุดร่างขึ้นมาใหม่ด้วย เล็บ

อันแสนยาว

วางร่างลงไปแล้ว เมียนตีซ้ำ

เมียนตีครั้งแล้วครั้งเล่า ไม่มีหยุดสิ้น

จนกว่าวันพิพากษามา เยือนถึงจะ

สิ้นสุดลง

และนี่ก็ เป็นบท เพลงอีกอีกบทหนึ่งที่คอกย่าให้มนุษย์เราคิดถึงความตาย เพื่อจะช่วยลดกิเลสของมนุษย์ และให้มนุษย์คิดถึงแต่การทำดี ครอบครัวของชาวไทยมลายูจะสอนให้ลูกหลานของคนยี่ดม้นในศาสนาอิสลามโดยใช้วิธีนี้ให้กลัวเป็นลำดับแรก เพราะรู้ตระหนักดีว่าคนเราทุกคนนั้นกลัวอะไรต่อมิอะไรได้ง่าย โดยเฉพาะกลัวในสิ่งที่ไม่อาจจะพิสูจน์ได้ว่ามีจริงหรือไม่ และสิ่งนี้ เป็นสิ่งที่ทุกคนไม่จำเป็นต้องถามแต่ต้องยอมรับว่ามีจริง

อิสลามมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของชาวไทยมลายู แม้แต่ประเพณีการตั้งชื่อของชาวไทยมลายู จะนิยมตั้งชื่อตามบุคคลที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม เช่น ชื่อของท่านนบีทุกท่าน โดยเฉพาะนบีมุฮัมมัด และชื่อของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของท่านนบีมุฮัมมัด ชาวไทยมลายูจะยกย่องท่านนบีมุฮัมมัดมากที่สุดในบรรดานบีทุก ๆ ท่านที่มีอยู่ เพราะถือ是您ท่านนบีท่านสุดท้ายในศาสนาอิสลาม และชีวประวัติของท่านได้รับการถ่ายทอดเล่าสู่ให้ลูกหลานฟัง เพื่อสร้างศรัทธาต่อศาสนาอิสลามและยึดแนวทางการดำรงชีวิตตามแบบอย่างของท่าน เพราะท่าน เป็นผู้ทดสอบร่างกายและทรัพย์สินเพื่อศาสนาอิสลามอย่างแท้จริง เพื่อสังคมส่วนรวมและท่านก็มีใช้คนว่าร้ายและยัง เป็น เด็กกำพร้าทั้งพ่อและแม่อีกด้วย เด็ก ๆ หรือแม้แต่ผู้ใหญ่ที่ได้ฟัง เพลงกล่อม เด็กที่ เกี่ยวกับชีวประวัติของท่านทุกคนจะรู้สึกสงสารถึงชีวิตในวัยเด็กของท่านที่เกิดมาอย่างยากลำบาก เพลงข้างล่างนี้

๑ อับดุลมุคคาลิบ ไชกา เข็มกันชูช

เมินชาวีญอออริงฮีน เคาะอุบือชลัษมีอูช

เบอร์ฉาลันลัษอียอคาริลัษมีอูกือช

เบอร์ติอูมชาลีมีอูช เบอร์ตาญอิลัษชือปาติอูช

มาทอชาลีมีอูชลูลูลัษ เบอร์ตาญอ

บุนดอิลัษอียอเกิมบาดี เกอมาอิลัษคียอ

อับดุลมุคคาลิบลาสุลัษ เมินฉาวัน

บุนดอิลัษอียอเกิมบาดี เกอริอูมมาตุลลือช

ลาสุลัษชาลีมีอูชคือลือช เบย์คิงจา

ชือริอูคอา เอรมาคอา เบอร์ชาโบชาโบเร

ชือมีอูรอมิงจา เมรินาบีมุฮัมมัด เมอชูช

ชูชยังกิรีคียาคอนาบี เมอชูช

ชูชยังกานันนาบีอัลลือช เมอชูช

ท่านอับดุลมุคคาลิบรักหลานยิ่งนัก

เสาะหาคนจะจ้างวาน เป็นแม่นม

ท่องเพียวหา เรื่อยมาจาก เมือง เมะกะ

จนพบกับนางชาลีมีอูชจึงได้ถามกล่าว

นางชาลีมีอูช เลย เอ่ยถามว่า

แม่ของ เด็ก ไป ไหน เสีย เส่า

ท่านอับดุลมุคคาลิบ เอ่ยตอบว่า

แม่ของ เด็ก ได้กลับคืนสู่พระ เจ้า

เมื่อนางชาลีมีอูชได้ฟังความดังนั้นแล้ว

น้ำตาก็พลันไหลอาบ เป็นสาย

นาง เลยอูมนาบีมุฮัมมัดให้ดื่มนม

ท่านนาบีไม่ได้ดื่มน้ำนมจากทรวงอกซ้าย

ท่านนาบีดื่มนมจากทรวงอกขวา

๑ นามิฐัมมัตถกา เนาะอับดุลลือช

บอนอ เบอร์นามอชิตอามีนือช

อับดุลมุกตา เลบนเนาะนามิ เอาลือช

ไมยัง เบอร์นามอสา เข็มบิลลือช

นามิฐัมมัตถกาคิติมือกือช

ทาสายอญอติยแระฆางะลัษจือรือช

ตุรณัลฆมาลียอักถ เมิมบอ เวาะกันตือช

ชือกาลียันอันบิยาคาตัง เมิน เขียรือช

ซาริฮิสชือนินนามิ เอาลือช เกอลูว์

ตุวอบือลัษซาริบูและรือบือลอาวัล

ชืออือลัษซาเฮรนามิยังอาวา

ติเปอร์บูวะกัน เมาะโละติยอยังอาวา

นามิฐัมมัตถ เปียคุดันยาติม

กาเข็ชกัน เอาลือชชือชันกุดรัตติ

คูปือชอู เฮนะปึงญอริอเกะ

เมอมุณีกันติยอบลิตอตันอา เล็ม

นามิฐัมมัตถนามิอา เคะชามัน

กาเข็ชกัน เอาลือชชือลิกุนรือชมัน

เมอ เงอนากันตือชคาลิดัน เพีรวัน

บาตินตันซา เซติยอลัช เบอร์อัมมัน

อับดุลมุกตา เลบ เบอร์ฉาลันลัษติยอ

คาริปาคอญอมือกือช

เฮิน เตาะ เมินซาริบูชยังแอนะ

เบอร์คิอมุซาลิมือช เบอร์ตาญอลัษชือช

นามิฐัมมัตถกอับดุลลือช

มารคามินามว่า ชิตอามีนือช

อับดุลมุกตาเลบ เป็ญูนามิฐัมมัตถ

ทวคมีนามว่า ซา เข็มบิลลือช

นามิฐัมมัตถ เกิดขึ้นครมิกกะช

มีราศรีและสง่างามยิ่งนัก

มาลียอักถน้าสารลงมา

นามิทั้งหลายต่างมา เยี่ยม เยือน

นามิฐัมมัตถอิก้า เน็ดในวันจันทร์

ตรงกับวันที่ 12 เดือนรือบือลอาวัล

เป็นที่รู้แจ้งว่าท่าน เป็นนามิมาแต่ เริ่ม

งาน เมาลิด เริ่มต้นจากสมัยนามิฐัมมัตถ

นามิฐัมมัตถ เป็นลูกก้าพร้าพ้อก้าพร้าแม่

จงรักภักดีต่อพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่

รูปร่างงามแข็งแรงสมส่วน

สรรพเสริญท่าน เป็นผู้ทรงความรู้และ

คุณธรรม

นามิฐัมมัตถ เป็นนามิคนสุดท้าย

จงรักภักดีต่อพระเจ้าผู้ทรงเมตตา

ปราณี

จดจำคำสั่ง คำอธิบาย และคำพูด

ของพระเจ้า

ท่าน เป็นผู้ทรงคุณความดีทั้งกายใจ

อับดุลมุกตา เลบออก เดินทาง

จากนครมิกกะช

เพื่อหาน้ำนมอย่างดี

ได้พบกับซาลิมือชจึงได้ถามกล่าว

มากอชาลิมีอช เบอ์คาญอ์ลัษคียอ	ชาลิมีอชจึงถามท่านว่า
บอนอญอ์อิตุ เกอมาณอ์ลัษคียอ	แม่ของนามิมีอชมัดไปไหน เสีย
บอนอญอ์อียอ เกิมบาเล เกอริอชมาตุลลือช	
ยังมูลียอ	แม่ของนามิมีอชมัดได้กลับคืนสู่
	พระเจ้า
อันคุลมุดา เลบ เกิมบาเลอูปแล	อันคุลมุดา เลบ เดินทางกลับไป
เมอชือชอ์ลัษคียาติบูกัน เกอปาแล	ด้วยความซาบซึ้งใจ เป็นอย่างยิ่ง
อา เอ์ญอมาตอูโจลัชอุโจแร	น้ำตาก็ไหลริน เป็นสาย
เคอ์กือแนกับจุจิงาชีอออแช	นึกถึงหลานที่ เกิดมาตัวคนเดียว

จากบทเพลงกล่อม เด็กที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม ชี้ให้เห็นว่าวิถีชีวิตของชาว
ไทยมลายูมีความใกล้ชิดกับศาสนา เพราะอิสลามคือวิถีชีวิตของพวกเขาในทุก ๆ ด้าน

จาก เนื้อหาของบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูที่ เกี่ยวกับวัฒนธรรมภายในครอบครัว
และวัฒนธรรมภายนอกครอบครัวชี้ให้เห็นว่า เพลงกล่อม เด็กดังกล่าวทำหน้าที่เป็นกระ จกสะ
หอนสังคม เป็น เครื่องมือในการปลูกฝังศีลธรรมและจริยธรรมให้ เด็กประพฤติดี ยึดมั่นใน
หลักศั สอนของศาสนาอิสลาม ปฏิบัติตามค่านิยมที่ดีของสังคม เพื่อจะได้มีชีวิตที่ดีมีความสุข
ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูมีจุดประสงค์ เพื่อรวบรวมศึกษาและวิเคราะห์ บท เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายู ในด้านกำเนิดและการแพร่กระจายของ เพลง วิเคราะห์ เนื้อหา ของ เพลง ในด้านวรรณศิลป์ ในฐานะที่เป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ และวิเคราะห์ เนื้อหา ของบท เพลง ในด้านสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของบท เพลง ที่มีต่อ เด็ก และ กลุ่มชนโดยรวม

ผลการศึกษาพบว่า เพลงกล่อม เด็ก คือบท เพลงที่แม่ขับร้องกล่อมลูกให้นอนหลับ การร้อง เพลงกล่อม เด็กไม่จำ เป็นจะต้องมี เครื่องดนตรีประกอบจังหวะการขับร้องแต่อย่างใด เพียงแต่อาศัยน้ำเสียงการขับร้องด้วยท่วงทำนองอ่อนหวาน ขับร้องช้าแล้วช้าเล่า เพื่อให้ลูกที่นอนอยู่ในเปลหรือในอ้อมกอดมีอาการ เคลิบ เคลิ้มแล้วนอนหลับ เร็วหลับสบาย

เพลงกล่อม เด็ก เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตในวัย เด็ก เป็นบท เพลงบทแรกที่ เด็ก ได้ สัมผัส ได้ฟังตั้งแต่ เป็นทารกนอนอยู่ในเปลไปจนถึงอายุได้ประมาณ 2 ขวบ เมื่อ เด็ก เติบโต ขึ้นช่วง เวลาการนอนน้อยลง เด็กจึงหันไปให้ความสนใจกับกิจกรรมการเล่นมากกว่าการนอน เพลงกล่อมเด็กจึงค่อย ๆ ลดบทบาทลงไป

ผลการศึกษาในด้านกำเนิดและการแพร่กระจายของบท เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายู พบว่า เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายู เป็นบท เพลงที่ถือกำเนิดมาจากความรักความยินดีของพ่อแม่ที่มีต่อลูก เป็นบท เพลงที่นำมาขับร้อง เพื่อกล่อมลูกให้นอนหลับ เร็วหลับสบายและบท เพลง จำนวนหนึ่งจะใช้ขับร้อง เพื่อประกอบในพิธีขึ้นอุ้ม เพื่อ เป็นการ เจริญฉลองแสดงความยินดีต่อสมาชิกใหม่ของครอบครัวและของสังคม เพลงกล่อม เด็ก เป็นบท เพลง เพื่อชีวิตที่อยู่ เคียงคู่กับ สถาบันครอบครัวของคนทุกระดับชั้นในสังคมมาหลายชั่วอายุคน เป็นบท เพลงที่ถ่ายทอดความรักสรวงความประทับใจให้แก่ทุกคนที่ได้มีโอกาสได้ฟังได้ฟังได้ร้อง จึงทำให้บท เพลงกล่อม เด็ก ได้รับการสืบทอดจากบุคคลหนึ่งสู่อีกบุคคลหนึ่ง จากเขตท้องถิ่นหนึ่งไปสู่อีกท้องถิ่นหนึ่ง และ ข้ามพากไปยังอีกประเทศหนึ่งที่มีชายแดนติดต่อกัน มีภาษาและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน และ สืบ เชื้อสาย เดียวกัน จึงพบว่าบท เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูจำนวนหนึ่งมีลักษณะ เนื้อหาและ

ท่วงทำนองขับร้องที่เหมือนกัน โดยเฉพาะกับบท เพลงกล่อม เด็กมลายูในรัฐกลันตัน ทั้งนี้ เป็น เพราะคนไทยมลายูกับคนมลายูในรัฐกลันตันสืบเชื้อสายเดียวกัน มีพัฒนาการทางภาษาและ วัฒนธรรมร่วมกันมา เป็น เวลาช้านาน มีการติดต่อข้ามชายแดนไปมา เพื่อการค้าและการศึกษา ทำให้ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน บท เพลงกล่อม เด็กมลายูของมาเลเซียส่วนหนึ่ง เข้าสู่สังคมไทยมลายูโดยผ่านตัวราทางการศึกษาที่สอนกันอย่างแพร่หลายในโรงเรียน เอกชน สอนศาสนาอิสลาม และบางบท เพลง เข้าสู่สังคมไทยมลายูโดยผ่านระบบการดำเนินงานของผู้คน ในสองพื้นที่นี้ที่เกิดขึ้นมา เป็น เวลาช้านานมีการ เยี่ยม เยียนไปมากันจนถึงปัจจุบัน

ผลการศึกษาบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูในด้านวรรณศิลป์พบว่า ในกระบวนการ ขับร้องบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูนั้น ชาวไทยมลายูขับร้อง เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูด้วย สำเนียงภาษามลายูถิ่นปัตตานี และบางบท เพลงจะขับร้องด้วยสำเนียงภาษามลายูถิ่นปัตตานี ประปนกับสำเนียงภาษามลายูมาตุภูมิ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับภาษามลายู กลาง เป็นภาษาตระกูลเดียวกัน ผู้ที่ขับร้องบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูด้วยสำเนียงภาษา มลายูถิ่นปัตตานีปะปนกับสำเนียงภาษาภาษามลายูกลางส่วนใหญ่ เป็นบุคคลที่ผ่านการศึกษาาระบบ ปอเนาะหรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในบท เพลงกล่อม เด็กบทเดียวกันแต่ขับร้อง โดยบุคคลที่อาศัยอยู่ต่างที่กันจะขับร้องด้วยท่วงทำนองต่างกันและคำบางคำจะออกเสียงต่างกัน บ้างเล็กน้อย ในขณะที่เดียวกันก็จะ เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงการ เลือกใช้คำบางคำ เพื่อให้เกิด ความหมายใหม่ จึงทำให้มีบท เพลงบทใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นโดยยังคง คำความ เดิมอยู่

ในกระบวนการประพันธ์ เพลงพบว่า บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูมีรูปแบบการ ประพันธ์ตามจันทลักษณ์การประพันธ์กลอนแปด ขาฮีร์ และนาซิม ซึ่งเป็นรูปแบบการประพันธ์ บทร้อยกรองของชนเชื้อสายมลายูที่อาศัยอยู่ในดินแดนคาบสมุทรมลายู โดยเฉพาะบทกลอน แปดบทนั้นถือได้ว่าเป็นบทร้อยกรองมลายูที่เก่าแก่ที่สุดและเป็นบทร้อยกรองเพื่อการขับร้อง ที่มีบทบาทต่อสังคมของชนเชื้อสายมลายูอย่างกว้างขวางในด้านการ เป็น เครื่องมือสื่อสาร ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และสั่งสอนศีลธรรมและจริยธรรม เป็นบทกลอนที่ใช้ภาษาง่าย มีขนาดเล็กและผู้แต่งไม่จำเป็นต้องมีความรู้มากมาย ในขณะที่การประพันธ์บทร้อยกรอง ขาฮีร์ และนาซิมนั้น ผู้แต่งจะต้องมีพื้นความรู้ในด้านศาสนาพอสมควร และมีความสามารถในการ เลือกใช้คำ เพื่อให้มีพลังในการนำเสนอเนื้อหาของเพลง และร้อยกรองทั้งสองประเภท นี้นิยมใช้เพื่อการเล่าเรื่อง และสอนศาสนา การประพันธ์บทร้อยกรองมลายูทั้งแปดบท ขาฮีร์

และน เอ็ม จะให้ความสำคัญต่อการใช้ เสียงสัมผัสท้ายวรรคและระหว่างวรรคมากกว่าการใช้ เสียงสัมผัสภายในวรรค เนื่องจากบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูส่วนใหญ่จะแต่งตามฉันทลักษณ์ ปันคุน และบท เพลงจำนวน ๓-๕ บทมาจากบทกลอนปันคุนมลายูอื่น เก่าแก่แล้วนำมาขับร้อง ด้วยตนเองการขับกล่อม ทำให้ชาวไทยมลายู เรียกบท เพลงกล่อม เด็กของพวกเขาว่า

"ปาดงอ และอาเนาะ" หรือ "ลาบูปาดง" โดยมีรูปแบบการประพันธ์ เป็นหลัก

เทคนิคที่สำคัญที่ปรากฏในการประพันธ์ เพลงกล่อม เด็ก เพื่อให้เกิดความไพเราะในเชิงดนตรี และ เกิดประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย คือ เทคนิคการซ้ำ ซึ่งมีทั้งการซ้ำคำ ซ้ำควม และซ้ำเสียง เทคนิคการซ้ำเหล่านี้จัดว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ก่อให้เกิดสุนทรียภาพในด้านกวีประพันธ์และการร้อง เพลงพื้นบ้าน นอกจากนั้นลีลาการขับร้องบท เพลงกล่อม เด็กยังจัดว่าเป็นศิลปะและ เทคนิคสำคัญในการดึงดูดความสนใจให้เด็กอยากฟังบท เพลง จากการ ศึกษาและสังเกตพบว่าผู้ขับร้อง เพลงกล่อม เด็กแต่ละคนจะมีลีลาการขับร้องที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับอารมณ์และ จุดประสงค์ของการขับร้อง เป็นสำคัญ และที่นิยมมากก็คือ การใช้ลีลาการ เอื้อน เสียงขึ้นต้นบท เพลงด้วย เสียง เอื้อนว่า คุ...คุ...คุ...คุ...คุ...คุ...คุ...คุ... คุ...คุ...คุ...คุ...คุ...คุ...คุ...คุ... แล้วตามด้วยบทกลอน เสียง เอื้อน ดังกล่าว เป็นสัญลักษณ์ที่บอกให้ทราบว่าบท เพลงที่จะร้องต่อไปนี้เป็นบท เพลง เพื่อกล่อม เด็กให้ นอนหลับ

การศึกษามลายูในวัฒนธรรมศิลปะที่เกี่ยวกับการใช้ภาพพจน์พบว่ามีการใช้คำอุปมา คำอุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน สัญลักษณ์ อติพจน์ จินตภาพ ปฏิพจน์ การเลียนเสียงธรรมชาติ และนัยประหวัด การศึกษาภาพพจน์ที่ปรากฏในบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายู ทำให้ผู้ศึกษาสามารถ เข้าใจขนบนิยมการใช้ภาพพจน์ในงานวรรณกรรมร้อยกรองมลายูที่เรียกว่าปันคุนได้ดียิ่งขึ้น

การศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของบท เพลงกล่อม เด็ก ไทยมลายูในด้านสังคมและวัฒนธรรมพบว่า บท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูสามารถวิเคราะห์ได้สองประเด็นสำคัญ ประเด็นที่หนึ่ง เป็นบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคมภายในครอบครัว และ ประเด็นที่สอง เป็นบท เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคม ของกลุ่มชนภายนอกครอบครัว

เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคมภายในครอบครัวของเด็กจะสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะครอบครัวของคนไทยมลายูที่เป็นครอบครัวขยาย สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันสำคัญที่สุดของชีวิตเด็ก เป็นสถาบันที่กำหนดบทบาทหน้าที่และสถานภาพของสมาชิกในครอบครัว ทุกคนมีหน้าที่เลี้ยงดูสมาชิกภายในครอบครัว มีหน้าที่ปลูกฝังและอบรมระเบียบวินัยให้การศึกษาทั้งในทางโลกและทางธรรมแก่เด็ก สอนให้เด็กรู้จักเคารพและตอบแทนคุณบิดามารดา และเรียนรู้ที่จ้กเรียนรู้ปัญหาความยากจนของครอบครัว เพื่อที่เด็กจะได้มีความเห็นอกเห็นใจรักพ่อแม่มากยิ่งขึ้นและไม่พยายามสร้างปัญหาให้พ่อแม่เพิ่มเติม

เพลงกล่อม เด็กไทยมลายูกับวัฒนธรรมทางสังคมของกลุ่มชนนั้นพบว่าครอบครัวมีส่วนช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กที่เริ่มจากธรรมชาติ ชื่อสัตว์พันธุ์ไม้ต่าง ๆ ทำให้เด็กได้รู้จักการผสมผสานกลมกลืนกับธรรมชาติรอบตัวเด็ก เด็กไม่เกิดการหวาดกลัวหรือตื่นตระหนกกับสิ่งที่ได้เห็นได้ฟัง เด็กได้รู้จักแยกแยะสิ่งที่เป็นพิษมีอันตรายต่อชีวิตกับสิ่งที่มีประโยชน์ไม่มีพิษภัยต่อชีวิตของตน เด็กได้รับรู้สภาพทางเศรษฐกิจของสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เด็กได้เรียนการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างเพศกับคนและเรียนรู้ว่าหากประพฤติตนในทางที่สังคมไม่ยอมรับแล้วคนจะได้รับโทษจากสังคม เช่น การถูกตำหนิ ถูกล้อเลียนให้อับอาย ซึ่งเป็นวิธีการควบคุมความประพฤติทางสังคมวิธีหนึ่ง เพลงกล่อมเด็กช่วยให้เกิดความรู้เกี่ยวกับความเชื่อฝังใจของคนไทยมลายู เช่น เรื่องผี ซึ่งเชื่อว่าผีมีอิทธิพลต่อการเกิดโรคภัยไข้เจ็บของคน คนไทยมลายูมีวัฒนธรรมความคิดในการมองปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับมนุษย์ เช่น ปัญหาเด็กกตัญญู ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งว่าส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากชะตากรรม หรือดวงชะตาลิขิต พระเจ้าเป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของมนุษย์ มนุษย์ไม่มีอำนาจในการแก้ไข เพื่อให้ชีวิตมีความสุข มนุษย์จะต้องยอมรับสมานาให้ได้ เพราะนั่นคือการทดสอบจากพระเจ้า สำหรับเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูเกี่ยวกับศาสนาอิสลามซึ่งเป็นศาสนาของคนไทยมลายูทำให้เข้าใจเหตุผลที่คนไทยมลายูได้ชื่อว่า เป็นบุคคลที่เคร่งครัดในหลักคำสอนของศาสนาอิสลามได้ดียิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูและการจัดประเภทของเพลงพบว่า เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูมีหน้าที่พื้นฐานคือ เป็นเครื่องมือช่วยขับกล่อมให้เด็กนอนหลับเร็วและหลับสบาย เป็นเครื่องมือสื่อสารถ่ายทอดความรักระหว่างเด็กกับพ่อแม่ และมีหน้าที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อสังคมส่วนใหญ่ คือ เพลงกล่อมเด็กถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสั่งสอนศีลธรรม เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมและยกระดับศีลธรรมของเด็ก ๆ เพื่อที่จะได้เติบโตเป็น

ผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เนื่องจากธรรมชาติของเด็กมักจะจดจำบทกลอนได้เร็ว การสอนศีลธรรม การปลูกฝังค่านิยมที่ดีของสังคม การให้เด็กเรียนรู้โลกรอบ ๆ ตัว โดยผ่านบทกลอนเพลง กล่อม เด็กจึง เป็นกลวิธีที่แยบยล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูลภาคสนามพบว่า บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในปัจจุบันนั้น กำลังจะหมดความหมายต่อชีวิตของคนปัจจุบันมากขึ้นทุกวันด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน กล่าวคือ เพลงกล่อมเด็กจะมีประโยชน์เฉพาะกับครอบครัวที่มีทารกหรือ เด็กเล็กที่จะต้องขับกล่อมเสีย เป็นส่วนใหญ่ พ่อแม่หรือปู่ย่าตายายก็จะพยายามรื้อฟื้นความจำเกี่ยวกับ เนื้อเพลงกล่อมเด็ก เพื่อกล่อมลูกหลานให้นอนหลับ เมื่อเด็กโตพอที่ไม่ต้องร้องกล่อมนอนแล้ว เพลงดังกล่าวก็ถูก เลิกใช้และถูกลืมไปในที่สุด ในสภาพปัจจุบันวิถีชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป เศรษฐกิจที่ย่ำแย่ ทำให้บุคคลทุกเพศต้องช่วยกันหางานหารายได้เข้าสู่ครอบครัว ผู้หญิงทำงานนอกบ้านมากขึ้น ไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง เด็กเล็ก ๆ จึงตกอยู่ในความเลี้ยงดูของพี่เลี้ยงแทน เด็กส่วนใหญ่จึงไม่ได้เติบโตกับเสียงเพลงกล่อมเด็กอีกต่อไป เพราะพี่เลี้ยงปัจจุบันนี้ให้ความสำคัญกับบทเพลงตามสมัยนิยมมากกว่า

เพื่อไม่ให้บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูสูญหายไปจากสังคม จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของลูกหลานไทยเชื้อสายมลายู ควรจะได้จดจำและฝึกท่องบทเพลงกล่อมเด็กอย่างน้อย คนละหนึ่งเพลงให้อยู่ในความทรงจำของตน และนำมาขับร้อง เมื่อถึงเวลาที่ต้องขับกล่อม สมาชิกใหม่ในของครอบครัวต่อไปได้ และเพลงกล่อมเด็กดังกล่าวก็จะ เป็นตัวแทนความทรงจำของชีวิตในวัยเด็กที่มีค่าตลอดไป เนื่องจาก เพลงกล่อมเด็กไทยมลายูมีลักษณะ เป็นบทพร้อมกรองมาอยู่ตั้งแต่เริ่มที่เรียกว่า ปันตุน มีคุณค่าในด้านเนื้อหา มีความงามในการใช้คำ มีความไพเราะในด้านการใช้เสียง ทำให้บทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูน่าจะได้รับการพิจารณาบรรจุอยู่ในตำราสอนอ่านบทกลอนสำหรับเด็กไทยมลายูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามที่เปิดขึ้นอนุบาล ที่มีอยู่หลายแห่งในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรจะมีการศึกษา เปรียบเทียบบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลามและพูดภาษามลายูถิ่นกับผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามแต่พูดภาษามลายูถิ่นไม่ได้ เช่น การศึกษา เปรียบเทียบบทเพลงกล่อมเด็กไทยมลายูในปัตตานีกับคนไทยในสตูลหรือพัทลุง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Bali bin Yusof. **Nyanyian Rakyat Suku Brunei di Weston Sabah.**
Tambahan Ilmiah. Universiti Kebangsaan Malaysia, 1974.
- Bowra, C.M. **Primitive Song.** London : Weidenfeld and Nicolson, 1962.
- Commins, D.B. **Lullabies of the World.** New York : Random House
1967.
- Dunde, Alan. **The Study of Folklore.** New Jersey : Prentice-Hall
1965.
- Folklore in America.** Edited by. Coffin, Tristram P. and Henning
Cohen. New York : Doubled & Company, 1966.
- Harun Mat Piah. **Puisi Melayu Tradisional.** Kuala Lumpur : Dewan
Bahasa dan Pustaka, 1989.
- Huck, Charlotte S. and Doris A. Young. **Children's Literature in
the Elementary School.** New York : Holt, Rinehart and Winston,
1961.
- Iona and Peter Opie. **The Oxford Nursery Rhyme Book.** London :
Oxford University Press, 1955.
- James Danandjaja. **Folklor Indonesia.** Jakarta : PT Grafiti Pers,
1984.
- Karrach, J.R. "Nursery Rhymes," in **Children's Britanica** V.13.
p. 61-62. England : BPCC Hazell Books, 1992.
- Konsep Nilai dalam Kesusasteraan Melayu.** Edited by. Siti
Aisah Murad. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka,
1996.
- Krappe, Alexander H. **The Science of Folklore.** New York : The
Norton Library, 1964.
- Kumpulan Pantun Melayu.** Edited by. Zainal Abidin Bakar. Kuala
Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka, 1984.

- Merriam, Alan P. *The Anthropology of Music*. Unites America :
Northwestern University Press, 1964.
- Norgaard, Margaret Lima. "Nursery Rhymes," in *Encyclopedia Americana*
International Edition V.20. p. 552-554. Connecticut : Grolier
1995.
- Syair Bidasari. Edited by. Jamilah Haji Ahmad. Kuala Lumpur :
Dewan Bahasa dan Pustaka, 1989.
- World of Music : An Introduction to the Music of the World's People's*.
General Edited by. Titon, Jeff Todd. New York : A Division of
Macmillan, 1992.

บุคลานุกรม

เจ๊ะมะยี่ กาเซ็ง คำนลตะลุไบ๊ะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 เจ๊ะเตาะ เจ๊ะเตะ คำนลกะเยาะมาตี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
 เจ๊ะดีเมาะ สาลัง คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 เคจะฮามะ สะหมิมัง คำนลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
 ซิซียาวอ มามะ คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 ซิซียือา สะหมิมัง คำนลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
 ดีเมาะ ยายิ คำนลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
 ตูแหวะ นือราเซง คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 มารีเยาะ อับดุลเลาะ คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 มารีแย ยายิ คำนลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
 เมาะ การอบขอ คำนลกะเยาะมาตี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
 แวนะ ตูแหวเต๊ะ คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 แวแย มะหะหมัด คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 แวดีเมาะ ลือเมาะ คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 แวเสาะ อาเบะ คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 ลง นิบาปู บ้านคือนโละมีเยอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
 สะมะแอ รอมลี คำนลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
 อามีเมาะ ฮามะ คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 อิลีชะ นิโซะ คำนลจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 อุมักลซง ยายิ คำนลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
 อับดุลเลาะ ฮามะ คำนลตะลุไบ๊ะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
 ฮารัง ไคจะกูลือบัย คำนลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
 ฮุเซ็ง ฮามะ คำนลตะลุไบ๊ะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี